

Официален вестник на Европейския съюз

С 361

Издание
на български език

Информация и известия

Година 61

5 октомври 2018 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

129-а пленарна сесия на КР, 16.5.2018 г. – 17.5.2018 г.

2018/C 361/01	Резолуция на Европейския комитет на регионите относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз за местните и регионалните власти в ЕС	1
2018/C 361/02	Проектостановище на Европейския комитет на регионите — Средносрочен преглед на стратегията на ЕС за горите	5
2018/C 361/03	Становище на Европейския комитет на регионите — Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) след 2020 г. — инвестиране в крайбрежните общности на Европа	9
2018/C 361/04	Становище на Европейския комитет на регионите — Засилване на иновациите в европейските региони: стратегии за стабилен, приобщаващ и устойчив растеж	15
2018/C 361/05	Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура	19
2018/C 361/06	Становище на Европейския комитет на регионите — Културното наследство като стратегически ресурс за развитието на по-сплотени и устойчиви региони в ЕС	31

III Подготвителни актове

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

129-а пленарна сесия на КР, 16.5.2018 г. – 17.5.2018 г.

2018/C 361/07	Становище на Европейския комитет на регионите — Преразглеждане на механизма за гражданска защита на Съюза	37
---------------	---	----

BG

2018/С 361/08	Становище на Европейския комитет на регионите — Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека	46
2018/С 361/09	Становище на Европейския икономически и социален комитет — Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ	72

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

129-а ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 16.5.2018 Г. – 17.5.2018 Г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз за местните и регионалните власти в ЕС

(2018/C 361/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

- като взе предвид Съвместния доклад на преговарящите от името на Европейския съюз (ЕС) и правителството на Обединеното кралство от 8 декември 2017 г. относно напредъка през първия етап от преговорите по член 50 от ДЕС във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, както и проекта на Европейската комисия на споразумението за оттегляне от 28 февруари 2018 г.;
 - като взе предвид Насоките на Европейския съвет (член 50) от 23 март 2018 г. относно цялостното разбиране на рамката за бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство;
 - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 14 март 2018 г. относно рамката на бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство;
1. приветства факта, че с одобряването на условията на преходния период не се допуска дискриминация между гражданите на ЕС, пристигнали в Обединеното кралство, и гражданите на Обединеното кралство, пристигнали в ЕС-27 преди края на преходния период. Приветства факта, че по силата на споразумението за оттегляне правата на гражданите на Обединеното кралство, които ще останат в държавите — членки на ЕС, и гражданите на ЕС, които пребивават в Обединеното кралство, са защитени до края на живота им, и настоява да се гарантира, че бъдещите промени в политиката на държавите — членки на ЕС, или на Обединеното кралство няма да изложат на риск тези права. Това включва правото на здравеопазване и взаимното признаване на социалноосигурителните вноски;
 2. приветства постигнатия напредък по разискваните въпроси относно бъдещата рамка на отношенията между ЕС и Обединеното кралство и призовава преговарящите страни да изяснят във възможно най-кратък срок основните елементи на сътрудничеството (като неговата структура, управление, обхват и механизми за уреждане на спорове, прилагане и участие), за да дадат насока и да вдъхнат сигурност на местните и регионалните власти;
 3. изтъква значението на регулаторното хармонизиране между Република Ирландия и Северна Ирландия и следователно на това с ЕС, така наречената „предпазна мярка“. Припомня, че трябва да се намери най-доброто приложимо правно оперативно решение за границата между Северна Ирландия и Република Ирландия, и изразява надежда, че ще бъде постигнат напредък преди срещата на върха на Европейския съвет през юни;
 4. отбелязва, че оттеглянето на Обединеното кралство неизбежно ще има последици и в зависимост от постигнатото споразумение между ЕС и Обединеното кралство новите отношения може да направят обмена на стоки и услуги, както и движението на хора и капитали по-трудни отколкото в рамките на митническия съюз и единния пазар, част от които е към момента Обединеното кралство. Поради това призовава за прагматизъм, за да се избегнат отрицателни последици за която и да е от страните, като същевременно се зачита целостта на митническия съюз и на единния пазар;

5. при все това отбелязва, че въпреки че има редица възможни варианти с оглед на бъдещите отношения на Обединеното кралство с ЕС, няма достатъчно яснота относно това какви ще бъдат бъдещите отношения на равнището на местните и регионалните власти. Подчертава, че много важни въпроси изискват действия на местно и регионално равнище и следователно на равнището на местните и регионалните власти е необходимо непрекъснато сътрудничество със споделяне на най-добри практики;

6. припомня, че след референдума КР предостави платформа за непрекъснат диалог с местните и регионалните власти на Обединеното кралство, докато провеждаше консултации и задълбочени оценки на въздействието от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС на поднационално равнище; според изследванията икономическите и социалните последици от излизането на Обединеното кралство от ЕС най-вероятно ще бъдат асиметрични не само в различните сектори на икономиката, но и в регионите и държавите, като някои от регионите и държавите членки са изложени на повече рискове поради естеството и мащаба на търговските им връзки с Обединеното кралство;

7. изтъква, че проведените от КР анализи показват, че повечето от регионите до момента не са успели правилно да оценят възможното въздействие на излизането на Обединеното кралство от ЕС предвид по-конкретно несигурността около преговорите и бъдещите отношения. Отбелязва, че липсата на данни относно въздействието на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС неизбежно ограничава възможността за ефективна подготовка и предприемане на мерки за намаляване на въздействието;

8. предвид несигурността по отношение на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз и конкретните последици от него, всички равнища на управление както в Обединеното кралство, така и в ЕС-27, трябва да продължат да се подготвят за всички възможни резултати, както беше изтъкнато от Европейския съвет. Особено важно е регионалните и местните власти да се подготвят за всички сценарии. Подчертава значението на поддържането на високо ниво на прозрачност на всички етапи от процеса на вземане на решения, което е предпоставка, позволяваща на регионалните и местните власти да се справят с всички възможни събития;

9. призовава за допълнителни усилия, за да е запознато обществото с промените в бъдещите отношения. Посочва по-конкретно, че повишаването на осведомеността и обменът на информация ще помогнат на предприятията, особено на МСП, да се подготвят по-добре за структурните и икономическите корекции, и призовава местните и регионалните власти да разработят подходящи стратегии, адаптирани към техните потребности, за да се смекчи въздействието от оттеглянето на Обединеното кралство, ако това е необходимо и обосновано;

10. настоятелно призовава държавите — членки на ЕС, както и институциите на ЕС, да гарантират, че местните и регионалните власти няма да бъдат оставени да се справят с тези предизвикателства самостоятелно и че тези предизвикателства ще бъдат смекчени във възможно най-голяма степен чрез положителни бъдещи отношения. В този контекст отбелязва с дълбоко безпокойство неотдашните предложения на Европейската комисия относно МФР и отново изтъква убеждението си, че силната политика на сближаване, включително укрепени програми за европейско териториално сътрудничество като Interreg, е жизненоважна за местните и регионалните власти в ЕС за справяне с неблагоприятните последици от оттеглянето на Обединеното кралство; освен това подчертава, че и други политики на ЕС като общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството следва да се използват за смекчаване на тези отрицателни въздействия, които следва да се отчитат, когато се вземат решения относно бъдещото им финансиране. Призовава Европейската комисия да направи преди 29 март 2019 г. оценка на това дали е необходим фонд за стабилизиране на най-неблагоприятно засегнатите от излизането на Обединеното кралство от ЕС региони;

11. отбелязва, че може да е необходимо да се даде достатъчна гъвкавост в правилата за държавна помощ, за да могат местните и регионалните власти да се справят с конкретни критични ситуации;

12. припомня, че при все че Обединеното кралство като трета държава няма да може да участва в процеса на вземане на решения в ЕС, най-добрият начин за смекчаване на последиците от оттеглянето му от ЕС е чрез амбициозно споразумение да се определи истинско партньорство между ЕС и Обединеното кралство, което да не се ограничава до търговските и икономическите отношения; подчертава, че дори ако подобно споразумение може да бъде финализирано и сключено едва след като Обединеното кралство напусне ЕС, следва да се положат усилия за улесняване на бързото му сключване. Освен това подчертава необходимостта от предвиждане на конкретни споразумения в областта на външната политика и отбраната, чрез които да може да се запази връзката между Обединеното кралство и ЕС, а също и от споделяне на разузнавателни данни;

13. настоятелно призовава Европейския съюз да даде приоритет на свързаността между хората и стоките както между регионите в Европейския съюз, така и между ЕС и Обединеното кралство. Подчертава по-конкретно жизненоважната роля на пристанищата, летищата и пътните и железопътните мрежи за гарантирането на тази свързаност и би искал политиката и инвестициите да бъдат преориентирани в тази посока;

14. припомня, че Обединеното кралство трябва да запази защитата на европейските наименования за произход и географски указания, както и признаването на европейското законодателство в областта на санитарните, фитосанитарните и екологичните изисквания, за да се предотврати въвеждането на нови проверки на износа, които биха затруднили превоза на стоки към тази страна;

15. приветства временното споразумение относно преходния период, изложено в четвърта част на проекта на споразумение за оттегляне — период, по време на който правото на Съюза се прилага и в Обединеното кралство, което осигурява по-голяма правна сигурност и време за преговори относно бъдещите отношения между ЕС-27 и Обединеното кралство;

16. припомня, че местните и регионалните власти в Европейския съюз от 27 държави членки имат интерес на Обединеното кралство да бъде позволено да участва в някои програми на Съюза като трета държава със съответното финансово участие, по-специално в областта на образованието, културата, научните изследвания, иновациите и в съответните агенции, както и в тясна връзка с оплед на сигурността, управлението на границите и миграцията;

17. приветства четирите основни принципа на проекта на споразумение за оттегляне, а именно, че ще бъдат гарантирани съществуващите права на гражданите, ще бъдат спазени финансовите ангажменти, поети от ЕС-28, ще бъде запазено сътрудничеството между северната и южната част на остров Ирландия, както и ще бъде избегната „твърда“ граница между Северна Ирландия и Ирландия;

18. счита, че е от съществено значение едно бъдещо споразумение за партньорство да съдържа разпоредби относно движението на физическите лица въз основа на пълна реципрочност и недискриминация сред държавите членки и след преходния период. За да се подсили бъдещата мобилност, споразумението следва да гарантира взаимното признаване на професионалните и академичните квалификации;

19. подчертава, че е изключително важно да се гарантира, че на остров Ирландия няма да се издигне „твърда“ граница и че Споразумението от Разпети петък не е изложено на риск; призовава Обединеното кралство и ЕС да продължат да търсят решения, които да позволят и напред движението на стоки, хора и услуги между техните територии, без да се засягат по неблагоприятен начин целостта на европейския митнически съюз и вътрешния пазар, а също и правата и задълженията на Ирландия съгласно законодателството на ЕС, включително във връзка с правото на свободно движение на граждани на Съюза и на членове на техните семейства, независимо от тяхната националност. Подчертава необходимостта от запазване на програмите на ЕС PEACE и INTERREG с Обединеното кралство като партньор;

20. припомня и преди изразяваната надежда, че регионът на Андалусия и по-специално хилядите работници от седем общини в района на Ел Кампо де Гибралтар, които преминават в Гибралтар ежедневно, за да работят, и гражданите от двете страни не би трябвало да бъдат губещи от излизането на Обединеното кралство от ЕС, като се отчита високата степен на социална и икономическа взаимозависимост в тази област и по-специално в граничния град Ла Линеа де ла Консепсион;

21. припомня, че най-отдалечените региони на Европейския съюз са изправени пред структурни затруднения, които са посочени в член 349 от Договора за функционирането на ЕС. Огромната зависимост на някои от тези региони от икономиката на Обединеното кралство налага да се приемат от страна на ЕС специфични мерки за защита им, за да се компенсира възможно негативно отражение върху уязвимите им икономики;

22. призовава страните да предвидят изрично, че съвместните органи, посочени в проекта на споразумение за оттегляне, ще отчитат териториалното измерение, и подчертава, че ще търси подходяща структура, като например съвместен комитет по модела на другите съвместни органи на КР със страни извън ЕС, за собственото си непрекъснато сътрудничество с местните и регионалните власти в Обединеното кралство по време на преходния период и след това.

23. След 2020 г. следва да се въведат подходящи мерки, за да се осигури лесен достъп на местните и регионалните власти от Обединеното кралство, за да могат да си сътрудничат с партньори от ЕС чрез участие в програмите за сътрудничество на ЕС подобно на страни като Норвегия и Исландия, както и чрез макрорегионални стратегии, Interreg и в рамките на ЕГТС;

24. във връзка с това, припомня, че макар и КР да не изпълнява официална роля в преговорите, някои от членовете му и органите, представлявани от тях, ще имат възможността да приемат официални позиции, в съответствие с ролите си в рамките на различните национални правни уредби; следователно изисква предстоящите преговори по бъдещото споразумение за партньорство да се провеждат по прозрачен и приобщаващ начин, така че местните и регионалните власти да могат да изложат своята гледна точка и да реагират подходящо и своевременно, за да могат да предвидят евентуалните отражения, най-вече икономическите, и следователно да защитят своите територии. Отново заявява своята убеденост, че КР е в най-добра позиция да разработи и въведе институционални механизми, да насърчава редовни консултации и взаимодействие с органите на местно управление и децентрализираните парламенти и събрания в Обединеното кралство след излизането на страната от ЕС, и е съгласен да започне вътрешна подготовка, за да се предотврати вакуум в отношенията в резултат на оттеглянето;

25. подчертава, че процесът на преговорите за излизане на Обединеното кралство от Европейския съюз и бъдещите отношения с Обединеното кралство показва разходите и рисковете, свързани с „отказа от Европа“, и добавената стойност на Европейския съюз като общност с обща съдба и ценности, основаваща се на действителна солидарност и конкретни постижения в интерес на благоденствието на нейните граждани, като се започне от свободата на движение. Счита също така, че контекстът на преговорите дава възможност за нов старт на европейската интеграция като отворен процес, имащ за цел изграждането на по-справедлива и по-приобщаваща Европа, основана на общи ценности, и насърчаването на многостепенно управление между Европейския съюз и националните, регионалните и местните власти;

26. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на главния преговарящ от страна на Европейската комисия, на координаторите за Брексит от Европейския парламент и Европейския съвет, на Правителството на Обединеното кралство, на събранията и органите на управление на децентрализираните администрации на Обединеното кралство и на местните органи на самоуправление, както и на българското председателство на Съвета на ЕС.

Брюксел, 17 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

Проектостановище на Европейския комитет на регионите — Средносрочен преглед на стратегията на ЕС за горите

(2018/C 361/02)

Докладчик: Ossi MARTIKAINEN (FI/АЛДЕ), член на Общинския съвет на Лапинлахти

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Обща информация за стратегията на ЕС за горите

1. В Европейския съюз компетентността по отношение на политиката за горите принадлежи на държавите членки.
2. Въпреки това в няколко сфери, засягащи горите и тяхното използване, Европейският съюз има изключителна компетентност или споделена компетентност с държавите членки. Тези области включват по-специално общата търговска политика и селскостопанската политика, политиката за развитие, политиката в областта на климата, околната среда, енергетиката, биоикономиката и кръговата икономика.
3. Това доведе до необходимостта от осигуряване на координация на равнището на ЕС на политиките на ЕС, които се отразяват върху въпросите, свързани с горите, и от оценка на въздействието на ангажиментите, поети от ЕС в световен план относно устойчивото използване на горите. В стратегията на ЕС за горите би трябвало да се вземат предвид общите цели на държавите членки и различията между тях. Когато ЕС води преговори по въпроси, засягащи горите (вж. параграф 2 по-горе), например в Организацията на обединените нации и Световната търговска организация, той трябва да взема предвид възгледите по отношение на горите на държавите членки и на техните региони. Стратегията за горите е ефективен инструмент за хармонизиране на различните области на политика и за съгласуване на различните гледни точки на държавите членки и техните региони. Нейната роля е също така да очертае нови цели и мерки, които би трябвало да бъдат разгледани на равнището на ЕС.
4. В ЕС се признават принципите за устойчиво управление на горите, приети на общоевропейско равнище и разработени в рамките на процеса „Forest Europe“. Тези принципи, които гарантират устойчиво управление на горите и които би трябвало да включват и принципа на „каскадно използване“, се прилагат при изготвянето на националните закони за опазване на горите и природата и при изготвянето на пазарни сертификати.
5. Горите покриват около 43 % от територията на държавите — членки на ЕС. Разнообразието на горските площи в това покритие е голямо, както по отношение на техните видове (в това число незалесени горски площи), така и на възможностите за тяхното използване. Над 60 % от тези гори са в частни ръце, а останалата част е публична собственост под различни форми. Местните власти също играят важна роля като собственици на гори. Притежанието от местните власти е третата най-често срещана форма на собственост върху горите в Европа.
6. Местните и регионалните власти могат да бъдат собственици на гори. Те могат също така да управляват горите и да прилагат законодателство, свързано с тях. Това означава, че те имат значителен опит и експертни познания в тази област. За местните и регионалните власти горите са важен елемент на устойчиво икономическо, екологично и социално развитие, който вече повече от век присъства в изработването и прилагането на плановете за управление, основаващи се на принципите на постоянството, стабилността и устойчивата възвръщаемост на многообразните им продукти, както и на прилагането на стабилно законодателство в областта на опазването и защитата на горите. Поради това трябва да бъдат проведени консултации с местните и регионалните власти при актуализирането на стратегията на ЕС за горите. Местните и регионалните власти са не само важни заинтересовани страни по въпроси, свързани с горския фонд, но имат и реален интерес също като собствениците на гори.

II. УСТОЙЧИВА ПОЛИТИКА ЗА ГОРИТЕ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА МЕСТНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ВЛАСТИ

7. Икономически устойчива политика за горите

7.1. Секторът на горското стопанство създава 7 % от икономическия растеж в Европа и осигурява работни места за 3,5 милиона души — дори 4 милиона, ако се включи и секторът на горската биоенергия. През 2011 г. стойността на продукцията на горската промишленост на ЕС беше 460 милиарда евро. Дейностите и работните места в горския сектор са от съществено значение за селските и слабо населените региони, но освен това те стимулират икономическия растеж в градовете и насърчават сътрудничеството между селските и градските райони. В стратегията за горите би трябвало да се постави акцент върху икономическия растеж, заетостта и европейските инвестиции и да се идентифицират новите възможности, които те предлагат, като се обръща специално внимание на подкрепата за икономическото развитие на участниците в горския сектор в най-отдалечените региони.

7.2. Местните и регионалните власти могат да играят съществена роля за насърчаване на предприятията да използват местните ресурси от дървен материал и прехода към биоикономика. Например, преди всичко изборът на материали за строителството и производството на енергия за нуждите на общностите, и на второ място — по-широкото използване на авангардни биогорива в обществения транспорт и за отоплението на сградите с обществена собственост са полезни инструменти, които могат да допринесат за по-силни икономика и заетост в регионите. Разработването и използването на съвременни авангардни биогорива, включително от горите, е важен елемент от политиката на ЕС в областта на климата в контекста на Директивата за насърчаването на използването на енергията от възобновяеми източници. Това ще изисква значителни инвестиции за технологично развитие, за пилотни съоръжения и за широкомащабно производство, а също и дългосрочна регулаторна рамка, която да осигурява стабилни условия за необходимите големи инвестиции.

7.3. 90 % от дървесната суровина, използвана от Европа, е с европейски произход. От гледна точка на заетостта и икономиката на местно и регионално равнище би трябвало да се положат усилия за увеличаване на вътрешното потребление, като същевременно се вземат предвид устойчивостта на горските ресурси и използването на дървен материал. Това налага развитието на определени видове в нашите гори, които понастоящем не са търсени на пазара, като се проучат нови приложения и технологии.

7.4. Прегледът на стратегията за горите трябва да бъде приведен в съответствие с актуализирането на стратегията за биоикономика. При разработването на горската биоикономика и насърчаването на иновациите трябва да се осигури съгласуваност между различните политики на ЕС.

7.5. В рамките на реформата на Общата селскостопанска политика е важно да се включат инструменти за подкрепа на горския сектор в селските райони, като например тези за предотвратяване на обезлесяването, за повторно залесяване и смяна на предназначението на горите, планиране и управление на горите, подкрепа за залесяването на изолирани земеделски земи и за създаването и възстановяването на агролесовъдни системи, опазване на горите като неразделна част от екстензивни животновъдни системи, а така също и за насърчаване на предприемачеството и обучението в този сектор.

7.6. Икономическата устойчивост зависи и от ефективността и прозрачността при усвояването на добитите от горите продукти — област, в която използваната технология може да бъде от много голямо значение.

7.7. Необходимо е и да се разработят и прилагат динамични и интегрирани системи за предоставяне на сведения и картографиране на горите, които да послужат за основа при вземането на решения от страна както на собствениците, така и на тези, които управляват горите.

8. Екологично устойчива политика за горите

8.1. Европейските гори опазват биологичното разнообразие, поддържат екосистемните услуги и съхраняват въглеродни емисии от атмосферата. Днес около 10 % от емисиите на парникови газове в ЕС се съхраняват в горите. Благодарение на успешното прилагане на дългосрочен подход, отчитащ регионалната специфика, до 90 % от горите в Европа биха могли да бъдат естествени или полуестествени и да приютяват голям брой видове. Инвестирането в устойчиво горско стопанство ще продължи да гарантира по-устойчиви гори в по-добро състояние.

8.2. Използването на горите е устойчиво, ако дърветата растат с по-бързи темпове, отколкото се секат, и ако изискванията на биологичното разнообразие се вземат под внимание. Би трябвало да се отбележи, че покритата с гори площ в Европа и темповете на техния растеж нарастват от 1990 г. насам. Наред с многообразието, една от основните цели на устойчива от екологична гледна точка политика за горите е спиране на обезлесяването в световен мащаб и в районите на Европа, които имат проблеми в това отношение. При оценяване на устойчивостта на използването на горите е необходимо да бъдат взети под внимание разнообразието на горските екосистеми и различното им значение за заобикалящите ги райони в различни региони на Европа.

8.3. Отчитането на разнообразието и разностранния характер на горските екосистеми при управлението на горите е важно за много растителни и животински видове и за използването на горите за развлекателни дейности.

8.4. В средносрочния преглед на стратегията за горите би трябвало да се обърне по-голямо внимание на многоизмерното значение на горите за политиката в областта на климата, за изпълнението на целите на Споразумението от Париж, за постигането на целите от Айчи във връзка с биологичното разнообразие и за усилията за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие, така че устойчивото управление на горите да се разглежда на равна нога с другите мерки за намаляване на емисиите на CO₂. Местните и регионалните власти могат да предприемат по-ефективни действия за постигане на общите цели, включително в сектора на горското стопанство, ако средносрочният преглед съдържа конкретни, точно определени и изпитани предложения за действие, както и примери.

8.5. В Европа тече оживен дебат за състоянието и развитието на горите, който понякога провокира конфликти на местно и регионално равнище. Важно е изследванията в областта на европейските гори, тяхното управление и тяхното развитие да получават необходимите ресурси и както властите, така и гражданското общество да разполагат с надеждни данни от публични източници за горите, с оглед улесняване на диалога.

8.6. Бяха разработени множество инициативи с цел подпомагане на разнообразието на горите в ЕС, като например мрежата „Натура 2000“, директивите за птиците и местообитанията, подкрепата за екологосъобразна инфраструктура и стратегията за биологичното разнообразие до 2020 г. Местните и регионалните власти допринасят за тяхното прилагане и би трябвало да разполагат с повече възможности за принос към съдържанието на мерките.

8.7. В много държави — членки на ЕС, и региони пожарите представляват основната заплаха за опазването на горските екосистеми⁽¹⁾. Действията на местната общност са най-бързият и най-ефективният начин за ограничаване на шетите, причинявани от горските пожари. Действията на равнище ЕС трябва да се съсредоточат върху предоставянето на техническа помощ за обучение с цел повишаване на капацитета на общностите за самопомощ, включително по-добра подготовка на противопожарните служби и други специалисти в областта на обществената безопасност, така че те да бъдат по-добре подготвени за първоначална реакция и ограничаване на бедствието⁽²⁾;

8.8. Във връзка с това трябва да се подчертае, че благодарение на някои от най-отдалечените региони ЕС притежава амазонски и субтропически гори. Тези девствени гори са уникална лаборатория за научни изследвания, специализации и иновации (например за фармацевтични изследвания и използване на екстракти от растения). Биологичното разнообразие на най-отдалечените региони представлява 80 % от европейското биологично разнообразие и е от основно значение за екологичния баланс на планетата. Местните и регионалните власти са пазители на това безценно съкровище и трябва да оказват подходяща подкрепа за неговото управление и опазване.

9. Социално устойчива политика за горите

9.1. Освен дървен материал горите осигуряват и много екосистемни услуги и естествени продукти. Устойчивото управление на горите ще гарантира, че това няма да се промени за гражданите и в бъдеще. Естествените продукти и възможностите за развлекателни дейности, предлагани от горите, носят много ползи за здравето.

9.2. Горите предоставят също големи ползи на обществото, по-специално по отношение на качеството на живот и благосъстоянието, което е от изключително значение за баланса в живота на гражданите. Поради това се предлага да бъде насърчено създаването на нови горски пространства посредством публични или частни инициативи и с подкрепата на ЕС.

9.3. Използването на социално устойчиви гори изисква дългосрочно устройство на територията. В областта на използването и опазването на горите е необходимо да се извършват консултации със собствениците на гори, местните и регионалните власти и хората, които живеят в регионите.

9.4. Стратегията на ЕС за горите би трябвало да формира политиките на ЕС за търговия и развитие на световно равнище: екологично устойчивото използване на горите в развиващите се страни, биологичното разнообразие и социалната устойчивост на горската политика (собственост върху земята, права за използване на горите, права на местните жители) трябва да бъдат поставени на челно място в дневния ред на ЕС в световен мащаб.

9.5. Данните от изследвания във връзка с развитието и използването на горите трябва да бъдат лесно достъпни за гражданите и местните и регионалните власти, с оглед подпомагане на процеса на вземане на решения. Това е аргумент в полза на по-широкото оповестяване на изследванията в областта на европейските гори, проведени от Комисията през 2018 г., и обширното им представяне пред заинтересовани страни от сектора и широката общественост.

⁽¹⁾ Становище на Европейския комитет на регионите относно „Политика на ЕС в областта на горите, насочена по-специално към климатичните цели 20/20/20“ (ОВ С 141, 29.5.2010 г., стр. 45).

⁽²⁾ Становище на Европейския комитет на регионите относно „Преразглеждане на механизма за гражданска защита на Съюза“ (Вж. страница 37 от настоящия брой на Официален вестник).

9.6. Всичко, казано по-горе, би било възможно само посредством поддържането на култура в областта на горите, която ще трябва да се укрепва и обогатява и вътрешно чрез обмен на опит и практики от всички области, покрити с гори в Европа, и външно чрез помощта и подкрепата на градското население. Поради това е изключително важно да им предадем ползите от горите и тяхното управление.

9.7. Най-важната отправна точка на всички стратегии за горите на регионално, национално, но най-вече на европейско равнище, трябва да бъде запазването на населението по места. Само така ще са възможни управлението и експлоатацията на горските ресурси.

Брюксел, 16 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

Становище на Европейския комитет на регионите — Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) след 2020 г. — инвестиране в крайбрежните общности на Европа

(2018/C 361/03)

Докладчик: Alberto NÚÑEZ FEIJÓO (ES/ЕНП), председател на автономна област Галисия

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства дебата относно фонд, който е от съществено значение за укрепване на социалния, екологичния и икономическия потенциал на крайбрежните региони на Европа и за развитието на морско-рибарския сектор и на синята икономика, свързана с крайбрежните и морските райони и по-специално със селските;
2. приветства лансирането на дебата относно бъдещето на ЕФМДР в ключов момент за морското дело в Европа, което е изправено пред сериозни предизвикателства, като преразглеждането на многогодишната финансова рамка (МФР) и излизането на Обединеното кралство от ЕС. Освен това оценява факта, че по този начин могат да се отстранят ограниченията, открити в работата на настоящия фонд, въпреки че това трябва да бъде направено на толкова ранен етап и практически непосредствено след влизането му в сила;
3. обръща внимание на значението на дейността на европейския морско-рибарски сектор, който обединява над 85 000 плавателни съда, осигурява работа на над 340 000 души по цялата верига и регистрира над 6 000 000 тона риба и други морски храни от улов и отглеждане. Подчертава социално-икономическото въздействие на този сектор в много крайбрежни региони, които зависят в голяма степен от сектора и поддържат с него традиционни културни и етнографски връзки;
4. подчертава влиянието на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) и на интегрираната морска политика (ИМП) в определянето на бъдещето на тази дейност в Европа и насочването на целите по отношение на екологичната, социалната и икономическата устойчивост на дейността;
5. признава важната роля на предходните финансови програми за безболезненото предефиниране на сектора, който положи големи усилия за адаптиране, като това заслужава признание, както и за постигането на водещ и конкурентоспособен преработващ сектор на световно равнище;
6. предупреждава относно проблемите, свързани с прилагането на ОПОР, като например намаляването на изхвърлянето на улов или обхвата на максималния устойчив улов (МУУ), в допълнение към тези, свързани с процеса Брексит, и тези вследствие на новите предизвикателства, които ежедневно поражда пазарът и общото производство на протеини от морски произход. Налице е необходимост от снабдяване на нашите пазари със здравословни и безопасни продукти от хранителна гледна точка и от ограничаване на вноса на слабо контролирани външни продукти;
7. припомня обществения принос на рибарството за целия Европейски съюз, по-специално в две области — изхранването и климата. Рибарството допринася за продоволствената независимост на Европейския съюз, като гарантира на гражданите, които са и потребители, качествен и здравословен продукт, който зачита правилата на доброто управление на рибарството или аквакултурите. Комитетът припомня централното място, което заема свързаното с изхранването измерение в правомощията, дадени на Съюза по силата на ДФЕС, и зависимостта на общностния пазар от вноса на морски продукти. Комитетът подчертава, че изхранването е втората цел на ООН за устойчиво развитие, приветства инициативата в доклада „Храна от океаните“ и приканва да бъдат отчетени съдържащите се в него препоръки. Посредством инвестиции в плавателните съдове и в пристанищата секторът на рибарството допринася за намаляване на емисиите на парникови газове и за контрол на използването на енергия от изкопаеми горива;

Сектор с потенциал и динамично развитие, който заслужава подкрепа с оглед на постоянните промени, пред които е изправен

8. счита, че е важно да се осигури необходимият бюджет за справяне с промените вследствие на ОПОР и на предизвикателствата, които оказват въздействие върху морско-рибарския сектор;

9. призовава Европейската комисия да представи в рамките на новата многогодишна финансова рамка (МФР) достатъчно цялостно предложение за ЕФМДР, така че да отговори на целите и задачите на ОПОР, и което дава възможност за инвестиции в крайбрежните общности в преход и отчита външното измерение на рибарството;

10. отправя искане целите на ЕФМДР да бъдат насочени към значението на морско-рибарските дейности и устойчивите аквакултури в морските и сладководните басейни, а не — както беше нееднократно посочвано — да се дава приоритет на заменянето им с други дейности, тъй като всички морски дейности са съвместими. Счита, че риболовната дейност може да запази традиционния си характер и да му даде нов тласък с оглед на бъдещето, поради което е важно да се увеличи привлекателността на рибарската професия. По-конкретно отправя искане ЕФМДР да бъде насочен към сектора на рибарството и устойчивите аквакултури в морските и сладководните басейни и да се стреми към постигане на целите на общата политика в областта на рибарството, по-специално като подкрепя крайбрежния дребномащабен риболов, предоставя стимули за младите поколения, повишава привлекателността на рибарската професия и насърчава крайбрежните общности на Съюза. Ето защо Комитетът на регионите би искал ЕФМДР да бъде проектиран така, че да подкрепя нови дейности и развитието на този сектор на икономиката, и тези форми на подкрепа да са съвместими с правилата за държавна помощ;

11. отново заявява подкрепата на заинтересованите страни за искането за създаване на финансов инструмент на европейско равнище в областта на морското дело и околната среда, за да се предоставя подкрепа на новите и вече създадените предприятия под формата на заеми и банкови гаранции; изразява задоволство от включването на рибарството в приоритетите за интервенция на плана „Юнкер 2“ и призовава този подход да продължи да се прилага и след 2020 г.;

12. призовава ЕФМДР за периода след 2020 г. да включва и укрепва териториалното измерение на политиките и да подкрепя крайбрежните общности в Европа в евентуалния им преход към диверсификация на традиционните морски отрасли чрез подкрепа за инвестиции в допълващи дейности като рибни ресторанти, които сервират местни продукти, и услуги, свързани с околната среда, културата и образованието в сектора на рибарството;

13. подчертава необходимостта от запазване и увеличаване на наличните средства за местното развитие, тъй като стратегиите за водено от общностите местно развитие се оказали успешни за малките общности чрез предоставяне на финансова подкрепа за повишаване на еманципирането на общностите и икономическа диверсификация, която не се ограничава с рибарския сектор;

Настоящият ЕФМДР — важна подкрепа с различни цели и закъсняло прилагане

14. признава значението на настоящия ЕФМДР и приветства структурата и специализацията му в две ключови области, произтичащи съответно от ОПОР и ИМП, без припокриване помежду им;

15. призовава за приемане на специфични мерки и договорености за управление за най-отдалечените райони като част от новите програми на ЕС за подкрепа на устойчивото развитие на рибарството и другите сектори на синята икономика в тези региони съгласно член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Мерките следва да бъдат част от специфичен инструмент, който да включва режима на компенсиране на допълнителните разходи, свързани с рибните продукти и аквакултурите в най-отдалечените региони, понастоящем регулиран от ЕФМДР.

16. изразява съжаление по повод закъснялото влизане в сила на фонда и произтичащото от това значително закъснение в предоставянето на средствата и тяхното използване. Счита, че това забавяне се дължи на закъснялото приемане на фонда, на бавния процес на валидиране на оперативните програми и на обърканата и неясна дефиниция за подходящи за финансиране аспекти;

17. призовава настоятелно за подобряване на използването и прилагането на средствата, отпуснати по линия на ЕФМДР, за да се компенсира закъснението. Усилията за предоставяне на финансова помощ би трябвало да се увеличат, за да се постигне напредък и да се повиши общият нисък размер на усвояване на фонда в размер на 2,7 %, констатиран през ноември 2017 г.;

18. подчертава необходимостта от осигуряване в бъдеще на по-добро съгласуване между програмирането и структурирането, които генерират времеви различия между целите и фондовете, свързани с ОПОР. Във връзка с това акцентира върху необходимостта от изготвяне на ясна стратегия за условията за прилагане на фондовете, преди да се мисли за предизвикателствата, породени от МУУ или намаляването на изхвърления улов;

19. приветства насочването на значителни финансови усилия към стратегиите за водено от общностите местно развитие и счита за целесъобразно и справедливо отделянето на средства за мерки за екологична устойчивост и повишаване на конкурентоспособността на нашия морско-рибарски сектор;

Значението на нов специфичен и хоризонтален фонд

20. отбелязва, че Европа не трябва да пренебрегва в бюджетния процес „малките“ политики, като ОПОР. Подчертава, че ЕФМДР е важен за крайбрежните общности, тъй като им помага да диверсифицират своите икономики, подпомага рибарите в прехода им към устойчив риболов и финансира проекти, които създават нови работни места и подобряват качеството на живота по бреговете на Европа;

21. споделя общото искане, съгласно което новият ЕФМДР следва да достигне минимален праг от 1 % от МФР за периода след 2020 г. ⁽¹⁾, добавяйки към настоящите 0,53 %, отделени за рибарството и аквакултурите, увеличение с 0,47 % за ИМП. Счита, че решението на Обединеното кралство да напусне ЕС не трябва да се използва като претекст за намаляване на бъдещото финансиране на ЕФМДР, предвид значителните предизвикателства, породени от този процес по отношение на опазването на околната среда, улова и търговията;

22. подчертава необходимостта от определяне на нови цели, които допринасят за жизнеспособността и укрепването на морско-рибарските дейности. Следва да се отбележи насърчаването и осъществяването на адекватна приемственост между поколенията, за което е необходимо да се даде приоритет на бюджетната подкрепа за обучението и достъпа до дейността посредством закупуването или замяната на плавателни съдове, което не означава увеличаване на риболовното усилие;

23. изисква подобряването на условията за безопасност и живот на моряците да бъде утвърдено като приоритет в бъдещия ЕФМДР в рамките на приноса му към осъществяване на 20-те принципа на Европейския стълб на социалните права;

24. припомня общото искане за подкрепа и стимулиране на обновяването на риболовния флот, за да се избегнат неудобствата, породени от остаряването му, тъй като средната възраст на риболовните кораби в ЕС е 22,6 години. Обновяването на флота трябва да бъде насърчавано, за да се избегне увеличаване на риболовното усилие, а изпълнението му трябва да бъде насочено към подобряване на безопасността (като например пожарната безопасност), условията на труд и условията на живот на борда на плавателните съдове;

25. ЕФМДР трябва да подпомага секторите на рибарството и аквакултурите посредством широко използване на инвестиции за иновации (двигатели, аеродинамика и др.), така че тези сектори да допринасят за постигането на европейските цели в областта на климата. Комитетът обръща внимание, че в настоящия регламент за ЕФМДР се съдържат ограничаващи условия, които намаляват значително въздействието му за смекчаване на последиците от изменението на климата. ЕФМДР след 2020 г. трябва да играе съществена роля за намаляване на енергопотреблението на сектора;

26. подчертава необходимостта да се запазят и увеличат, поне с 10 %, финансовите усилия за събиране и систематизиране на данни, както и за приложни научни изследвания и участието на сектора в тях, стимулирайки контактите между рибарите и учените;

27. свързва това усилие с подобряване на процеса на приемане на по-адекватни мерки за опазване на морските ресурси и адаптиране на риболовното усилие. Отбелязва във всички случаи необходимостта да се запази подкрепата за компенсаторните мерки за флота за социално-икономическите щети в резултат от приемането на мерки в областта на околната среда, като забрани, временни спирания и други действия, които ограничават риболовна дейност;

28. призовава за продължаване на мерките, които допринасят за подобряване на организацията на сектора и неговото вътрешно сближаване, стимулират съвместното управление на сектора и подчертават значението му за адекватното определяне на правилата и тяхното спазване ⁽²⁾;

29. изисква да се увеличат средствата, отпуснати на консултативните съвети, и да се засилят задачите им с цел да се задълбочи регионализацията на общата политика в областта на рибарството, като се предвиди в рамките на общата политика в областта на рибарството пълноценното и цялостното участие на обхванатите от съветите региони;

⁽¹⁾ Както е посочено в морската сесия на Общото събрание на Конференцията на периферните морски региони (КПМР) в Хелзинки. Следва да се припомни, че в КПМР участват повечето основни морско-рибарски региони, получатели на средства по ЕФМДР. Този подход ще даде възможност за гарантиране на постоянен бюджет за ОПОР и би подкрепил разработването на по-амбициозни мерки в рамките на ИМП.

⁽²⁾ Трябва да се отличат сравнително успешни формули, които могат да послужат за модел за други, на които се оказва подкрепа. В тази връзка официалните комитети за съвместно управление с участието на множество заинтересовани страни, които обединяват рибари, учени, НПО, администрацията и други действащи лица в Каталония или системите за управление на улова на миди и ракообразни в Галисия, могат да послужат за пример.

30. призовава да продължи подкрепата за преработвателната промишленост и пускането на пазара, за да се повиши конкурентоспособността и да се постигнат уеднаквиени правила на игра. ЕС трябва да не допуска несъответствия с други политики, като политиката за пазарите или тази за митническото облагане;

31. настоява за насърчаване на диверсификацията и взаимното допълване на крайбрежните икономически дейности чрез оползотворяване на потенциала на стратегиите за водено от общностите местно развитие, особено в онези неградски крайбрежни райони, където са довели до значително установяване на населението, и поради тази причина следва да се укрепи финансирането от няколко фонда на воденото от общностите местно развитие;

32. препоръчва ЕФМДР да подкрепя инициативи и дейности, свързани с морско-рибарския сектор и спрямо които може да има пряко въздействие. За целта препоръчва създаването на финансов инструмент на равнище ЕС ⁽³⁾, който да предоставя рисков капитал и банкови гаранции за заемите, при условие че инвестициите допринасят за подобряването на екологичната устойчивост на морско-рибарската дейност, улова на ракообразни, аквакултурите в морска и сладководна среда и веригата „от морето до промишлеността“;

33. призовава за изготвяне на Бяла книга „Морето в сърцето на Европа“, която да включва пътна морска карта за всяка политика на Европейския съюз;

Възможности за координация и синергии с други фондове

34. подчертава възможността за обединяване на синергии и интегриране на капацитета на други секторни фондове за насърчаване на социално-икономическото развитие в крайбрежните райони, без непременно да се предефинира структурата, защото собствената конфигурация и цели на всеки един позволяват да се избегне припокриването; отново призовава междурегионалните, националните и транснационалните проекти (които са в съответствие със стратегическата рамка на инициативата и със S3) да могат да бъдат финансирани чрез обединяване на регионалните, националните и европейските фондове в една опростена рамка и да получат бонус от Общността, без отново да минават през нови покани за внасяне на проекти;

35. подчертава, че интегрираният подход, разчитащ на финансиране от няколко източници, на настоящите европейски структурни и инвестиционни фондове, сред които е и ЕФМДР, следва да бъде укрепен за периода след 2020 г. чрез отстраняване на съществуващите регулаторни различия, които в момента ограничават възможността за съвместно използване на тези фондове на местно равнище, в т.ч. посредством воденото от общностите местно развитие;

36. счита, че този сбор от синергии трябва да бъде насочен към прилагането на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) в проекти в неградски крайбрежни райони посредством стратегии за водено от общностите местно развитие, в т.ч. проучване на възможностите за взаимосвързаност на тези фондове за всички видове аквакултури, като се упоменат изрично сладководните аквакултури, практикувани от държавите членки без излаз на море, както тези държави и региони са посочвали изрично и нееднократно;

37. подкрепя участието на ЕФРР в инфраструктури, свързани с морско-рибарски дейности, по-специално пристанища, което допринася за регионалното развитие на периферните и много изолираните райони. Предлага някои дейности, свързани с преработването, да се извършват в рамките на мерките за подкрепа на МСП, предвидени по линия на ЕФРР;

38. настоява за засилване на обучението, по-специално във връзка с приемствеността между поколенията, посредством финансова подкрепа по линия на Европейския социален фонд (ЕСФ);

39. счита, че в съзвучие с препоръките в становището на КР относно „синия растеж“ ⁽⁴⁾ синята икономика притежава все още неизползван потенциал за създаване на допълнителни работни места и икономически растеж на европейско равнище чрез интелигентни инвестиции в иновативни и ориентирани към бъдещето предприятия. Препоръчва да се намали припокриването, което съществува между ЕФМДР и „Хоризонт 2020“ в областта на рибарството, аквакултурите и морските научни изследвания;

Нов, опростен, гъвкав, адаптиран и определен от ОПОР фонд

40. призовава настоятелно за значително опростяване на изпълнението на ЕФМДР чрез определянето на насоки от ЕС и адаптиране от страна на басейните и регионите, така че да се приспособи прилагането му към територията, без да се добавят бюрократични усложнения с всяко ниво на компетентност и администрация. Счита, че този подход трябва да включва намаляване и опростяване на изискванията и формулярите за получаване на финансиране, и подчертава, че процедурата за кандидатстване трябва да може да бъде управлявана от един единствен субект, без да е необходимо използването на специализирана помощ и консултациите на трети лица;

⁽³⁾ За такъв фонд настояват повечето от консултираните МСП, сдружения и нови предприятия от синята икономика.

⁽⁴⁾ Вж. становището на КР относно „Нов етап в европейската политика за син растеж“ (NAT-VI/019).

41. подкрепя искането за адаптиран към ситуацията на ОПОР и сектора фонд. Припомня, че целите и задачите на ОПОР следва да определят ЕФМДР като специална финансова програма, а не обратното. Подчертава необходимостта от съгласуване на отпускането на средствата с развиваните дейности, както и че трябва да се избегне забавяне при отпускането на средства на бенефициерите, за да се предотврати напрежение в сектора;

42. подчертава, че е важно да бъдат определени ясно елементите, които трябва да бъдат подкрепени чрез бързо и правилно прилагане на Фонда. Следва да се установят общи насоки за допустимост и подробностите за страните, които ще бъдат подкрепени, да бъдат уточнени по басейни и региони; по-конкретно призоваваме Европейската комисия да определи/изготви определение за дребномащабен крайбрежен риболов, като вземе предвид новите критерии и в съответствие с реалните условия и разнообразието на флота на ЕС;

43. счита, че с оглед на малкия среден размер на риболовните предприятия, пряката публична подкрепа под формата на субсидии е най-добрият вариант. Подчертава, че този модел гарантира контрол на направлението и изпълнението и има пряко положително въздействие върху икономиката, стимулира инициативите, създава доверие и осигурява получаването на финансиране, като служи за гаранция за средствата за инвестиции;

44. застъпва схващането, че съвместно с малките и средните предприятия би трябвало да се създадат повече сътрудничества, синергии и центрове за стимулиране на изследванията и иновациите, в които могат пилотно да бъдат изпробвани нови иновации;

45. припомня обсъждането относно целесъобразността на отварянето на достъпа до пряка финансова подкрепа за предприятията с голям персонал или оборот, дори и частично. Счита, че възможностите за стимулиране на области като НИРД и иновациите, подобряването на стандартите на труд и създаването на добавена стойност в крайбрежните селски райони могат да бъдат пропуснати поради липса на помощи;

46. подчертава, че е важно всички сектори на рибарството и морската дейност да могат да получат подкрепа въз основа на техните цели и характеристики. Счита, че подкрепата от Фонда трябва да достига до всички крайбрежни райони, като дори големите градски центрове, които имат връзка с морско-рибарския сектор, трябва да могат да получават подкрепа по линия на ЕФМДР;

47. подкрепя укрепването на териториалната насоченост на Фонда чрез стратегии за морските басейни, така че да се предлагат решения, които са адаптирани към различните обстоятелства и предизвикателства на европейските региони, и да се избегне предлагането на „универсално“ решение;

48. призовава за по-активна роля и за по-голяма самостоятелност на регионите при определянето на целите и областите на изпълнение на разходите. Въпреки че понастоящем ЕФМДР се управлява на равнище държави членки, съществуват успешни примери за вторично делегиране на управлението на компетентните регионални власти в някои държави членки. Новият Регламент за ЕФМДР следва изрично да насърчава този подход. Подчертава единодушния характер на това искане и положителния опит, натрупан в управлението на ЕФМДР в много региони. Комитетът акцентира по-специално на искането за адаптиране в най-отдалечените региони, за които трябва да бъдат преразгледани и подобрени и условията за прилагане на ЕФМДР по отношение на допустимостта, процента на съфинансиране и интензивността на помощите. От друга страна, отпусканите помощи в рамките на плановете за компенсиране на допълнителните разходи за продуктите от риболов и аквакултури в най-отдалечените региони, трябва, предвид целите и особеностите им, да бъдат подсилени и да се уреждат от правила за изпълнение, сравними с тези, които се прилагат за сходни помощи, отпуснани на селскостопанския сектор;

Нов фонд за посрещане на бъдещите предизвикателства

49. изразява желание новата европейска морска политика на ЕС да подпомага усилията за разработване на нови технологии и приспособени решения с цел смекчаване на изменението на климата; припомня, че функционирането на морските екосистеми понастоящем е накърнено от изменението на климата, замърсяването и прекомерното експлоатиране на ресурсите;

50. подчертава значението на ИМП и необходимостта от увеличаване на средствата, предназначени за нея, като начин за подпомагане на развитието на работни места и богатство в районите край морето. Набляга на необходимостта от осигуряване на специфични средства и включване на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество като фундаментален елемент в тази област, особено в области като морското пространствено планиране, събирането на данни, подобряване на сигурността, наблюдението и създаването на зони за възстановяване на рибните запаси;

51. настоява за създаването на „механизъм/фонд“ за европейски инвестиции в синята икономика, който да бъде морска версия на плана „Юнкер 2“ и който би могъл да има два допълнителни начина на действие: прякото финансиране на европейско равнище на структурни и рискови проекти и създаването на регионални инвестиционни платформи;

52. набляга на външното измерение на ОПОР и ИМП, като изрично са посочени значението на необходимостта от подкрепа за приноса на ЕС за по-добро управление на океаните. Комитетът подкрепя тези усилия като начин за постигане на по-голяма устойчивост и конкурентоспособност на нашия морско-рибарски сектор благодарение на създаването на равни условия на конкуренция и по-устойчиви океани;

53. счита, че морският сектор има потенциал да създаде допълнителни работни места и икономически растеж. Посочва, че някои региони вече са разработили подробни планове за развитието на морската икономика, а много други се включват в този процес;

54. отбелязва, че морските въпроси са обект на все по-голямо внимание на международно равнище както в заключенията на СОР 21 и 22, така и в споразуменията за свободна търговия и че морските предприятия от ЕС са изправени пред силна конкуренция в чужбина във всички сектори на синята икономиката, като транспорта, енергетиката, иновациите, корабостроенето, риболова и аквакултурите. Поради това се застъпва за последователна и подходящо финансирана политика на Общността като оптимален вариант за морските региони на ЕС и насърчава Съюза да инвестира в тези сектори, най-вече в енергията от морски възобновяеми източници и морските биотехнологии, където можем да заемем водещо място в световен план;

55. предупреждава, че Брексит представлява голямо предизвикателство за морско-рибарския сектор както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, както и че е необходимо да се предвиди и управлява въздействието му върху регионите⁽⁵⁾. Предупреждава за отрицателните последици, които това може да има по отношение на разпределението на квотите за риболов и пускането на пазара на рибните продукти, и настоява за финансова помощ, която да намали въздействието им;

56. подкрепя увеличаването на участието на водените от общностите инициативи за местно развитие в общия финансов пакет, тъй като този инструмент доказва своята ефективност в малките крайбрежни общности и предлага включването в тези инициативи на нови методи на работа с цел да се популяризира важната социално-икономическа роля на морско-рибарските дейности и да се повиши привлекателността им сред младите хора с цел насърчаване на приемствеността между поколенията. Подчертава ролята, която Европейската мрежа на рибарските райони (FARNET) може да играе по отношение на координацията на усилията.

Брюксел, 16 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁵⁾ Вж. проучването на КР относно въздействието на Брексит върху местните и регионалните власти в ЕС.

Становище на Европейския комитет на регионите — Засилване на иновациите в европейските региони: стратегии за стабилен, приобщаващ и устойчив растеж

(2018/C 361/04)

Докладчик:	Mikel IRUJO AMEZAGA (ES/EA), ръководител на Представителството на автономна област Навара в Брюксел
Отправен документ:	Засилване на иновациите в европейските региони: стратегии за стабилен, приобщаващ и устойчив растеж COM(2017) 376 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Стратегиите за интелигентна специализация като катализатори на политиките в областта на иновациите и растежа

1. Европейският съюз продължава да бъде най-големият единен пазар в света. На другите континенти обаче възникват нови обстоятелства, които ни принуждават да укрепим нашата политика в областта на иновациите и растежа. Модернизирането на промишлеността е от съществено значение за повишаването на конкурентоспособността на Европа;
2. отбелязва, че е важно всички равнища на управление (ЕС, националното, регионалното и местното) да работят заедно, а на поднационалното равнище да бъдат предоставени достатъчно възможности и средства, за да поеме отговорност за своя собствен потенциал за развитие;
3. подчертава, че стратегиите за интелигентна специализация (S3) действат като катализатори на политиката в областта на иновациите и растежа и са важен фактор за успеха на политиката на сближаване;
4. припомня необходимостта от силни, ефикасни и целенасочени мерки на регионално равнище за разработването на S3. Равнището на ЕС, наред с действия на национално равнище, може да насърчава създаването на благоприятни условия за тази цел;
5. подчертава също така, че S3 създадоха нова „култура на сътрудничество“ в регионите, тъй като се основават на процес на участие и сътрудничество между заинтересованите страни от областта на научните изследвания и иновациите и индустрията, който благоприятства иновациите, обусловени от търсенето и колективните решения;
6. отбелязва, че S3 поддействаха като катализатор за развитието на истински регионални иновационни екосистеми. Регионалните иновационни екосистеми оказват значително въздействие върху регионалната икономика и конкурентоспособност и предоставят отлична възможност за иновации в близост до гражданите в зависимост от техните потребности по места;
7. подчертава, че S3 излизат извън рамките на отделните регионални стратегии и следва да се използват за насърчаване на по-ефективна политика в областта на иновациите и на междурегионалното сътрудничество;
8. изразява убеждението си, че основаното на S3 междурегионално сътрудничество ще спомогне за изграждането и реструктурирането на веригите за създаване на стойност на ЕС, насърчавайки инвестиционните синергии между публичния и частния сектор, и по този начин ще допринесе за развитието на цялата икономика на ЕС;

Стратегии за интелигентна специализация 2.0 въз основа на междурегионалното сътрудничество

9. счита, че бъдещите S3 2.0 следва да се основават на стратегическо междурегионално сътрудничество и устойчиви връзки между регионалните екосистеми в приоритетните области на интелигентната специализация като съществено условие за повишаването на конкурентоспособността и устойчивостта на регионите. За тази цел Interreg би следвало да може да финансира дейности като съвместни проекти, демонстрационни дейности, нови вериги за създаване на стойност, свързани с области на интелигентна специализация. Това би помогнало на регионите да придадат европейско измерение на екосистемите за иновации в подкрепа на конкурентоспособността на единния пазар;
10. изразява убеждението си, че насърчаването на междурегионалното и трансграничното измерение чрез създаване на възможности за междурегионални инвестиции ще улесни разпространението на регионалните и местните иновации. Съчетаването на технологични, промишлени и човешки инфраструктури от различни региони в зависимост от силните им страни и капацитет допринася за създаването на критична маса, икономии от мащаба и следователно има потенциал за повишаване на ефективността на системите за научни изследвания и иновации;

11. счита, че сътрудничеството между регионите и изграждането на междурегионални вериги за създаване на стойност допринасят за по-лесен и ефективен достъп до инфраструктурите на комбинираните и свързаните технологии, и следователно и за намаляване на технологичните рискове и несигурността в промишления сектор;

12. счита за целесъобразно, докато ЕС напредва в преговорите и обсъжданията във връзка с новата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г., да се помисли за вида на инструментите, които ЕС трябва да въведе, за да насърчи основаното на S3 междурегионално сътрудничество;

13. счита, че, предвид необходимостта от съвместни усилия на всички равнища — от местното до европейското, трябва да се отговори на следните предизвикателства:

- премахване, където е възможно, на сложността и повишаване на синергиите и съгласуваността на управлението на средствата с цел създаване на екосистема за улесняване на синергиите между регионалните и европейските фондове;
- въвеждане на привлекателни финансови инструменти, които да спомагат за създаването на екосистема на междурегионално сътрудничество;
- запазване на подход „отдолу нагоре“, който да отчита местните нужди и свързаните с тях приоритети на S3 с цел повишаване на синергията между фондовете на ЕС;

14. препоръчва през следващия програмен период ЕС — посредством Комисията и Съвместния изследователски център — да започне нов етап от S3 2.0, въз основа на развиването на „процес на междурегионално опознаване“, в рамките на който регионите обединяват своите S3, включвайки „междурегионалната тройна спирала“;

15. процесът на регионално опознаване (ПРО) следва да се основава на процес „отдолу нагоре“, в който регионалните власти споделят своите цели за развитие с други региони на ЕС, изготвят списъци с основните участници в процеса на развитие в своите региони, анализират съвместно своите недостатъци или предизвикателствата, пред които са изправени, и инструментите за подкрепа, с които разполагат;

16. счита, че регионите би трябвало да бъдат насърчавани да изготвят систематизиран преглед на връзките между регионалните приоритети, определени в техните S3 и различните финансови или инвестиционни програми на регионално, национално и европейско равнище („Хоризонт 2020“, COSME и др.). Стратегиите S3, които включват посочените аспекти, следва да се систематизират от Европейската комисия и да се използват за улесняване на сътрудничеството между регионите, както и при разработването на подходящи финансови инструменти. Това следва да допринесе за възможното комбиниране на фондове на всички равнища (местно, регионално, национално и европейско) за подкрепа на проекти с междурегионално измерение;

17. препоръчва възприемането на подход „отдолу нагоре“, който предоставя на регионите възможността да осигуряват „звена за контакт S3“. На тези „звена за контакт S3“ ще бъде възложено да разработят процеса на регионално опознаване (ПРО) с цел насърчаване на развитието на междурегионалното сътрудничество, включващо „междурегионалната тройна спирала“;

18. счита, че е от съществено значение да се предвидят достатъчно ресурси за платформата S3, за да се разработят инструменти за подкрепа на изпълнението на политиките за интелигентна специализация, като например EYE@RIS3, инструмента за мониторинг на ИКТ, R&I Regional Viewer или центровете за цифрови иновации. Припомня необходимостта от разширена и по-ефективна система за събиране на данни и статистическа информация на регионално равнище;

Полезни взаимодействия между фондовете на ЕС и инициативите и финансирането на регионално равнище

19. приветства факта, че в доклада си за междинната оценка на програма „Хоризонт 2020“⁽¹⁾ Комисията включва точка относно подобряването на полезните взаимодействия с други програми за финансиране и политики на ЕС, по-специално, създаването на полезни взаимодействия между европейските структурни и инвестиционни фондове и S3;

20. счита, че от своя страна S3 трябва да включват двойната цел за създаване на полезни синергии между регионалните политики в областта на иновациите и развитието и финансовите инструменти, и за избягване на дублирането. Следователно целта трябва да бъде да се насърчават синергиите между европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондовете) и други фондове, като например бъдещата Девета рамкова програма, както и с национални и регионални фондове;

21. счита, че Деветата рамкова програма следва да включва „процеса на регионално опознаване“ и да подкрепя създаването, укрепването и интернационализацията на регионалните иновационни екосистеми. Подкрепата за сътрудничеството в научните изследвания, иновациите и интернационализацията носи истинска европейска добавена стойност и следва да се подобри през следващия програмен период. Освен това в бъдещите фондове на ЕС за научноизследователска и иновационна дейност следва да се отдели повече внимание на въздействието на научните изследвания и иновациите на регионално равнище;

⁽¹⁾ COM(2018) 2 final.

22. отбелязва, че съществуват значителни бариери, които затрудняват използването на европейските структурни и инвестиционни фондове за междурегионалното и транснационалното сътрудничество, като например липсата на ресурси или административен капацитет, отсъствието на примери за най-добри практики, несигурността относно това как да се процедира, отсъствието на референтна и методологична рамка, липсата на ясни цели, асиметричните равнища на политически правомощия, нормативни пречки и липсата на финансова рамка, която да улеснява тази дейност;

23. предлага установяването на структуриран диалог между службите на Европейската комисия и участниците в регионалните иновационни екосистеми, за да се гарантира жизнеспособността на (съществуващите и новите) политики и инструменти за финансиране с цел подкрепа на регионалните иновационни екосистеми и междурегионалното сътрудничество помежду им;

24. счита в същото време, че трябва да се направи оценка на партньорствата за иновации (ERA-NET, инициативите за съвместно планиране, ЕТР и др.). Партньорствата могат да бъдат ефективен начин за преодоляване на разпокъсаността, за избягване на дублирането на усилия, за подобряване на иновациите и справяне с обществените предизвикателства, но трябва да бъдат публикувани проучвания, доказващи тяхното въздействие;

25. признава, подкрепя и приветства усилията и постиженията на Европейската комисия, по-специално чрез платформата S3, при изготвянето на проучвания с цел разпространяване на информация, както и при подкрепата за методологически разработки за междурегионално сътрудничество. В тази връзка признава, че тематичните платформи и пилотните проекти за междурегионално сътрудничество са демонстрационни инструменти с огромна стойност;

26. отбелязва обаче, че регулаторните пречки и липсата на финансова рамка продължават да ограничават развитието на истинска екосистема на междурегионално сътрудничество. Въз основа на опита с инициативата „Авангард за нов растеж“, предизвикателствата, пред които са изправени регионите при осъществяването на проект за междурегионално сътрудничество, могат да бъдат обобщени в три нива. Първото ниво включва първоначалните дейности, свързани с конфигурацията на демонстрационната инфраструктура (създаване на мрежи от регионални оператори, откриване на синергии в дейностите и др.). Второто ниво включва оперативните разходи за демонстрационни дейности въз основа на разработването на конкретни проекти. Третото и последно ниво включва разходите, свързани с евентуално промишлено производство или достъп до пазара за продукти или услуги, разработени по време на предходните етапи, в резултат на проекти за междурегионално сътрудничество, след като тези демонстрационни дейности са се увенчали с успех, т.е. са били одобрени и сертифицирани;

27. призовава да се предприемат спешни мерки с цел създаване на подходящи и гъвкави *ad hoc* финансови инструменти за насърчване на междурегионалното сътрудничество, които да съответстват на нуждите на трите нива, посочени в предходния параграф. Тези инструменти могат да бъдат под формата на смесено финансиране (включително съчетаване на кредити и заеми, публично и частно финансиране на различни равнища) с иновативно използване на средствата за подпомагане на експериментални пилотни проекти за изграждане на мрежи за междурегионално сътрудничество, които установяват пряк контакт с промишлеността и имат осезаемо въздействие:

— що се отнася до първоначалните разходи за дейности, свързани с конфигурацията на демонстрационната инфраструктура (първото ниво), Комитетът призовава наличните фондове на ЕС да допълват публично-частните инвестиции в иновационна инфраструктура в рамките на проекти за междурегионално сътрудничество. Комитетът препоръчва също така по-гъвкаво използване на Interreg в подкрепа на създаването на промишлени вериги за създаване на стойност. Той препоръчва и разширяването на подхода на „центрове за цифрови иновации“ към други промишлени и технологични области;

— по отношение на оперативните разходи за демонстрационните дейности въз основа на разработването на конкретни проекти (второто ниво), препоръчва държавите/регионите, които желаят това, да предвидят средства за разработването на система от ваучери, която да може да насърчава участието на техните предприятия в междурегионални проекти за сътрудничество. Целта на тези ваучери ще бъде да компенсират разходите, направени при изготвянето на проекта за междурегионално сътрудничество (посещения на демонстрационни инсталации в други региони, проучвания във връзка с допълняемостта, изготвяне на проучвания и планове на проекти и др.). Системата за междурегионални ваучери би могла да бъде допълнена от механизми за съфинансиране (например Европейския инвестиционен фонд), с цел да се улесни достъпът на предприятията до извънрегионални услуги и инфраструктура. ЕС следва да играе катализираща и подкрепяща роля по отношение на ръководните регионални органи (напр. за съвместно съгласуваните системи за сертификация или при оценката и одита на извънрегионалните разходи);

— що се отнася до необходимите инвестиции или разходи, свързани с евентуално промишлено производство или достъп до пазара за продукти или услуги (третото ниво), препоръчва разширяването на инструменти като InnovFin;

28. оценява много положително промяната и опростяването на член 65, параграф 1 и член 70 от Регламента за определяне на общоприложими разпоредби за структурните фондове и изразява убеждението си, че използването на ЕФРР в междурегионалното сътрудничество е от ключово значение за развитието на бъдещата S3 2.0. Независимо от гореизложеното, призовава за правна рамка за следващия финансов период, която да насърчава синергиите и възможното комбиниране на фондове на всички равнища (местно, регионално, национално и европейско) в подкрепа на проекти с междурегионално измерение.

Брюксел, 16 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура

(2018/C 361/05)

Докладчик: Таня ХРИСТОВА (BG/ЕНП), кмет на община Габрово

Отправни документи: Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура — Приносът на Европейската комисия към срещата на лидерите в Гьотеборг, 17 ноември 2017 г.

COM(2017) 673 final

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

COM(2018) 23 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Съображение 2

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(2) Вдъхновен от тези ценности Съюзът успя да обедини държави, общности и хора в един уникален политически проект, който направи възможен най-дългия мирен период в историята на Европа, а това на свой ред доведе до социална стабилност и икономически разцвет. Възприемането от държавите членки на ценностите, посочени в Договора, създава общата основа, която определя отличителните особености на европейския начин на живот и европейската идентичност, както и мястото на Съюза на световната сцена.	(2) Вдъхновен от тези ценности Съюзът успя да обедини държави, техните региони, градове и селски райони , общности и хора в един уникален политически проект, който направи възможен най-дългия мирен период в историята на Европа, а това на свой ред доведе до социална стабилност и икономически разцвет. Възприемането от държавите членки на ценностите, посочени в Договора, създава общата основа, която определя отличителните особености на европейския начин на живот и европейската идентичност, както и мястото на Съюза на световната сцена.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 2

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Съображение 3

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(3) Съюзът и неговите държави членки са изправени пред различни предизвикателства, включително популизъм, ксенофобия, национализъм, причиняващ разделение, дискриминация, разпространяването на фалшиви новини и погрешна информация, както и радикализация. Тези явления могат да представляват сериозна заплаха за основите на нашите демокрации, да нарушат доверието в правовата държава и демократичните институции и да пречат на общото чувство на принадлежност в рамките на нашите европейски общества и между тях.	(3) Съюзът, неговите държави членки и местните и регионалните власти са изправени пред различни предизвикателства, включително популизъм, ксенофобия, национализъм, причиняващ разделение, дискриминация, разпространяването на фалшиви новини и погрешна информация, както и радикализация. Тези явления могат да представляват сериозна заплаха за основите на нашите демокрации на всички равнища на управление , да нарушат доверието в правовата държава и демократичните институции и да пречат на общото чувство на принадлежност в рамките на нашите европейски общества и между тях.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Съображение 4

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	(5) Местните и регионалните власти играят ключова роля в политиките в областта на образованието и културата поради своята близост до европейците, тъй като са равнището на управление, възприетано като най-близко до гражданите по места. Затова местните и регионалните власти трябва да продължат да играят основна роля в прилагането и адаптирането на предложените мерки и реформи, както и да бъдат включени в ранните етапи от процеса на вземане на решения, за да се осигурят ефикасни и ефективни резултати и да се гарантира, че добавената стойност на политиките на ЕС в областта на образованието и културата се усеща по места.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 4

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Съображение 12

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	(13) <i>В този контекст следва също така да се подчертае, че е жизненоважно при проектирането на реформи на системите за образование и обучение да се анализират различията между регионите и икономическите и социалните последици, които произтичат от недостига и несъответствието на уменията в ЕС.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 5

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Съображение 13

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(13) На този фон най-важно е държавите членки да положат повече усилия за изпълнение на всички цели на Парижката декларация от 2015 г. Особено важно е да продължат да се насърчават общите ценности като средства за сближаване и приобщаване, да се благоприятства създаването на учебна среда, насърчаваща участието, на всички образователни равнища, да се подобри подготовката на учителите по въпросите на гражданското участие и многообразието и да се подобряват медийната грамотност и уменията за критично мислене на всички ученици.	(13) На този фон най-важно е държавите членки да положат повече усилия за изпълнение на всички цели на Парижката декларация от 2015 г. и да предоставят на местните и регионалните власти необходимите инструменти, които да гарантират ефикасно изпълнение по места. Особено важно е да продължат да се насърчават общите ценности като средства за сближаване и приобщаване, да се благоприятства създаването на учебна среда, насърчаваща участието, на всички образователни равнища, да се подобри подготовката на учителите по въпросите на гражданското участие и многообразието и да се подобряват медийната грамотност и уменията за критично мислене на всички ученици.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 6

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Съображение 15

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(15) Програмата „Еразъм+“ показва, че мобилността и трансграничните контакти са най-ефективният начин да изживеем европейската си идентичност. Много важно е всички категории учасници да се възползват еднакво от възможностите, предлагани от тази програма, по-специално чрез училищен обмен между държавите членки. Виртуалната мобилност, по-специално чрез мрежата e-Twinning, е отлично средство, даващо възможност за преки контакти между учениците. Тя следва да се използва по-широко през следващите години, също така в съчетание с физическата мобилност.	(15) Програмата „Еразъм+“ показва, че мобилността и трансграничните контакти са най-ефективният начин да изживеем европейската си идентичност. Много важно е всички категории учасници да се възползват еднакво от възможностите, предлагани от тази програма, по-специално чрез училищен обмен между и в ролките на държавите членки. Виртуалната мобилност, по-специално чрез мрежата e-Twinning, е отлично средство, даващо възможност за преки контакти между учениците и студентите . Тя следва да се използва по-широко през следващите години, също така в съчетание с физическата мобилност. В този контекст предлага също така да се въведат нови възможности за културна мобилност и да се разширят съществуващите такива.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 7

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Член 2

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	3. използване на близостта на местните и регионалните власти до европейските граждани и на факта, че те са в най-добра стратегическа позиция да анализират и да отговарят на специфичните нужди на различните културни групи на своя територия и да полагат основите на ефективен межкултурен диалог и насърчаване на общи ценности;

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 8

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Член 4

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Осигуряване на приобщаващо образование	Осигуряване на приобщаващо образование
4. Да насърчават приобщаващото образование за всички учасници, по-специално чрез:	4. Да насърчават приобщаващото образование за всички учасници, по-специално чрез:

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
а) включването на всички ученици в качествено образование от ранна възраст; б) осигуряване на необходимата подкрепа за учениците и студентите в зависимост от техните нужди, включително за учениците и студентите в неравностойно социално-икономическо положение, от мигрантски семейства, такива със специални образователни потребности и за най-талантливите учащи; в) улесняване на прехода между различните образователни равнища и осигуряване на подходящо образователно и професионално ориентиране.	а) включването на всички ученици в качествено образование от ранна възраст и осигуряването на равни възможности и достъп до качествено образование за всички учащи се, включително тези от езиково, религиозно, етническо или друго малцинство; б) осигуряване на необходимата подкрепа и насоки за учениците и студентите в зависимост от техните нужди, включително за учениците и студентите в неравностойно социално-икономическо положение, от мигрантски семейства, в т.ч. бежанци, желаещи да се интегрират като граждани на Европейския съюз, такива със специални образователни потребности и за постигащите най-добри резултати учащи; в) обръщане на внимание на специфичните нужди на учащите се в регионите на ЕС с географски и демографски предизвикателства, включително на тези в най-отдалечените региони; г) улесняване на прехода между различните образователни равнища и осигуряване на подходящо образователно и професионално ориентиране, както и осигуряване на процес на подкрепа през целия живот и възможности за обучение за всички учащи; д) предоставяне на необходимата подкрепа за засилване на ролята на изучаването на езици в учебните програми още в началните училища не само защото усвояването на езици се счита за най-ефективно в ранна възраст, но и поради факта, че недостатъчните езикови умения се разглеждат като една от основните пречки пред свободното движение на хора и създаването на работна сила, съответстваща на нуждите на европейската икономика; е) предоставяне на възможност на младите хора да придобиват допълнителни умения чрез формално и неформално учене, тъй като това не само повишава тяхната пригодност за заетост благодарение на по-доброто съответствие между техните умения и потребностите на пазара на труда, но и им дава възможност да допринасят по-активно за проекти за солидарност и да градят бъдещето на Европа ⁽¹⁾. ⁽¹⁾ CDR 851/2017 — „Инвестиране в младежта на Европа и Европейски корпус за солидарност“.

Изложение на мотивите

По-нататъшно засилване, в някои отношения, на акцента върху специфичните образователни нужди и равните възможности, и същевременно добавяне на измерението, свързано с предоставянето на насоки и обучение през целия живот, тъй като образованието не бива да се ограничава до учащи се от определена възраст.

Изменение 9

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Член 6

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Насърчаване на европейско измерение на преподаването	Насърчаване на европейско измерение на преподаването
6. Да насърчават европейско измерение на преподаването чрез стимулиране на:	6. Да насърчават европейско измерение на преподаването чрез стимулиране на:
а) разбиране на европейския контекст и общото наследство и информираност за многообразието на държавите — членки на Съюза;	а) разбиране на европейския контекст и общото наследство и информираност за многообразието на държавите — членки на Съюза, включително за разнообразния характер на поднационалните структури, за да се насърчи разбиране за общо европейско културно наследство;
б) разбиране на произхода и функционирането на Съюза;	б) разбиране на произхода и функционирането на Съюза, включително на правата си на граждани на ЕС;
в) участие на учещи и учители в мрежата e-Twinning и в трансграничната мобилност, особено за училищата;	в) участие на учещи и учители в мрежата e-Twinning и в трансграничната мобилност, особено за училищата;
г) проекти на място за повишаване на осведомеността за Европейския съюз в образователни центрове, по-специално чрез пряко взаимодействие с младите хора.	г) проекти на място за повишаване на осведомеността за Европейския съюз в образователни центрове, по-специално чрез пряко взаимодействие с младите хора на местно и регионално равнище, като най-близкото до тях равнище на управление;
	д) подход на учене през целия живот, който да включва, без да се ограничава до, образованието за възрастни, насърчаващо нагласите за постоянно изследване и стремежа към знания и съвършенство, които могат да се култивират още от началното (или предучилищното) образование, и да се прилага на всички етапи на образованието;
	е) по-силен акцент върху темите, свързани с цифровизацията на европейското общество, за да могат учащите да се запознаят с понятията, свързани с кодирането, и да придобият компетентности в областта на кибернетичната сигурност и медийната грамотност;
	ж) намерението за осигуряване на всеки учещ в Европа на поне една практика по предприемачество, за да се увеличат предприемаческите и основаващите се на проекти и изследвания практики както в рамките на формалното, така и на самостоятелното учене.

Изложение на мотивите

Многообразието от поднационални структури в държавите — членки на ЕС, е основен елемент от политическото и културното наследство на ЕС и ключова отправна точка за развитието на активно гражданство въз основа на правата, произтичащи от гражданството на ЕС.

Изменение 10

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Член 7

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Подкрепя за учителите и преподаването	Подкрепя за учителите и преподаването
7. Да дадат възможност на учителите, училищните ръководители и академичния състав да популяризират общите ценности и да осъществяват приобщаващо образование чрез:	7. Да дадат възможност на учителите, училищните ръководители и академичния състав да популяризират общите ценности и да осъществяват приобщаващо образование чрез:
а) мерки, предоставящи възможност на учителите, училищните ръководители и академичния състав да предават общите ценности и да насърчават активното гражданско участие, като същевременно възпитават чувство на принадлежност и се отзовават на различните нужди на учащите;	а) мерки, предоставящи възможност на учителите, училищните ръководители и академичния състав да предават общите ценности и да насърчават активното гражданско участие, като същевременно възпитават чувство на принадлежност и се отзовават на различните нужди на учащите;
б) насърчаване на обмена и програмите за партньорско обучение и осигуряване на насоки и наставничество за учителите и академичния персонал.	б) насърчаване на обмена на най-добри практики и програмите за партньорско обучение и осигуряване на насоки и наставничество за учителите и академичния персонал, както и на мобилността по линия на програмата „Еразъм+“⁽¹⁾ ;
	в) насърчаване на мерки за улесняване на обмена между учителите и родителите/предоставящите грижа лица, за да се укрепят връзките между училището и семейството/домашната среда и да се насърчи постоянен диалог, което е от първостепенно значение за успешното интегриране на учащите в училищната среда и тяхната цялостна социализация.
	⁽¹⁾ COR-2017-03139 — SEDEC-VI/029: „Модернизиране на училищното и висшето образование“

Изложение на мотивите

—

Изменение 11

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Член 11

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	12. Да гарантират, че всички публични институции, училища и образователни учреждения в ЕС разполагат с необходимата високоскоростна ширококоленцова инфраструктура и цифрово оборудване, особено намиращите се в необлагодетелствани в географско, демографско или социално отношение райони, за да се предотврати нарастването на образователните и културните различия в цифровата епоха.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 12

Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването

Член 15

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
15. анализира и оценява действията, предприети в отговор на настоящата препоръка, по-специално чрез рамката „Образование и обучение 2020“, включително Обзора на образованието и обучението.	15. анализира и оценява действията, предприети в отговор на настоящата препоръка, всяка година посредством процеса на европейския семестър и чрез рамката „Образование и обучение 2020“, включително Обзора на образованието и обучението.

Изложение на мотивите

Включването на това измерение в процеса на европейския семестър би дало възможност за ефективен мониторинг и оценка на постигнатия в тази област напредък.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. подкрепя общата визия за европейско пространство за образование и е съгласен, че образованието и културата са основни фактори за повишаване на устойчивостта на Европа в контекста на ускорената глобализация и настоящите геополитически тенденции;
2. споделя мнението, че е необходима по-силна подкрепа за основния набор от ценности, на които почива Европейският съюз и с които всички негови държави членки са се ангажирали при присъединяването си към ЕС; в този контекст подчертава значението на непрекъснатия и споделен ангажимент за придържане към тези ценности като жизненоважен елемент от европейската идентичност, който изисква активно европейско гражданство, основано на многообразието от култури;
3. подчертава, че образованието и културата оказват широко въздействие върху всички сфери на живота и по-специално върху укрепването на обществото, поради което представляват ключови инструменти за осъществяване на засилена културна интеграция между европейците, което на свой ред улеснява социалното приобщаване; отбелязва, че гражданското образование е основен елемент в това отношение и изтъква, че усилията за повишаване на информираността на широката общественост за гражданството на ЕС следва да бъдат насочени предимно към младите хора ⁽¹⁾;
4. подчертава, че основната отговорност за образователните и културните политики носят държавите членки и техните регионални и местни власти и че, в съответствие с член 6 от ДФЕС, действията на ЕС следва само да допълват, подкрепят или координират действията на държавите членки и да насърчават инициативи за регионално и териториално сътрудничество в тези области. Подчертава, че всички действия на ЕС в тази област трябва да бъдат напълно обосновани от гледна точка на субсидиарността и пропорционалността;
5. изтъква ролята на културата като основен фактор, оформящ идентичността, и свързаната с това необходимост от укрепване на европейската идентичност посредством културата, за да се поддържа легитимността на демократичните структури на европейско равнище; с оглед на това подкрепя инициативите за взаимно опознаване и запознаване на европейците с присъщата стойност на художествените и културните произведения с цел да се укрепят общите културни елементи на нашата европейска идентичност;
6. посочва, че местните и регионалните власти имат ключова роля в политиките в областта на образованието и културата поради своята близост до европейците и настоява те и занапред да играят основна роля в прилагането и адаптирането на предложените мерки и реформи;

⁽¹⁾ CDR 1319/2017.

7. счита, че в настоящия си вид предложената мярка изглежда не поражда безпокойства, свързани със субсидиарността, и подчертава колко е важно да се подкрепя принципът на пропорционалност, за да се гарантира, че няма да възникнат нови финансови или административни тежести, като в същото време се осигури силна финансова подкрепа за политиките и програмите в областта на образованието и културното наследство в следващата МФР;

Европейска програма

8. изразява съгласие със значението на изброените ключови развития, като посочва, че те не се осъществяват независимо едно от друго, и призовава да се изследват взаимовръзките между тях;

9. при опознаването и разпространението на проекта за европейска интеграция трябва да се изтъкне значението на мрежата Europe Direct, сред чиито цели е разпространението на информация за проекта сред гражданите на Съюза;

10. напълно подкрепя установяването в Европейския съюз на социалните права на право на образование и обучение като основно социално право и право на човека ⁽²⁾;

Европейска идентичност и осведоменост за културното наследство

11. подчертава значението на ценностите на ЕС, изложени в Хартата на основните права — човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност, за постигането на общото благо; с оглед на това призовава за по-голямо приобщаване, зачитане на духовното и морално наследство на народите на Европа и оползотворяване на инициативи, насърчаващи по-доброто съвместно съжителство;

12. отново изтъква, че е важно да се отделят внимание и ресурси за опознаването и разпространението на европейската култура, история и идентичност. Във връзка с това се предлага програмата „Европа за гражданите“ да се разшири, за да се даде възможност за подпомагане на по-голям брой инициативи, свързани с тази цел;

13. подчертава значението на гражданското участие в политическата дейност на ЕС и, както се посочва в доклада „Как да достигнем до гражданите на ЕС: нова възможност“, изтъква жизненоважната роля на концепцията за общност, която обхваща местния, регионалния, националния и международния контекст, в който живеят хората, за създаването на общо обществено пространство, в което те да могат да действат заедно, основавайки се на ценности ⁽³⁾. С оглед на това европейската идентичност и споделените ценности следва да допълват съществуващите регионални и национални разбирания за принадлежност с цел насърчаване на многостепенно гражданство, както е предвидено в Хартата на основните права на Европейския съюз и в член 2 от Договора от Лисабон;

14. отново изтъква значението на Европейската година на културното наследство 2018 г. за насърчаване на осведомеността по въпросите на културата, както и ролята на културата за укрепването на европейската идентичност и подкрепата на приобщаването;

15. призовава за по-силен ангажимент с държавите членки, както и с техните региони и градове, за разработване на европейска визия и постигане на по-голяма видимост на проектите и инициативите на ЕС, която понастоящем се подкопава от честата практика на „национализиране“ на успехите и „европеизиране“ на провалите на ЕС, както изтъкна председателят Юнкер в речта си за състоянието на Съюза през 2016 г.;

16. призовава за конкретни мерки за опазване, развитие и популяризиране на традиционните европейски изкуства и занаяти, живото наследство и историята, както и за други инициативи и дейности в сферата на културата и изкуството, които са част от културата на съвременното европейско общество и спомагат за изграждането на обща идентичност, и които поради своя интерактивен характер улесняват ученето чрез практика и културната ангажираност;

17. поради това призовава за включване на Европейската година на културното наследство 2018 г. в стратегическите инициативи, подкрепящи регионалното културно развитие, насърчаващи взаимното опознаване и разкриващи нови възможности за устойчив културен туризъм. Тези инициативи биха могли да бъдат финансирани от програмата „Творческа Европа“, като така ще се подкрепи разпространението на европейското културно наследство и след 2018 г.;

⁽²⁾ CDR 3141/2017.

⁽³⁾ Reaching out to EU Citizens: A New Opportunity („Как да достигнем до гражданите на ЕС: нова възможност“), стр. 10, Luc Van den Brande, член на КР и специален съветник на председателя Юнкер по въпросите на връзките с гражданите (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reaching-out-to-citizens-report_en.pdf).

18. призовава Знакът за европейско наследство да се постави в услуга на тази инициатива за укрепване на европейската идентичност, като се задълбочат връзките му с регионите, изяснят се процедурите за подбор на кандидатстващите за него нови обекти, повиши се неговата популярност и се осигурят ефективни средства за разпространение;
19. предлага да се въведат нови възможности за културна мобилност и да се разширят съществуващите такива за всички региони, включително по-далечните територии като най-отдалечените и островните региони;
20. подчертава, че местните и регионалните власти са в най-добра стратегическа позиция да анализират и да отговарят на специфичните нужди на различните културни групи на своя територия, да полагат основите на ефективен межкултурен диалог, както и да повишават информираността и да улесняват достъпа на хората до общата европейска култура;
21. отбелязва колко е важно да се намерят нови форми на използване и приложение на културното наследство, да се развият културните и творческите индустрии и да се осигури специализирано обучение на бъдещите специалисти в областта на културата;
22. подчертава ролята на културата като средство за сближаване на народите, което позволява изграждането на културни и езикови връзки. Тя е и инструмент за стимулиране на политическия и икономическия диалог, тъй като насърчава взаимното разбиране и доверие, интереса и уважението между държавите;
23. отбелязва значението на предаването на младите европейци на европейската култура и нейните ценности;

Образование

24. посочва, че цифровизацията на обществото в Европа може да се окаже най-трансформиращото усилие на ЕС в настоящия момент, включително в областта на образованието. Това е постепенен процес, който има много измерения и трябва да развие не само опита, който учащите от всички възрасти придобиват в класните стаи, но и комуникацията, оценяването, управлението и администрирането, събирането и анализа на данни на всички етапи от образованието;
25. привлича вниманието върху последствията от злоупотребата с цифрови ресурси, която в ръцете на антидемократични сили може да се превърне в опасен инструмент за пропаганда; поради това приветства съобщението на Европейската комисия относно „Европейски подход за борба с дезинформацията, разпространявана онлайн“⁽⁴⁾, което в общи линии отразява четирите принципа за „прозрачност, интегритет, участие и сътрудничество“, посочени в доклада „Как да достигнем до гражданите на ЕС: нова възможност“⁽⁵⁾;
26. е обезпокоен от това, че по думите на Комисията „много училища все още нямат достъп до високоскоростна широколентова връзка и до цифрово оборудване“. Това положение се утежнява от факта, че много от тези училища са разположени в региони с демографски, географски и социални предизвикателства — в това число островни, отдалечени и най-отдалечени региони — и по този начин различията в образованието по-скоро ще се увеличат, вместо да намалее освен ако не бъдат предприети бързи мерки;
27. изтъква, че цифровизацията въвежда допълнителни изисквания към учителите по отношение на уменията и компетентностите и че заинтересованите страни трябва да подготвят своевременно и адекватно работната сила, заета в образованието, в рамките на нейното образование и обучение; в същото време отбелязва, че тя предлага възможности за иновативни методи на преподаване и взаимодействие;
28. предупреждава също, че нарастващата цифровизация увеличава изложената на атака повърхност и въздействието на възможни кибернетични заплахи, което се утежнява допълнително от критичния и частен характер на данните, които училищата събират и с които оперират;
29. с оглед на предходния параграф настоятелно препоръчва концепцията за „сигурност на етапа на проектирането“ да се прилага както към образователния софтуер, така и по отношение на софтуера или базите данни, използвани от образователните институции; следва да се въведат прозрачни политики за събиране и съхраняване на лични данни;

⁽⁴⁾ COM(2018) 236 final.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reaching-out-to-citizens-report_bg.pdf

(30) като признава, че първоначалните нагласи, ценности и идентичност се формират до голяма степен в семейството и като цяло в домашната среда в по-широк смисъл, насърчава въвеждането на мерки за активна работа с родителите, укрепващи връзките между родителите и училището и „всеобхватния училищен подход“ като цяло;

31. посочва, че слабите езикови умения представляват основна пречка пред свободното движение на работници, и подчертава, че инициативите за учене през целия живот и въвеждащите и продължителните програми за езиково обучение дават възможност на работната сила и професионалистите в Европейския съюз да съответстват по-добре на нуждите на пазара на труда;

32. обръща внимание на факта, че езиковото обучение се счита за много по-ефективно в ранна възраст, и призовава за засилване на неговата роля в програмата на началните училища;

33. предлага управленското равнище, което отговаря за определянето на учебните програми за училищата, да постави допълнителен акцент върху културните и етнографските аспекти на историята, с критичен и философски анализ на универсалните ценности в многообразието, и да включи в учебните програми раздел за Европейския съюз, в който да се изтъква ролята на правата на човека, идеала за европейско гражданство и космополитизма като компоненти на Съюза; затова предлага да се продължи сътрудничеството с културните дейци на местно равнище, например за изготвянето на план за културно образование в подкрепа на работата по учебните програми на училищата, както и на културна карта, представяща предложенията в областта на културата и изкуството на местно равнище;

34. освен това призовава да се отдели по-видно място на темите, които са от значение за цифровизацията на обществото, за да могат учащите да се запознаят с понятията, свързани с кодирането, и да придобият не само оперативни компетентности, но и способности за етично, критично и аналитично мислене в областта на кибернетичната сигурност, общуването в социалните мрежи и медийната грамотност;

35. подкрепя намерението за осигуряване на всеки учещ или чиракуващ в Европа на поне една практика по предприемачество, по възможност в друга страна от ЕС, и препоръчва увеличаване на предприемаческите практики, а също и на тези, които се основават на проекти и изследвания, както в рамките на формалното, така и на самостоятелното учене, както и в предприятия, асоциации, фондации и всички други видове частни или публични организации, с цел да се насърчи предприемаческият и творческият дух. С оглед на това призовава за по-нататъшно сътрудничество между училищата, частния сектор и организациите от третия сектор, както и за изготвяне на образователни програми за съобразяване на уменията на учащите с нуждите на пазара на труда;

36. подкрепя мерките за осигуряване на равни възможности на всички учещи и чиракуващи и за намаляване на неравенствата, и препоръчва да се осъществи задълбочено проучване на причините за тези неравенства, за да се повиши ефикасността на европейските инициативи в тази област;

37. посочва, че „отиването отвъд равните възможности“ би трябвало да се разбира като „предоставяне на равни възможности“ като начин да се гарантира приобщаване, което изисква решителни действия. Подобни действия не могат да се ограничат до справяне с крайния резултат от проблеми като неравенството, недостатъчното представителство и изключването посредством пребалансиране на образователните възможности. Вместо това властите трябва да насочат усилията си към това да се справят с първопричините за тези проблеми и да помогнат на засегнатите граждани и общности да ги преодолеят. Тъй като са най-близо до европейските граждани, местните и регионалните власти следва да бъдат оправомощени да проучват, изготвят и прилагат такива мерки в съответствие с конкретните нужди на местните общности;

38. подчертава, че е жизненоважно при проектирането на реформи на системите за образование и обучение да се анализират различията между регионите, като се изградят общи основи в образователните системи на страните от ЕС и по този начин се избегнат икономическите и социалните последици, които произтичат от недостига и несъответствието на уменията в ЕС. Освен това изтъква, че за да възстанови връзката си с организациите на най-близкото до гражданите равнище, ЕС трябва да отдаде пълно признание и да използва знанията на представителите на гражданското общество⁽⁶⁾;

39. отново изтъква значението на създаването на обща рамка за признаването на самостоятелното и неформалното образование, за да се улесни създаването на съответните национални процедури;

40. твърдо подкрепя насърчаването на програмата „Еразъм +“ с цел удвояване на броя на участниците, достигане до учащите се в неравностойно положение до 2025 г. и разширяване, което да обхваща ученето през целия живот и мобилността на преподавателите, за да се гарантира мобилността на всички учещи при равни условия, независимо от това къде живеят, включително на тези от отдалечените, островните и най-отдалечените региони;

⁽⁶⁾ Van den Brande, Reaching out to EU Citizens: A New Opportunity („Как да достигнем до гражданите на ЕС: нова възможност“), стр. 14.

41. препоръчва, за да се противодейства на кампаниите за дезинформация и „горещите“ фалшиви новини, европейските институции да бъдат насърчени и улеснени да реагират бързо и да предоставят проактивно съответните данни в изчерпателен вид. С помощта на модерните интернет технологии може също така да се приложат по-добри механизми, чрез които да се отговаря на въпросите и опасенията на гражданите;
42. изтъква, че за да се осигури равен достъп до ресурсите на „Еразъм+“, всеки европейски гражданин следва да има равен достъп до информация и подкрепа. Затова са необходими специални мерки, с които да се достигне до учащите в неравностойно положение. Ако се даде възможност на местните и регионалните власти да помагат на гражданите и организациите от своите общности да участват в програмата, това би могло да допринесе за разширяването на „Еразъм+“ по устойчив и ефективен начин;
43. подкрепя дейностите за увеличаване на административния капацитет на съществуващите офиси за „Еразъм+“, като краткосрочен обмен на персонал, административни информационни дни и други считани за необходими мерки, с цел да се намалят пропуските в компетентността на отговарящата за „Еразъм+“ администрация в различните образователни институции, която на свой ред създава неравни възможности за учещите в тези институции;
44. предлага в обхвата на „Еразъм +“ да се включат дейности от областта на гражданската наука и свързаното с нея философско мислене, тъй като те имат отношение към ученето през целия живот, могат да изграждат мощни ролеви модели на равнопоставеност и са от значение за насърчаването на хуманитарните, социалните и естествените науки, технологиите, инженерството и математиката;
45. посочва, че ученето през целия живот включва образованието за възрастни, но не е равнозначно на него. Образованието за възрастни отговаря на образователните нужди, възникващи в резултат на трансформацията на трудовия живот за увеличаващото се възрастно население, както и на потребностите от други знания и социални умения в контекста на ученето през целия живот. То зависи от нагласите за постоянно изследване и стремежа към знания и съвършенство, които могат да се култивират още от началното (или предучилищното образование), и следва да се включва на всички етапи на образованието;
46. осъзнава, че подкрепата за „Еразъм+“ ще изисква амбициозно финансиране и по-прости процедури, за да могат да се постигнат целите на програмата; в това отношение признава, че понастоящем Обединеното кралство е основен участник в програмата, и поради това призовава в рамките на текущите преговори да се даде възможност на регионите и местните власти в Обединеното кралство да продължат да участват в програмите за европейско сътрудничество след 2020 г. по същия начин, по който това вече се прави от други държави извън ЕС;
47. категорично подкрепя приоритетните мерки за изграждане на приобщаващи и свързани системи на висше образование и призовава да се обърне особено внимание на периферните и намиращите се в най-отдалечените региони университети, и на трансграничното сътрудничество. Това следва да се основава на разбирането, че няма периферни университети и че всички университети имат или би трябвало да имат и регионално измерение;

Ключови политики

48. приветства като цяло ключовите политически предложения на Европейската комисия и подчертава колко е важно да се привлече за участие и да се изслушва цялото европейско общество, и по-специално младите хора, при проектирането на реформи в областта на образованието и културната политика;
49. предупреждава, че засилването на европейското измерение на Евронюз е стъпка в правилната посока, но това може да бъде само част от една много по-всеобхватна медийна и информационна политика и стратегия в отговор на неотдашните обществени и геополитически развития.

Брюксел, 17 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

Становище на Европейския комитет на регионите — Културното наследство като стратегически ресурс за развитието на по-плотени и устойчиви региони в ЕС

(2018/C 361/06)

Докладчик: Babette Winter (DE/ПЕС), държавен секретар по европейските въпроси и културата в държавната канцелария на Тюрингия

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Културното многообразие и общото европейско наследство

1. отбелязва, че разнообразните форми на културното наследство са много ценен актив за Европа — то е ресурс с голям потенциал да окаже ефект на лоста за повишаване на сплотеността и устойчивостта на регионите в ЕС, който може да допринесе за укрепването на чувството за идентичност в даден регион и в цяла Европа, възпелчва в особена степен мотото на ЕС: „Единство в многообразието“ и допълва ангажмента на Европейския съюз да зачита културното многообразие, заложен в член 22 от Хартата на основните права на ЕС;
2. основава настоящото становище на документи на Европейската комисия ⁽¹⁾, ⁽²⁾, Европейския съвет ⁽³⁾ и Европейския комитет на регионите (КР) ⁽⁴⁾, в които се разглеждат бъдещето на Европа и укрепването на европейската идентичност посредством образованието и културата;
3. подчертава значението на ценностите на ЕС, заложените в Хартата на основните права на Европейския съюз — достойнство, свобода, равенство и солидарност, за постигане на общото благо и затова призовава за по-голямо зачитане на тези ценности при популяризирането на културното наследство;
4. подчертава, че културното наследство и културната идентичност са важно средство за повишаване на знанията и съзнанието на гражданите за пропитите с ценностите на Просвещението общи културни, духовни и религиозни корени в Европа в цялото им многообразие. Културното наследство и културната идентичност могат да подобрят разбирането на промените и историята на обществото и да повишат толерантността и приемането на различията в отговор на евроскептицизма и нарастващите антиевропейски разделения;
5. подчертава, че именно познаването на вековните взаимодействия в Европа позволява да се отчитат многообразието и различията в дух на взаимно уважение и че те по никакъв начин не бива да се използват за издигане на бариери или изолиране; с оглед на това се противопоставя на всяка злоупотреба с културното наследство с цел създаване на разделения, както във, така и извън ЕС;
6. отбелязва, че, от една страна, според проучването на Евробарометър ⁽⁵⁾ гражданите на ЕС считат културата за най-силният свързващ елемент на Европейския съюз, поставяйки я преди европейските ценности и върховенството на закона, но същевременно над 50 % от отговорилите отхвърлят съществуването на обща европейска култура ⁽⁶⁾;
7. счита, че тези резултати са само привидно противоречиви и че по-скоро изразяват идеята за преплитане на общите културни корени и взаимодействия на регионално равнище, отразени в мотото на ЕС „Единство в многообразието“;
8. отбелязва, че с оглед на това регионалните администрации носят специална отговорност да насърчават културата като важен свързващ елемент на обществото, поставяйки акцент едновременно върху регионалната специфика и върху връзките и обмена както в рамките на Европа, така и отвъд настоящите граници на Европейския съюз, така че да превърнат ЕС в стълб на континента Европа;

⁽¹⁾ Бяла книга за бъдещето на Европа. Размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г. (COM(2017) 2025 final).

⁽²⁾ Съобщение „Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура — Приносът на Европейската комисия към срещата на лидерите в Гьотеборг, 17 ноември 2017 г.“ (COM(2017) 673 final).

⁽³⁾ „Програма на лидерите: образование и култура“. Документът е достъпен на английски език на адрес: http://www.european-council.europa.eu/media/31544/en_leaders-agenda-note-on-education-and-culture.pdf.

⁽⁴⁾ RESOL-VI/014, CdR 4785/2016 fin.

⁽⁵⁾ Стандартен Евробарометър 88.

⁽⁶⁾ Специално издание на Евробарометър № 466.

9. с оглед на това насърчава ЕС да добави своята собствена идентичност и споделени ценности към съществуващите регионални и национални разбирания за принадлежност с цел насърчаване на многостепенно гражданство, както е предвидено в Хартата на основните права на Европейския съюз и в член 2 от Договора от Лисабон;

10. насочва вниманието към националните доклади относно прилагането на Конвенцията на ЮНЕСКО ⁽⁷⁾, към която са се присъединили много, макар и не всички, държави — членки на ЕС;

11. потвърждава констатацията на Европейската комисия ⁽⁸⁾, че компетентността в областта на образованието и културата е отговорност преди всичко на държавите членки на национално, регионално и местно равнище; Тъй като членове 6 и 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз предоставят на ЕС в областта на културата единствено компетентност за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки, КР подкрепя инициативите на ЕС в рамките на тези правомощия, които подчертават важните транснационални и европейски измерения на тази област на политика;

12. приветства факта, че на неформалната среща на министрите на културата под надслов „Културата — приобщаващата ценност на ЕС“ и в заключенията на Съвета относно „Работен план в областта на културата“ ⁽⁹⁾ беше изтъкнато значението на достъпа до култура, опазването на културното наследство, мобилността на хората на изкуството и по-голямата обществена подкрепа;

Ролята на културното наследство и културните дейности за развиването на чувството за идентичност, социалното сближаване и социалното развитие

13. подчертава, че културното наследство може да подсили съзнанието за обща идентичност в рамките на даден регион и неговата връзка със собствените традиции и история, и да допринесе за въздействието на вътрешнорегионалното сътрудничество. Това може да стимулира нови културни и образователни инициативи, межкултурния диалог и оттам — и социалната дейност;

14. одчертава, че местните и регионалните власти разполагат с важни правомощия за насърчаване на межкултурния диалог, по-специално посредством координирането на многоизмерни местни и регионални мрежи в сектора на културата, в които са привлечени за участие всички основни заинтересовани страни. Във връзка с това трябва да се засилят публично-частните партньорства;

15. приветства факта, че в Декларацията от срещата в Рим ⁽¹⁰⁾ се признава значението на образованието, културата и политиките, насочени към младежта, и изразява съгласие с оценката, че „образованието [...] и културата са важни не само за конкурентоспособността, но и за приобщаването и сближаването на нашите общества“;

16. подчертава значението на *Европейската година на културното наследство — 2018 г.* като значима инициатива и приветства факта, че Европейската комисия вече обяви, че ще бъде извършена оценка; във връзка с това изтъква, че положителните ефекти от нея трябва да бъдат допълнително подсилени през идните години. Това изискване трябва да намери отражение и в различните програми за подкрепа в следващата многогодишна финансова рамка, за да се насърчи разпространението на европейското културно наследство и след 2018 г.;

17. припомня, че мобилността на хората на изкуството, улеснена, наред с другото, и чрез програмата „Творческа Европа“, допринася за успеха на европейската интеграция, и затова счита, че е необходимо тази програма да бъде продължена и разширена;

18. изразява убеждението си, че културното наследство допринася за социалното сближаване и качеството на живот. Благодарение на своите исторически връзки с определени места, които се намират не само в предпочитани и често посещавани дестинации, но и в райони и региони, които понастоящем се сблъскват със специфични трудности, то може да предложи възможности за развитие, не на последно място поради своя огромен потенциал за създаване на работни места. Това се отнася по специално за регионите, засегнати от демографски промени и обезлюдяване, и най-отдалечените региони, както и за метрополните области със специфични предизвикателства по отношение на интеграцията;

19. подчертава, че подходите, основани на участието, могат да бъдат подходящи за местните и регионалните власти с оглед изграждането на широка обществена основа за концепциите за развитие на културата и постигането на по-голяма подкрепа и чувство за идентичност по отношение на инвестициите в култура. Това ще доведе до устойчиво укрепване на съвместното съществуване в обществото и до отговорност на обществото за местното културно наследство;

⁽⁷⁾ Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство, приета от Генералната конференция на седемнадесетата сесия в Париж на 16 ноември 1972 г.

⁽⁸⁾ COM(2017) 673 final.

⁽⁹⁾ Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план за културата за периода (2015—2018 г.) (ОВ C 463, 23.12.2014 г., стр. 4).

⁽¹⁰⁾ https://europa.eu/european-union/eu60_bg.

20. насърчава местните и регионалните власти да оценяват и споделят своя опит с подобен подход на широко участие;
21. призовава за засилен обмен между различните заинтересовани страни по отношение на възможните концепции за развитието на библиотеки, музеи и други културни обекти като форуми или „места за неформални обществени контакти“ за обмен и участие в дискусиите относно бъдещето на нашите градове и региони. Във връзка с това посочва възможността за използване на общите информационни мрежи на Европейския съюз, каквато еEurope Direct;
22. в същото време призовава настоятелно ЕС да насърчава по-активно обмена на опит между местните и регионалните власти и между представителите на културните институции от различни региони и държави членки;
23. във връзка с това отбелязва, че езиковите бариери са особена пречка за местните участници и че е необходима подкрепа на европейско равнище за тяхното преодоляване;
24. се застъпва, освен това, следващата многогодишна финансова рамка (МФР) да продължи да включва подкрепа за инфраструктурата на културното наследство със специален акцент върху социално-културното сближаване. Освен това трябва да се укрепят производствените вериги, свързани с устойчивото управление на културното наследство, и да се подкрепят междуетраслови проекти за сътрудничество, например между културното наследство и образованието;
25. подчертава, че културата е споделена отговорност на всички заинтересовани страни в обществото — на местните и регионалните власти и държавите членки, но изисква и собствено финансиране от страна на частния сектор и доброволческа дейност и действия от страна на гражданското общество;
26. подчертава, че по-специално цифровизацията както на културното наследство, така и на формите на комуникация, има важен бъдещ потенциал: тя може да създаде нови форми на достъп, особено за младите поколения, но също така да разпространява знания за културното многообразие през граница в цяла Европа. Освен това цифровизацията е транснационална по своята същност и е много полезен инструмент за развитието на разнообразен и устойчив вид туризъм;
27. затова призовава всички равнища да подкрепят категорично Europeana като публично цифрово пространство за нашето наследство;
28. подкрепя призива на Culture Action Europe⁽¹¹⁾ да се гарантира, че най-малко 1 % от следващата МФР ще бъде заделен за културата посредством всички области на политика и програми за насърчаване;

Въздействието на културното наследство върху туризма и икономическото развитие на регионите

29. подчертава значението на културното наследство за икономическото развитие в регионите, най-вече чрез туристическия сектор, тъй като 26 % от всички туристи в ЕС⁽¹²⁾ посочват, че културата е ключов фактор при избора на дестинация, но също и косвен фактор за местоустановяване, повишаващ привлекателността на работните места;
30. отбелязва, че културният и творческият сектор допринася за БВП с дял от над 3 % и има приблизително същия дял в заетостта в ЕС⁽¹³⁾, и се превръща във все по-значим икономически фактор, по-специално в метрополните области;
31. посочва, че местните и регионалните власти успешно са интегрирали културните и творческите индустрии в своите стратегии за развитие и че това е спомогнало да се даде тласък на местните икономики, включително чрез създаване на нови предприятия за квалифицирани и многосекторни услуги. С цел по-голямо оползотворяване на творческия потенциал в регионите е желателно да се разработят разширени сценарии за финансиране, обхващащи цялата икономическа и културна сфера;
32. отбелязва, че в допълнение към приоритизирането на възстановяването и опазването на паметниците на културата, от съществено значение е и въпросът за управлението и работата на терен на културните институции, които предопределят дали даден паметник на културата може да развие пълноценно икономическото си и социално въздействие и да изпълни ролята си на притегателно място за културен туризъм;
33. подчертава, че творческият подход на дейците на изкуството към културното наследство предлага изключителен иновативен потенциал за извличане на поуки от историята за бъдещето на обществото;

⁽¹¹⁾ <https://cultureactioneurope.org/files/2018/03/CAE-Reflection-paper-Agenda-for-Culture-2018.pdf>.

⁽¹²⁾ Предпочитанията на европейците, свързани с туризма, Експресно проучване на Евробарометър № 432 г. (март 2016 г.): <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2065>.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/culture/policy/cultural-creative-industries_en.

34. отбелязва, че наред с липсата на финансови ресурси недостатъчната видимост и липсата на политическо съзнание за културните ресурси също представляват пречка за по-нататъшното развитие на културното наследство като стратегически ресурс на даден регион;

35. приветства, във връзка с това, създаването на Знак за европейско културно наследство и призовава Комисията да предприеме действия за по-доброто му популяризиране;

36. подчертава, че — след обществените услуги и инфраструктура като жилищното настаняване, обществения транспорт и образованието за децата, културата има решаваща роля за привлекателността на мястото на установяване. С оглед на текущите развития в областта на миграцията, мобилността вътре в регионите и извън тях и демографските промени, тя придобива все по-голямо значение за местните и регионалните стратегии за развитие с оглед по-доброто задържане на работната сила в необлагодетелстваните региони и постигането на баланс в метрополните области;

37. отбелязва, че наред с ролята си да осигурява привлекателно съвременно културно предлагане, културното наследство трябва да бъде устойчив фактор за туризма, особено регионалния. Това се отнася в еднаква степен както за емблематични обекти като тези на световното културно наследство от списъка на ЮНЕСКО или тези със Знака за европейско наследство, така и за разнообразните местни обекти на културното наследство;

38. подчертава факта, че широкото географско разпространение на предлагането на културното наследство дава възможност — чрез по-разнообразна гама от туристически атракции — за пренасочване и по-добро преразпределение на въздействието на културния туризъм. Това би позволило да се облекчат дестинациите, достигнали до границите на своя капацитет за приемане на туристи, където допълнително увеличение на броя на туристите би довело до щети върху културното наследство; изтъква, че оползотворяването на туристическия потенциал на по-малко познатото културно наследство представлява ценен инструмент за разнообразяване на туризма и насърчаване на устойчивото развитие на отдалечените територии, още повече ако отделните проекти за развитие на туризма са в съответствие с по-широкообхватните планове за регионално развитие и са включени в системата на местните услуги, особено що се отнася до устойчивата мобилност. Това трябва да се разглежда по-специално с оглед на факта, че културният туризъм в Европа нараства, и по-специално създава работни места на местно равнище;

Стъпки, които трябва да бъдат предприети с цел развиване и използване на потенциала на културното наследство

39. отбелязва критично, че в стратегията „Европа 2020“ за по-нататъшното развитие на ЕС културата не е взета предвид;

40. затова призовава, предвид доказаното ѝ значение за сближаването в ЕС и за социално-икономическото развитие в много региони, културата, нейните институции и обектите на културното наследство да се разглеждат като стратегическа област в следващата стратегия и при политическото планиране;

41. отправя настоятелен призив за по-добро интегриране на културата и културното наследство в приоритетите на следващата МФР както чрез включването ѝ във всички аспекти, така и чрез определяне на бюджетна цел в размер на над 2 млрд. евро за програмата, която ще бъде приемник на „Творческа Европа“;

42. подчертава, че културни партньорства се изграждат във всички държави членки и във връзка с това настоятелно призовава за насърчаването на тематични културни маршрути през границите на държавите членки, в това число в рамките на програма INTERREG;

43. призовава подкрепата за предназначения за културното наследство ресурси за регионално развитие да бъде важен елемент на политиката на сближаване след 2020 г. Средствата, заделени за целите на културното наследство в по-широк смисъл, би трябвало да се увеличат и в никакъв случай да не бъдат намалявани. Тематичната концентрация, доколкото бъде запазена като правило за периода след 2020 г., би трябвало да взема под внимание въпросите, свързани с културата;

44. подчертава, че е важно Европейският съюз да постави началото на истинска европейска стратегия за културна дипломатия. За тази цел е особено важно да се насърчат артистичните и културните връзки и обмен между регионите на ЕС — особено най-отдалечените региони — и трети държави, като се предвидят мерки за улесняване на мобилността на артистите и техните произведения в трети държави и обратното; във връзка с това отново отправя призив към Европейската комисия да даде приоритет на по-нататъшното развитие на културната дипломатия с цел тя да стане част от външната политика на ЕС ⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁴⁾ COR-2016-05110.

45. отбелязва критично, че въведената от Европейската комисия през настоящия програмен период на структурните фондове и Кохезионния фонд горна горна граница от 5 млн. евро на бюджета за инвестиции в културна инфраструктура по линия на ЕФРР е пречка за развитието на по-големи културни инфраструктурни проекти;
46. затова призовава Европейската комисия да отмени това произволно ограничение и да обвърже програмите с критерии, отнасящи се до съдържанието и целите, които трябва да бъдат постигнати, и по-специално до европейската добавена стойност;
47. обръща се отново към страните, които договарят Брексит, да вземат под внимание възможното въздействие на излизането на Обединеното кралство от програмите на ЕС в областта на образованието, културата и младежта, и ги призовава да намерят подходящи решения, даващи възможност за участие на държави извън ЕС;
48. счита, че е необходимо Съветът да продължи работата си по изготвянето на своя работен план за културата за периода 2015—2018 г. ⁽¹⁵⁾;
49. подкрепя целта на Европейската комисия да създаде дългосрочен план за действие на ЕС за културното наследство ⁽¹⁶⁾, с който да се постигне устойчивост на инициативите през Европейската година на културното наследство — 2018 г.;
50. призовава Европейската комисия и Съвета да осигурят по подходящ начин много по-активното участие на представители на регионите, с техния непосредствен опит, в конференциите и инициативите за партньорско обучение, предвидени в заключенията на Съвета относно работния план за културата;
51. подкрепя увеличаването на финансирането за гаранционния механизъм за културния и творческия сектор и настоятелно заявява, че неговият обхват трябва да се разшири и да включва малките и средните предприятия (МСП), тъй като това отговаря точно на културния и творческия сектор;
52. призовава държавите членки да насърчават по-активно проектите за инфраструктура в сферата на културата, образованието, професионалната преквалификация, иновациите и сътрудничеството в рамките на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР);
53. насърчава местните и регионалните власти, включително в работните групи по LEADER, да вземат предвид културната инфраструктура в селските райони като важен фактор за социалното сближаване, като осигурят устойчиви форми на мобилност, които да позволят на посетителите да се наслаждават на селските райони, оказвайки минимално въздействие върху околната среда, като например колездачни и пешеходни маршрути или вътрешни водни пътища;
54. призовава предприемачите от културния и творческия сектор да насърчават активно развитието на общността и обществото, включително чрез възпроизвеждане в целия ЕС на успешни модели на създаване на мрежи между предприятията, за да помогнат на МСП от сектора да оползотворят историческото и културното богатство на региона;
55. призовава за тясно сътрудничество с Европейската асоциация на фестивалите (EFA) за развиването на обмен и доброволчески дейности под егидата на Европейския корпус за солидарност в областта на културата и културното наследство в контекста на Европейската година на културното наследство 2018;
56. препоръчва ЕС, в ролята си на насърчител на субсидиарността, да отделя по-голямо внимание на концепциите в областта на културата, по-специално на регионално и междурегионално равнище;
57. отбелязва критично липсата на сравнителни оценки на европейско равнище и затова призовава държавите членки и Комисията да възлагат извършването на редовни оценки и проучвания, позволяващи да се направи съпоставка между европейските държави, и да включват изводите в политическите дебати на всички равнища;
58. отхвърля обаче редовното и всеобхватно събиране на информация и задължения за докладване като твърде бюрократичен подход;
59. припомня на Европейската комисия, че културното наследство и културното творчество се определят като важен фактор за регионалното развитие от значително по-голям брой региони, отколкото е отразено в стратегията за интелигентна специализация (S3);
60. поради това призовава подкрепата за научните изследвания в това отношение — включително извън тясно насочения акцент върху стратегиите за интелигентна специализация (S3) — да бъде улеснена в по-голяма степен;

⁽¹⁵⁾ ОВ С 463, 23.12.2014 г., стр. 4.

⁽¹⁶⁾ Това би могло да бъде наследството на Европейската година на културното наследство през 2018 г. като и решение за това може да бъде взето на Конференцията за културното наследство.

61. призовава регионите, които считат своето културно наследство за особено ценен ресурс, да вземат това предвид в своята стратегия S3;
62. в същия дух изразява разочарование, че достъпът до изкуство и култура, които са от ключово значение за социалното сближаване и приобщаване, не залегна в Европейския стълб на социалните права ⁽¹⁷⁾;
63. призовава за по-нататъшното развиване и усъвършенстване на виртуалната библиотека Europeana посредством интегриране на националните подходи за цифровизация; 10-ата годишнина на Europeana през 2018 г. предоставя отлична възможност за преминаване към следващия етап на развитие;
64. призовава Европейската комисия да разшири кръга на наградите и отличията, независимо от това дали проектите са получили средства от ЕС или не. Отличаването на иновативни проекти дава по-голямо признание отвъд границите на съответния регион и държава членка, насърчава европейския обмен и стимулира последователи в други европейски региони;
65. отново изразява силната си подкрепа за инициативата „Европейски столици на културата“ за периода 2020—2033 г. и призовава за продължаване на инициативата след 2033 г., която следва да отразява още по-добре цялото разнообразие на културното богатство на Европа и да насърчава дългосрочното развитие на общо европейско културно пространство въз основа на участието на обществеността. В този контекст изразява съжаление, че Европейската комисия реши да изключи Обединеното кралство от изданието за 2023 г. На практика общото европейско културно пространство надхвърля границите на Европейския съюз;
66. препоръчва настоящото становище по собствена инициатива да бъде включено като принос към заседанието на Съвета на министрите на културата на 22 и 23 май 2018 г., на което ще бъдат обсъдени „Бъдещето на ЕС посредством дългосрочна визия за европейското културно съдържание“ и необходимостта от включване на европейското културно наследство във всички директиви;
67. предлага самите членове на КР да започнат редовен обмен на информация за проекти и опит във връзка с обекти на тяхното културно наследство.

Брюксел, 17 май 2018 г.

*Председател
на Европейския комитет на регионите*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁷⁾ CDR 3141/2017.

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

129-а ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 16.5.2018 Г. – 17.5.2018 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Преразглеждане на механизма за гражданска защита на Съюза

(2018/С 361/07)

Докладчик: Adam BANASZAK (PL/EKP), заместник-председател на Регионалната асамблея на Куявско-Поморското воеводство

Отправни документи: Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Решение № 1313/2013/ЕС относно Механизъм за гражданска защита на Съюза

COM(2017) 772 final/2

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите — Укрепване на системата на ЕС за управление на бедствия: rescEU — Солидарност и отговорност

COM(2017) 773 final

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Член 1 (1)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Решение № 1313/2013/ЕС се изменя, както следва:	Решение № 1313/2013/ЕС се изменя, както следва:
1) Член 3 се изменя, както следва:	1) Член 3 се изменя, както следва:
а) в параграф 1 се добавя следната буква д):	а) в параграф 1 се добавя следната буква д):
„д) увеличаване на наличността и използването на научни знания за бедствията.“	„д) увеличаване на наличността и използването на научни знания за бедствията.“
б) в параграф 2 буква а) се заменя със следното:	б) в параграф 2 буква а) се заменя със следното:

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
„а) измерван с броя на държавите членки, които са предоставили на Комисията своите оценки на риска, оценка на способността си за управление на риска и обобщение на своето планиране за управление при бедствия, както е посочено в член 6;“	„а) измерван с броя на държавите членки, които са предоставили на Комисията своите оценки на риска, оценка на способността си за управление на риска и обобщение на своето планиране за управление при бедствия, както е посочено в член 6;“ в) след параграф 2 се добавя следният параграф 3: „4. При механизма на Съюза основна роля се възлага на увеличаването на устойчивостта към бедствия, включително наводнения, сеизмични рискове и рискове от пожар, чрез възможности за обучение с местните звена за реагиране, включително доброволчески организации.“

Член 1 (3)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
В член 5, параграф 1, буква а) се заменя със следното: „а) предприема действия за подобряване на базата от знания относно рисковете от бедствия и улеснява обмена на знания, резултати от научни изследвания, най-добри практики и информация, включително сред държавите членки, изложени на общи рискове.“	В член 5, параграф 1, а) буква а) се заменя със следното: „а) предприема действия за подобряване на базата от знания относно рисковете от бедствия и улеснява обмена на знания, резултати от научни изследвания, най-добри практики и информация, включително сред държавите членки и местните и регионалните власти , изложени на общи рискове.“ б) параграф 1, след буква е) се добавя нова буква: „ж) разработва насоки и критерии за действие за подобряване на сеизмичната устойчивост на жилищния фонд и инфраструктурата до 31 декември 2018 г.“ в) параграф 1, буква з) се изменя, както следва: „з) насърчава използването на различните фондове на Съюза, които могат да се използват за подпомагане на устойчивата превенция на бедствия и за предоставяне на леснодостъпна информация онлайн и на хартиен носител в службите на Комисията в държавите членки за начина, по който да се възползват от такива възможности за финансиране;“

Изложение на мотивите

В много случаи местните и регионалните власти са по-добре запознати с рисковете от бедствия от националните органи.

Необходима е модерна и хомогенна рамка от технически стандарти, която, заедно с Еврокодовете, да определя класификацията на сеизмичната уязвимост и критерии за приоритет. Насоките за прилагане следва да съчетават сеизмичното укрепване на съществуващи сгради и енергийната ефективност.

Член 1 (4)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
4) Член 6 се изменя, както следва:	4) Член 6 се изменя, както следва:
а) букви а) и б) се заменят със следното:	а) букви а), б) и г) се заменят със следното:
„а) извършват оценки на риска на национално или на съответно поднационално равнище и ги предоставят на Комисията до 22 декември 2018 г. и на всеки три години след това;	а) извършват оценки на риска на национално или на съответно поднационално равнище, като се консултират със съответните местни и регионални власти и в съответствие с Рамковата програма от Сендай за напояване на риска от бедствия. Избрана информация от оценките на риска, която е от съществено значение за правилното функциониране на Механизма, следва да се предостави на Комисията до 22 декември 2018 г. и на всеки три години след това;
„б) разработват и прецизират своето планиране на управлението на риска от бедствия на национално или на съответното поднационално равнище въз основа на оценките на риска, посочени в буква а), и като вземат предвид оценката на своята способност за управление на риска, посочена в буква в), и прегледа на рисковете, посочен в член 5, параграф 1, буква в).“	„б) разработват и прецизират своето планиране на управлението на риска от бедствия на национално или на съответното поднационално равнище въз основа на оценките на риска, посочени в буква а), и като вземат предвид оценката на своята способност за управление на риска, посочена в буква в), и прегледа на рисковете, посочен в член 5, параграф 1, буква в).“
б) добавят се следните втора и трета алинея:	„г) участват на доброволен принцип в партньорски проверки за оценка на способността за управление на риска и организират стрес тестване за справяне с кризисни ситуации. “
„До 31 януари 2019 г. и на всеки три години след това на Комисията се предоставя обобщение на съответните елементи от планирането на управлението на риска, включително информация за подбраните превантивни мерки и мерки за готовност. Освен това Комисията може да изисква от държави членки да представят специфични планове за превенция и готовност, които включват както краткосрочни, така и дългосрочни усилия. Съюзът отчита надлежно напредъка, постигнат от държавите членки по отношение на превенцията и готовността във връзка с бедствия, като част от всеки бъдещ механизъм за обвързване с предварителни условия по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове.“	„До 31 януари 2019 г. и на всеки три години след това на Комисията се предоставя обобщение на съответните елементи от планирането на управлението на риска, включително информация за подбраните превантивни мерки и мерки за готовност. Освен това Комисията може да изисква от държави членки да предоставят своите планове за превенция и готовност при ограничението, определено в член 346, параграф 1, буква а) от ДФЕС, във връзка с предоставянето на информация, свързана с основни интереси на сигурността и т.н., и ще и т.н. предостави насочваща рамка за изготвянето на такива планове , които включват както краткосрочни, така и дългосрочни усилия. Съюзът отчита надлежно напредъка, постигнат от държавите членки по отношение на превенцията и готовността във връзка с бедствия, като част от всеки бъдещ механизъм за обвързване с предварителни условия по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове.“

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
„Комисията може също така да създава специфични механизми за консултации с оглед засилване на подходящото планиране и координиране в областта на превенцията и готовността между държавите членки, които са изложени на сходни видове бедствия.“	Комисията може също така да създава специфични механизми за консултации с оглед засилване на подходящото планиране и координиране в областта на превенцията и готовността между държавите членки – също и на регионално и местно равнище , които са изложени на сходни видове бедствия.

Изложение на мотивите

Оценките на риска не бива да се изготвят „отгоре-надолу“, т.е. без да се вземат предвид местните и регионалните власти. Поднационалните власти могат да разполагат с повече информация за рисковете на дадена територия и техните представители трябва да участват активно в изготвянето на оценките на риска.

Член 1 (4а) — създава се нов параграф

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
—	член 8а се изменя, както следва: „Комисията извършва следните действия в областта на готовността: а) управлява ERCC в координация със съответните съществуващи национални и местни и регионални органи;“

Изложение на мотивите

От съществено значение е да се предвидят съответните разпоредби, гарантиращи, че ERCC се управлява в сътрудничество със съответните национални и регионални органи, за да се предотврати използването на паралелни структури или неясни процедури на европейско равнище.

Член 1 (6)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(7) Способностите за реагиране, които държавите членки предоставят за Европейския резерв за гражданска защита, са на разположение за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза след отправено искане за помощ чрез ERCC, освен в случаите, когато държавите членки са изправени пред извънредна ситуация, която засяга в значителна степен изпълнението на националните задачи.	(7) Способностите за реагиране, които държавите членки предоставят за Европейския резерв за гражданска защита, се предоставят на разположение за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза с решение на изпращащата поощ държава след отправено искане за помощ чрез ERCC.

Изложение на мотивите

Тъй като не е възможно да се предскаже конкретната ситуация, както от гледна точка на изпращащата помощ държава, така и на държавата, поискала помощ, вземането на решение за предприемането на операция трябва да си остане въпрос, който органите на двете държави членки да решават самостоятелно.

Член 1 (9)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
9) В член 13 заглавието и първото изречение от параграф 1 се заменят със следното: „Мрежа на Съюза за знания в областта на гражданската защита 1. Комисията създава мрежа на съответните участници и институции, работещи в областта на гражданската защита и управлението при бедствия, която заедно с Комисията образува Мрежа на Съюза за знания в областта на гражданската защита. Мрежата изпълнява следните задачи в областта на обучението, ученията, извличането на поуки и разпространяването на знания, в тясна координация със съответните центрове за знания и доколкото това е целесъобразно:“	9) В член 13 заглавието и първото изречение от параграф 1 се заменят със следното: „Мрежа на Съюза за знания в областта на гражданската защита 1. Комисията създава мрежа на съответните участници и институции, работещи в областта на гражданската защита и управлението при бедствия, както и доброволчески организации и организации от общностния сектор, която заедно с Комисията образува Мрежа на Съюза за знания в областта на гражданската защита. Мрежата изпълнява следните задачи в областта на обучението, ученията, извличането на поуки и разпространяването на знания, в тясна координация със съответните центрове за знания и доколкото това е целесъобразно:“

Изложение на мотивите

Доброволческият и общностният сектор могат да играят важна роля в осигуряването на устойчивостта след природно бедствие, но тяхната роля често се подценява.

Член 1 (10)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
10) В член 15 параграф 1 се заменя със следното: „1. Когато на територията на Съюза възникне бедствие или непосредствена заплаха от бедствие, засегнатата държава членка може да поиска помощ чрез ERCC. Искането трябва да бъде възможно най-конкретно. Действието на искането за помощ се прекратява след изтичане на максимален срок от 90 дни, освен ако на ERCC бъдат представени нови елементи, обосноваващи необходимостта от продължаване на помощта или от допълнителна помощ.“	10) В член 15 параграф 1 се заменя със следното: „1. Когато на територията на Съюза възникне бедствие или непосредствена заплаха от бедствие, засегнатата държава членка може да поиска помощ чрез ERCC. Искането трябва да бъде възможно най-конкретно и да включва най-малко следната информация: а) вида голямо бедствие; б) засегнатата от бедствие област, както и областите, за които съществува потенциална заплаха; в) времето, както и финансовите и материалните ресурси, необходими за справяне с последиците от предстоящо или настъпило бедствие.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	Действието на искането за помощ се прекратява след изтичане на максимален срок от 90 дни, освен ако на ERCC бъдат представени нови елементи, обосноваващи необходимостта от продължаване на помощта или от допълнителна помощ.“

Изложение на мотивите

По-точната информация от държавите членки в случай на голямо бедствие би дала възможност за по-ефикасни, целенасочени и ефективни от гледна точка на разходите действия по линията на механизма, както и за по-бързо постигане на желаните цели, което е от голямо значение при реагирането на бедствия.

Член 1 (11a) — създава се нов параграф

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
—	11) В член 16 параграф 3б се заменя със следното: <i>„незабавно изготвяне на препоръки, при възможност в сътрудничество със засегнатата държава и, ако е целесъобразно, с регионални и местни звена за контакт, въз основа на нуждите по места и всички приложими предварително разработени планове, като държавите членки се приканват да разположат конкретни способности и се улеснява координацията на необходимата помощ;“</i>

Изложение на мотивите

Прекият контакт с регионални и местни звена за контакт може да има положително въздействие за намаляване на времето за изготвянето на препоръките и по отношение на детайлността на информацията. Това се отнася особено за мащабни бедствия, при които способността за бърза реакция от страна на националните органи е ограничена.

Член 1 (14)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
14) Член 21 се изменя, както следва: а) в параграф 1 буква й) се заменя със следното: „й) изграждане, управление и поддръжка на rescEU в съответствие с член 12;“ [...]	14) Член 21 се изменя, както следва: а) в параграф 1 буква й) се заменя със следното: „й) изграждане, управление и поддръжка на rescEU в съответствие с член 12;“ б) добавят се буква н) и буква о): „н) подкрепа за консултации и семинари за местните и регионалните власти и други организации, итащи отношение към тази проблематика, с цел интегрирането на политиките/програмите и финансовите инструменти, чието задействане би могло да спомогне за предотвратяване и ограничаване на последиците от метеорологични явления и бедствия; о) съдействие за осъществяването на стрес тестове и процедура за сертифициране на капацитета за реагиране, предоставян от държавите членки на Европейския резерв за гражданска защита.“ [...]

Изложение на логиките

Предотвратяването на бедствия е свързано с по-ниски разходи отколкото възстановяването след бедствия. Поради това е оправдано да се включат действия, които биха довели до инвестиции, намаляващи пряко или непряко риска от бедствия или спомагащи за намаляването на последиците от тях.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. изразява съгласие, че неотдавнашните широкообхватни бедствия показват ограниченията на механизма на ЕС за гражданска защита. Подчертава обаче, че въпреки че механизмът не се нуждае от реформа, основният акцент трябва да остане върху постигането на устойчивост към бедствията. Съсредоточаването върху реакцията при бедствия в момент, когато честотата и интензивността на бедствията се увеличават, няма да реши проблема по същество. На равнище Европейски съюз принципите за устойчивост към бедствия и „повторно по-добро изграждане“ трябва да залегнат във всички политики и фондове на ЕС; отново заявява, че принципът на устойчивост към бедствия трябва да бъде крайтъглен камък и на инвестиционните политики, така че публичните средства да помагат за това общностите да станат по-устойчиви на отрицателните последици от бедствия, за да не се излага на риск животът на гражданите ⁽¹⁾;
 2. отбелязва, че съгласно резултатите от проучването на Евробарометър от май 2017 г., гражданите подкрепят идеята за помощ от страна на ЕС при координирането на реакцията при бедствия в държавите членки (посредством неговата роля в областта на гражданската защита);
 3. отбелязва, че предложението на Комисията и съобщението представляват стъпка напред от страна на Европейската комисия към по-нататъшно опростяване и рационализиране на законодателството;
 4. изразява съгласие със заключението на Комисията, че изменението на климата увеличава риска от природни бедствия. Затова призовава институциите на ЕС да гарантират, че действията на ЕС в областта на климата са съсредоточени в по-голяма степен върху смекчаването на риска от бедствия и изграждането на по-устойчива на бедствия Европа посредством воден от общностите и съобразен с местните условия подход на многостепенно управление;
 5. отбелязва, че в предложението на Комисията се поставя силен акцент върху последващите действия и че Механизмът често се задейства вследствие на циклични бедствия. Затова би трябвало да се окаже натиск върху държавите членки да предприемат подходящи превантивни действия за запазването на достатъчно национален капацитет;
 6. подчертава значението на приваждането на предложенията на Комисията в съответствие с Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия, за да се гарантират съвместни усилия, повишаване на подкрепата за капацитета и избягване на дублирането, по-специално във връзка с разработването на национални и местни стратегии за намаляване на риска от бедствия;
 7. отбелязва, че усъвършенстването на Механизма за гражданска защита на Съюза е неразделна част от дейностите за справяне с последиците от изменението на климата. Подчертава необходимостта от по-големи синергии между мрежите, работещи по проблемите, свързани с изменението на климата, и тези, които се занимават с устойчивостта към бедствия. Подчертава необходимостта от по-големи синергии между Конвента на кметовете за климата и енергетиката и кампанията на Службата на ООН за намаляване на риска от бедствия „Да направим градовете по-устойчиви“;
- ### **Ролята на местните и регионалните власти**
8. изразява съгласие с необходимостта от укрепване на гражданската защита в светлината на тенденциите, които се наблюдават по отношение на бедствията (свързани както с метеорологичните условия, така и с вътрешната сигурност). Изтъква обаче, че това може да се постигне най-добре посредством засилен териториален, воден от общността подход. Действията на равнище ЕС трябва да се съсредоточат върху координирането и подкрепата на действията на държавите членки и техните местни и регионални власти. Подчертава, че действията на местната общност са най-бързият и ефективен начин за ограничаване на щетите, причинени от бедствие;
 9. призовава Комисията и държавите членки да включат и местните и регионалните власти в проверката на планираните инвестиции във всички съответни програми и в обсъждането на евентуални промени;

⁽¹⁾ COR 02646/2014; CDR 5035/2016.

10. изтъква, че разпоредбите, свързани с оценката на риска и планирането на управлението на риска, като например тези, изисквани по силата на законодателството в областта на гражданската защита или европейската Директива за наводненията, трябва да се изготвят в партньорство с местните и регионалните власти. Отбелязва, че в много случаи местните и регионалните равнища на управление познават по-добре рисковете от националното правителство. Призовава за кодекс на поведение за включването на местните и регионалните власти в изготвянето на подобни планове. Подчертава също необходимостта от обмен на най-добри практики на местно, регионално и национално равнище на управление;

11. отново изтъква ⁽²⁾ необходимостта от рамка за планове за управление на риска, която след това може да бъде използвана като насока от държавите членки. Това би улеснило и съпоставимостта на тяхното съдържание. Отбелязва, че една рамка на ЕС би била в съответствие с принципа на субсидиарност. Подчертава, че местните и регионалните власти следва да имат възможност да разработят свои планове за управление на риска, а рамката на ЕС би била полезна за предоставяне на насоки;

12. препоръчва Европейската комисия да ръководи Координационния център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC) в сътрудничество с националните и регионалните власти на държавите, участващи в Механизма на Съюза;

13. изтъква необходимостта от включване на местните и регионалните власти, както и на доброволческия и общностния сектор в новосъздадената европейска мрежа за знания в областта на гражданската защита;

14. призовава Комисията, в сътрудничество с националните, регионалните и местните власти, да разработи стратегия за подготовка за бедствия, която да включва програма за обучение и провеждане на учения, както и други елементи, като например поканата за представяне на предложения, програмата за обмен на експерти и разработването на сценарии на риска в рамките на Механизма на Съюза;

15. отбелязва, че регионалните и местните действащи лица трябва да бъдат добре осведомени за механизма на Съюза с цел подобряване на управлението на риска, не само на трансгранично равнище, но също така и между европейските, националните, регионалните и местните власти;

16. подчертава значението на националните и поднационалните информационни кампании за разпространяване на информация относно Механизма на Съюза и местните и регионалните рискове, идентифицирани в съответните местни и регионални документи за оценка на риска. Отново отбелязва значението на подобни информационни кампании, насочени и към училищата;

17. подкрепя призива за създаване на нова програма „Еразъм“ за гражданска защита в съответствие с правилата и принципите, заложи в Регламент (ЕС) № 1288/2013 за създаване на „Еразъм+“ ⁽³⁾. Тази нова програма следва да има международно измерение и да бъде отворена за участие не само на националните власти, но и на регионалните и местните власти;

Възможности за финансиране

18. призовава Комисията, Съвета и Парламента да увеличат усилията си за засилване на съгласуваността с други инструменти на ЕС във връзка с предотвратяването и управлението на риска от бедствия. Това следва да се постигне не само чрез изграждането на връзка между Механизма на Съюза и политиката на сближаване, развитието на селските райони и политиките за здравеопазване и научни изследвания, и чрез насърчаването на интегрирането на тези дейности в политиките в областта на околната среда, но и чрез проучване на възможностите за подсилването на тези връзки в новата многогодишна финансова рамка и правилата за използването на фондовете;

19. отбелязва факта, че Комисията обмисля въвеждането на предварителни условия за използване на оценката на риска и планирането на управлението на риска за периода след 2020 г., в рамките на политиката за сближаване и на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Подчертава, че сама по себе си обвързаността с предварителни условия въз основа на оценка на риска и планирането на управлението на риска няма да спомогне за постигането на устойчивост при бедствия. Устойчивостта към бедствия трябва да залегне като критерий в правилата за използването на фондовете, на който трябва да отговаря всеки проект, финансиран от ЕС;

20. приветства целта за по-широко разпространение на научни знания и отчитане в по-голяма степен на резултатите от научните изследвания при предприемането и осъществяването на превантивни мерки. Подчертава значението на сътрудничеството с частния сектор с цел да се постигне политика на свободен достъп до данните и да се гарантира, че търговските интереси не вземат превес над обществената безопасност и благосъстояние;

⁽²⁾ CDR 740/2012.

⁽³⁾ 2017/0309(COD) (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 50).

21. подчертава, че общностите трябва да се насърчават да планират самопомощ, тъй като пристигането на помощ отвън често отнема значително време. Затова призовава действията на равнище ЕС да се съсредоточат върху предоставянето на техническа помощ за обучение с цел повишаване на капацитета на общностите за самопомощ, така че те да бъдат по-добре подготвени за първоначална реакция и ограничаване на бедствието. Целенасоченото обучение и образование за специалистите в областта на обществената безопасност, като лидерите на общностите, социалните и медицинските работници, спасителните служби и службите за пожарна безопасност, може да намали броя на смъртните случаи по време на и след кризата ⁽⁴⁾;

22. отново посочва важната роля на частния сектор за постигане на устойчивост към бедствия и ефективно и своевременно възстановяване от бедствия. Например, частното застраховане е от ключово значение за ограничаването на рисковото поведение, насърчаването на осведомеността за рисковете и улесняването на възстановяването след бедствия ⁽⁵⁾.

Специален резерв от капацитет за реагиране на ЕС: rescEU

23. отбелязва предложението за създаване на отделен специален резерв от капацитет за реагиране — rescEU, който да допълва националния капацитет за реагиране на държавите членки и да укрепи колективната способност за реагиране на бедствия. Съгласно предложението на Комисията в бъдеще „rescEU“ ще се превърне в значим инструмент за реагиране, по-специално за трансгранично прилагане. Изразява съжаление обаче, че предложението на Комисията не е придружено от оценка на въздействието, което е довело до това, че Комисията не е предоставила алтернативни възможности. С цел да се гарантира спазването на принципа на субсидиарност, целта и задачата на „rescEU“ следва да се изпълняват с оглед на запазването на основната отговорност на равнището на държавите членки, като в същото време се улеснява засиленото взаимодействие между засегнатите държави членки и местните и регионалните власти. За незабавно и ефективно реагиране от решаващо значение са добре оборудваните и квалифицирани местни звена, както и ролята на доброволческите групи на равнището на общността. Държавите членки трябва да гарантират подходяща финансова подкрепа за публичните звена за реагиране. Подчертава обаче, че основният акцент трябва да остане върху изграждането на устойчивост към бедствия, с цел да се намали рискът от бедствия и да се сведат до минимум щетите от тях;

24. приветства опростяването на настоящата система посредством въвеждането на единна ставка на съфинансиране (75 %) по отношение на разходите за приспособяване, ремонт, транспорт и на оперативните разходи за активите, които се намират в Европейския резерв за гражданска защита. Приветства също и решението за облекчаване на финансовата тежест, понасяна от участващите държави, чрез увеличаването на допустимите разходи и повишаването на ставката на съфинансиране на 75 %, като същевременно изтъква, че новият резерв трябва да подкрепя, а не да освобождава държавите членки от задължението им да развият собствения си капацитет за спасителни дейности;

25. отбелязва, че предложената структура на резерва на rescEU включва ресурси, които вече са определени за използване за доброволния резерв от средства в достатъчно количество. Затова подкрепя запазването на възможността Комисията да променя структурата на резерва rescEU, със съгласието на държавите членки, с цел пълното му приспособяване към установените пропуски в капацитета;

26. предлага участието на публични институции от държавите членки и на субекти от частния сектор в rescEU да се основава на добровolen принцип;

Субсидиарност и пропорционалност

27. подчертава, че гражданската защита е област, в която ролята на Съюза е да подкрепя, координира и допълва действията на държавите членки. Подчертава също, че Комисията трябва да гарантира, че създаденият нов резерв има за цел координиране, подпомагане и допълване на действията на държавите членки, а не предоставянето на ЕС на собствени ресурси или нови правомощия. Подчертава, че поставянето на акцент върху подкрепата и съдействието за подобряване на капацитета за реакция на местната общност може да позволи да се гарантира по-ефективен отговор при бедствия по начин, който би съответствал на принципа на субсидиарността.

Брюксел, 16 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁴⁾ CDR 02646/2014.

⁽⁵⁾ CDR 05035/2016; CDR 02646/2014.

Становище на Европейския комитет на регионите — Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека

(2018/C 361/08)

Докладчик: Mark WEINMEISTER (DE/ЕНП), държавен секретар по европейските въпроси на федерална провинция Хесен

Отправен документ: Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

COM(2017) 753 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение 2, ново съображение, което се добавя преди съображение 6 от Директива 98/83/ЕО

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	<i>Необходими са минимални изисквания по отношение на основните и превантивните минимални стандарти за качество и параметрични стойности, свързани със здравословността на водите, предназначени за консумация от човека, за да бъдат определени минимални цели за качеството на околната среда, които следва да бъдат постигнати успоредно с други разпоредби и мерки на равнището на ЕС, за да се гарантира и да се насърчава трайната експлоатация на водите, предназначени за консумация от човека. По-специално тук се включват подходящи мерки за опазване на водите, за да се гарантира чистотата на повърхностните и подземните води.</i>

Изложение на мотивите

Съображението се състои от части от заличените съображения 5 и 8. От съществено значение е вредното влияние на източници на замърсяване на околната среда, като например отпадъчни води, промишленост и селско стопанство, които могат да повлияят в различна степен върху качествата на водните обекти, да се управлява чрез установяването на стандарти за качество на околната среда в съответствие с принципа „замърсителят плаща“ и принципа на предпазливост. В крайна сметка степента на замърсяване ще бъде определена от равнището, до което трябва да се гарантира качеството на питейната вода в краткосрочен и дългосрочен план. Система за управление на ресурсите от питейна вода, която благоприятства решение, фокусирано в края на тръбата (end-of-pipe), трябва да се отхвърли от съображения, свързани със здравето. Необходими са съответни стратегии и мерки в различни области на околната вода с цел осигуряване на вода, предназначена за консумация от човека, което съответства на изискванията по член 7. Оценката на параметричните стойности на СЗО, свързана със здравословността на водите, се основава на превантивен подход за здравословност (вж. и новото съображение 16 за отпадане на член 9 от Директива 98/83/ЕО) и разпределението означава, че се осигурява временно снабдяване с питейна вода без вреди за здравето. Освен това в новия член 12 се отменя този превантивен подход.

Изменение 2

Съображение 5

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Регионалната служба на Световната здравна организация (СЗО) за Европа извърши подробен преглед на списъка с параметри и параметрични стойности, съдържащ се в Директива 98/83/ЕО, с цел да се установи дали е необходимо неговото адаптиране в контекста на научно-техническия прогрес. Предвид резултатите от този преглед следва да се предвидят мерки за контрол по отношение на чревните патогени и Legionella, да се добавят шест химични параметъра или групи параметри, а три представителни съединения, нарушаващи функциите на ендокринната система, следва да бъдат разглеждани с предпазни референтни стойности. Съгласно принципа на предпазливост, по отношение на три от новите параметри следва да се установят параметрични стойности, които са по-строги в сравнение с предложените от СЗО, но същевременно остават реалистични. Във връзка с оловото СЗО отбелязва, че концентрациите следва да бъдат възможно най-ниски, като стойността за хрома все още е предмет на преглед от страна на организацията — съответно за тези два параметъра следва да се предвиди десетгодишен преходен период, преди да бъдат въведени по-строги стойности.	Регионалната служба на Световната здравна организация (СЗО) за Европа извърши подробен преглед на списъка с параметри и параметрични стойности, съдържащ се в Директива 98/83/ЕО, с цел да се установи дали е необходимо неговото адаптиране в контекста на научно-техническия прогрес. Предвид резултатите от този преглед следва да се предвидят мерки за контрол по отношение на чревните патогени и Legionella, да се добавят девет химични параметъра или групи параметри, от които следва да бъдат разглеждани три представителни съединения, нарушаващи функциите на ендокринната система, и препоръчаните от СЗО ориентировъчни стойности. Във връзка с оловото СЗО отбелязва, че концентрациите следва да бъдат възможно най-ниски, като стойността за хрома все още е предмет на преглед от страна на организацията — съответно за тези два параметъра следва да се предвиди десетгодишен преходен период, преди да бъдат въведени по-строги стойности.

Изложение на мотивите

В предложението на Комисията не се дава определение на понятието „предпазни референтни стойности“. По-нататък в предложението под точка 5 относно „Подробен обяснение на начина, по който са взети предвид препоръките на СЗО относно параметрите и параметричните стойности във връзка с предложението“ Комисията посочва, че за трите вещества, които нарушават функциите на ендокринната система, понастоящем според СЗО няма данни за риск за здравето във връзка с питейната вода и че този риск е малко вероятен. Определянето на нива на концентрация за тези три вещества от страна на Комисията е непрозрачно и научно необосновано. Поради това се препоръчва — и това може да се обоснове достатъчно от гледна точка на изискванията, свързани със здравословността (на водата, предназначена за консумация от човека) — предложените от СЗО ориентировъчни стойности да се предвидят като параметрични стойности.

Изменение 3

След съображение 5 се добавя част от старите съображения 13 и 16 от Директива 98/83/ЕО.

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	<i>Параметричните стойности се основават на наличните научни знания и по принцип се основават на насоките на Световната здравна организация за качеството на питейните води, като се отчита също принципът на предпазливост, и следователно предлагат висока степен на санитарна защита.</i>

Изложение на мотивите

Предишните съображения 13 и 16 следва да се запазят като еднозначни твърдения за параметричните стойности. Във връзка с член 18 („Преразглеждане на приложенията“) трябва категорично да се утвърди, че параметричните стойности се основават на научни данни и на принципа на предпазливост. Това е свързано с новия член 12 и параграф 3. Според него в бъдеще държавите членки трябва да оценяват „автоматично“ всяко неспазване на параметричните стойности като потенциална заплаха за здравето на човека. Както вече беше посочено във връзка с изменение 1, оценката на параметричните стойности на СЗО, свързана със здравословността на водите, се основава на превантивен подход за здравословност (вж. и новото съображение 16 за отпадане на член 9 от Директива 98/83/ЕО), а не на непосредствена потенциална заплаха за здравето. Тук е налице противоречие спрямо СЗО.

Изменение 4

Съображение 9

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Оценката на опасностите следва да бъде насочена към намаляване на равнището на пречистване, което се изисква при добиването на води, предназначени за консумация от човека — например чрез намаляване на натиска, причиняващ замърсяване на водните обекти, които се използват за черпене на такива води. За целта държавите членки следва да идентифицират опасностите и възможните източници на замърсяване, свързани с тези водни обекти, и да извършват контрол на замърсителите, които те определят за важни — например във основа на идентифицираните опасности (напр. пластмасови микрочастици, нитрати, пестициди или фармацевтични продукти, определени в съответствие с Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета), тяхното естествено наличие във вододайната зона (напр. арсен) или информация от водоснабдителните предприятия (напр. внезапно повишаване на даден параметър в необработената вода). Тези параметри следва да бъдат използвани като маркери, предизвикващи действие от страна на компетентните органи за намаляване на натиска върху водните обекти — например превантивни или смекчаващи мерки (включително научни изследвания, с които при необходимост да се установи въздействието върху здравето на човека), за защита на тези водни обекти и за елиминиране на източника на замърсяване в сътрудничество с водоснабдителните предприятия и заинтересованите страни.	Оценката на опасностите следва да бъде насочена към намаляване на равнището на пречистване, което се изисква при добиването на води, предназначени за консумация от човека — например чрез намаляване на натиска, причиняващ замърсяване на водните обекти, които се използват за черпене на такива води. За целта държавите членки следва да идентифицират опасностите и възможните източници на замърсяване, свързани с тези водни обекти, и да извършват контрол на замърсителите, които те определят за важни — например във основа на идентифицираните опасности (напр. пластмасови микрочастици (частици с високо съдържание на полимери с размери между 1 nm и 5 nm), съдържанието на нитрати, пестициди или фармацевтични продукти, определени в съответствие с Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета), тяхното естествено наличие във вододайната зона (напр. арсен) или информация от водоснабдителните предприятия (напр. внезапно повишаване на даден параметър в необработената вода). Тези параметри следва да бъдат използвани като маркери, предизвикващи действие от страна на компетентните органи за намаляване на натиска върху водните обекти — например превантивни или смекчаващи мерки (включително научни изследвания, с които при необходимост да се установи въздействието върху здравето на човека), за защита на тези водни обекти и за елиминиране на източника на замърсяване в сътрудничество с водоснабдителните предприятия и заинтересованите страни. За тази цел държавите членки би трябвало да обмислят нормативни и регулаторни разпоредби, които да подтикнат местните и регионалните власти и сателитните управители на водоснабдителните предприятия да се снабдят с инструменти за проверка на последиците от инвестиционния избор. Въздействието на вземането на проби и натискът върху водните обекти, оказван от зауставанията, би трябвало да бъдат основната движеща сила за изграждането на единни екологични модели за прогнозиране и управление, които да са от полза за оценката на най-добрите условия за екологичната и социално-икономическата устойчивост на операциите по трезите и инсталациите, за гарантиране на подходящи интегрирани водни услуги, съгласно социално-икономическите призвания на съответните територии.

Изложение на мотивите

Пластмасовите микрочастици са основен източник на замърсяване, който следва да се наблюдава от държавите членки. В настоящото изменение се предлага определението, използвано от шведската Агенция за защита на околната среда. Препоръчително е също така да се използва понятието „съдържание на нитрати“, тъй като от химична гледна точка съществува само „нитрат“, но в този контекст се има предвид съдържанието.

Изменение 5

Съображение 11

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Спазването на параметричните стойности, които се използват за оценка на качеството на водите, предназначени за консумация от човека, трябва да бъде гарантирано на мястото, където водите, предназначени за консумация от човека, се предоставят на разположение на съответния потребител. Качеството на тези води може обаче да бъде повлияно от вътрешната разпределителна система. СЗО отбелязва, че от всички патогени, предавани чрез водата, най-голяма тежест за здравеопазването в Европейския съюз се причинява от бактерията <i>Legionella</i>. Заразата се предава посредством системите за гореща вода чрез вдишване — например при вземане на душ, от което следва, че рискът е тясно свързан с вътрешната разпределителна система. Тъй като налагането на едностранно задължение за контрол на този патоген във всички частни и обществени обекти би довело до неоправдано високи разходи, по-подходящо решение е да се извършва оценка на риска по отношение на вътрешните разпределителни системи. Тази оценка следва също така да обхваща потенциалните рискове, които произтичат от продуктите и материалите в контакт с води, предназначени за консумация от човека. Наред с останалите елементи тя следва да включва целенасочен контрол на приоритетните обекти, оценка на рисковете, произтичащи от вътрешната разпределителна система и свързаните с нея продукти и материали, както и проверка на експлоатационните показатели на строителните продукти в контакт с води, предназначени за консумация от човека, въз основа на тяхната декларация за експлоатационни показатели в съответствие с Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета. Заедно с декларацията за експлоатационни показатели следва да се предостави и информацията, посочена в членове 31 и 33 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета. Въз основа на тази оценка държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да се гарантира, наред с останалото, въвеждането на подходящи мерки за контрол и управление (например при наличието на огнища на заболяване) в съответствие с Насоките на СЗО, и че веществата, мигриращи от строителните продукти, не представляват опасност за здравето на човека. Независимо от това и без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 305/2011, когато прилагането на такива мерки води до ограничения за свободното движение на продукти и материали в Съюза, тези ограничения трябва да бъдат надлежно обосновани и строго пропорционални и да не представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията между държавите членки.	Спазването на параметричните стойности, които се използват за оценка на качеството на водите, предназначени за консумация от човека, трябва да бъде гарантирано на мястото, където водите, предназначени за консумация от човека, се предоставят на разположение на съответния потребител. Качеството на тези води може обаче да бъде повлияно от вътрешната разпределителна система. СЗО отбелязва, че от всички патогени, предавани чрез водата, най-голяма тежест за здравеопазването в Европейския съюз се причинява от бактерията <i>Legionella</i>. Заразата се предава посредством системите за гореща вода чрез вдишване — например при вземане на душ, от което следва, че рискът е тясно свързан с вътрешната разпределителна система. Тъй като налагането на едностранно задължение за контрол на този патоген във всички частни и обществени обекти би довело до неоправдано високи разходи, по-подходящо решение е да се извършва оценка на риска по отношение на вътрешните разпределителни системи. Тази оценка следва също така да обхваща потенциалните рискове, които произтичат от продуктите и материалите в контакт с води, предназначени за консумация от човека. Наред с останалите елементи тя следва да включва целенасочен контрол на приоритетните обекти, оценка на рисковете, произтичащи от вътрешната разпределителна система и свързаните с нея продукти и материали, както и проверка на отделяните от тях вещества във водите, предназначени за консумация от човека.

Изложение на мотивите

Препоръчително е да не се предвижда оценка на отделяните от продуктите и материалите вещества във водите, предназначени за консумация от човека, посредством уредба съгласно Регламент (ЕС) № 305/2011 (Регламент за строителните продукти). Определянето на критерии за параметрите и параметричните стойности за веществата, мигриращи в питейната вода от строителните продукти, са изисквания, свързани със здравето, а съгласно Регламента за строителните продукти все още няма налични — само въз основа на обявяване — хармонизирани стандарти относно критериите за оценяване и съдържанието на експлоатационните показатели във връзка с изисквания, свързани със здравето. За производителите не могат да се съставят и удостоверяват декларации за ниво и клас на експлоатационните показатели. Към това се добавя и фактът, че в рамките на възможна маркировка „CE“ или за пуснати на пазара и обозначени с маркировка „CE“ строителни материали не става ясно дали от декларацията за експлоатационните показатели (напр. за механично съпротивление) не произтича опасност за здравето на човека в резултат на миграции на вещества в питейната вода. Освен строителните продукти и други материали могат да отделят вещества във водата. Поради това Регламентът за строителните продукти е подходящ само при известни условия, като всички материали следва да бъдат оценени и регламентирани. Проверена информация за миграцията на вещества от продукти в питейната вода е налице благодарение на приетата от четири държави членки система (инициативата 4MS), която осигурява изпитана и нотифицирана основа за въвеждането на единна за цяла Европа схема за проверка и оценка на материали и продукти, които са в контакт с питейната вода. Желателно е в бъдеще тези хигиенни изисквания и други свързани с това преки изисквания да бъдат включени в Директивата на ЕС за питейната вода. В инициативата 4MS наред с Германия участват и Франция, Нидерландия и Обединеното кралство. Вж. също изменения 13 и 14 на член 10, параграф 1, буква в).

Изменение 6

Съображение 12

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Съдържащите се в Директива 98/83/ЕО разпоредби за гарантиране на качеството на пречистването, оборудването и материалите не доведоха до отстраняване на пречките пред вътрешния пазар по отношение на свободното движение на строителни продукти в контакт с води, предназначени за консумация от човека. Все още се прилагат одобрения на продукти на национално равнище с вариращи изисквания в различните държави членки. Това затруднява и оскъпява усилията на производителите да предлагат своите продукти на пазара в целия Европейски съюз. Действителното премахване на техническите бариери може да бъде постигнато само чрез установяване на хармонизирани технически спецификации за строителните продукти в контакт с води, предназначени за консумация от човека, които са съобразени с Регламент (ЕС) № 305/2011. Този регламент дава възможност за разработване на европейски стандарти за хармонизиране на методите за оценка на строителните продукти в контакт с води, предназначени за консумация от човека, както и за установяване на гранични нива и класове в съответствие с нивото на експлоатационен показател на съществена характеристика. С оглед на това в Работната програма за стандартизация за 2017 г. беше включено искане за стандартизация, отнасящо се конкретно до хигиената и безопасността на посочените в Регламент (ЕС) № 305/2011 продукти и материали в контакт с води, предназначени за консумация от човека, като издаването на съответния стандарт трябва да се извърши до 2018 г. С публикуването на този хармонизиран стандарт в Официален вестник на Европейския съюз ще се гарантира рационално вземане на решение за пускането или предоставянето на пазара на безопасни строителни продукти в контакт с води, предназначени за консумация от човека. В резултат на това разпоредбите по отношение на оборудването и материалите в контакт с води, предназначени за консумация от човека, следва да бъдат заличени, частично заменени с разпоредби за оценка на риска по отношение на вътрешните разпределителни системи и допълнени със съответните хармонизирани стандарти съгласно Регламент (ЕС) № 305/2011.	

Изложение на мотивите

Липсата на хармонизиране на основното изискване за хигиена и здраве в Регламент (ЕС) № 305/2011 (приложение I, точка 3, буква д) на продуктите по отношение на стандарти за продукти и за изпитване и хармонизирани с тях данни за експлоатационните показатели за веществата, отделяни във водата, предназначена за консумация от човека, е достатъчно основание за отказ от уредба съгласно този регламент (вж. също член 10, параграф 1, буква в) с цел предотвратяване на рискове за здравето на човека. В миналото опит за хармонизиране на стандартите вече беше неуспешен. Като решение се препоръчва преките хигиенни изисквания да бъдат регламентирани в Директивата на ЕС за питейната вода. Вж. също изменения 13 и 14 на член 10, параграф 1, буква в).

Изменение 7

Съображение 15

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
В случай на неспазване на стандартите, наложени с настоящата директива, съответната държава членка следва незабавно да потърси причините и да гарантира възможно най-бързо предприемане на необходимите коригиращи действия с оглед да се възстанови качеството на водите. В случаите, когато водоснабдяването представлява потенциална опасност за здравето на човека, то следва да бъде забранено или ограничено. Наред с това е важно да се поясни, че неспазването на минималните изисквания по отношение на стойностите, свързани с микробиологичните и химичните параметри, следва автоматично да бъде разглеждано от държавите членки като потенциална опасност за здравето на човека. В случаите, когато са необходими коригиращи действия, за да се възстанови качеството на водите, предназначени за консумация от човека, в съответствие с член 191, параграф 2 от Договора следва да се даде предимство на мерките, които решават проблема при източника на замърсяване.	В случай на неспазване на стандартите, наложени с настоящата директива, съответната държава членка следва незабавно да потърси причините и да гарантира възможно най-бързо предприемане на необходимите коригиращи действия с оглед да се възстанови качеството на водите. В случаите, когато водоснабдяването представлява потенциална опасност за здравето на човека, то следва да бъде забранено или ограничено. Наред с това е важно да се поясни, че неспазването на минималните изисквания по отношение на стойностите, свързани с микробиологичните и химичните параметри, може във всеки отделен случай да бъде разглеждано от държавите членки като потенциална опасност за здравето на човека. В случаите, когато са необходими коригиращи действия, за да се възстанови качеството на водите, предназначени за консумация от човека, в съответствие с член 191, параграф 2 от Договора следва да се даде предимство на мерките, които решават проблема при източника на замърсяване.

Изложение на мотивите

Не е препоръчително при превишаване на параметрични стойности да се прави автоматична оценка като потенциална заплаха за здравето на човека. Тъй като, както вече беше посочено и във връзка с изменение 1, оценката на параметричните стойности на СЗО, свързана със здравословността на водите, се основава на превантивен подход за здравословност (вж. и новото съображение 16 за отпадане на член 9 от Директива 98/83/ЕО), а не на непосредствена потенциална заплаха за здравето, което трябва да се оценява като противоречие. От друга страна, това би усложнило комуникацията с потребителите и би довело до страх и загуба на доверие от тяхна страна. В бъдеще това може да повиши потреблението на бутилирана вода, което противоречи на стремежа, заложен в предложението за директива. Предлага се възстановяване на отпадналия член 9 „Дерогации“ от Директива 98/83/ЕО.

Изменение 8

Член 2, параграфи 3, 4, 5, 6 и 9

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
3. „водоснабдително предприятие“ означава субект, доставящ средно на ден най-малко 10 m³ вода, предназначена за консумация от човека; 4. „малко водоснабдително предприятие“ означава водоснабдително предприятие, доставящо по-малко от 500 m³ на ден или обслужващо по-малко от 5 000 души;	3. „водоснабдително предприятие“ означава отделен субект, доставящ средно на ден най-малко 10 m³ вода, предназначена за консумация от човека; 4. „малко водоснабдително предприятие“ означава отделно водоснабдително предприятие, доставящо по-малко от 500 m³ на ден или обслужващо по-малко от 50 000 души;

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
5. „голямо водоснабдително предприятие“ означава водоснабдително предприятие, доставящо най-малко 500 m³ на ден или обслужващо най-малко 5 000 души; 6. „много голямо водоснабдително предприятие“ означава водоснабдително предприятие, доставящо най-малко 5 000 m³ на ден или обслужващо най-малко 50 000 души; 7. „приоритетни обекти“ означава големи обекти с множество потребители, които са потенциално изложени на рискове, свързани с водата — например болници, лечебни заведения, места за настаняване, места за лишаване от свобода и къмпинги, както са определени от държавите членки; 8. „уязвими и маргинализирани групи“ означава хора, които са изолирани от обществото в резултат на дискриминация или липса на достъп до права, ресурси или възможности и които, в сравнение с останалата част от обществото, са изложени в по-голяма степен на редица възможни рискове, свързани с тяхното здраве, безопасност, липса на образование, участие във вредни практики или други рискове.	5. „средно водоснабдително предприятие“ означава отделно водоснабдително предприятие, доставящо най-малко 500 m³ на ден или обслужващо най-малко 50 000 и най-много 500 000 души; 6. „голямо водоснабдително предприятие“ означава отделно водоснабдително предприятие, доставящо най-малко 1 250 m³ на ден или обслужващо най-малко 500 000 и най-много 1 500 000 души; 7. „много голямо водоснабдително предприятие“ означава отделно водоснабдително предприятие, доставящо най-малко 5 000 m³ на ден или обслужващо най-малко 1 500 000 души; 8. „приоритетни обекти“ означава големи обекти с множество потребители, които са потенциално изложени на рискове, свързани с водата — например болници, лечебни заведения, места за настаняване, места за лишаване от свобода и къмпинги, както са определени от държавите членки; 9. „уязвими и маргинализирани групи“ означава хора, които са изолирани от обществото в резултат на дискриминация или липса на достъп до права, ресурси или възможности и които, в сравнение с останалата част от обществото, са изложени в по-голяма степен на редица възможни рискове, свързани с тяхното здраве, безопасност, липса на образование, участие във вредни практики или други рискове. 10. индивидуален източник, който доставя средно по-малко от 10 m³ дневно или снабдява по-малко от петдесет души, освен ако те се доставят в рамките на търговска или обществена дейност.

Изложение на мотивите

Необходимо е да се установи междинна категория на големи предприятия, доставящи вода на от 500 000 до 1 500 000 души. В параграфи от 3 до 6 се препоръчва да се посочат водоснабдителни съоръжения, които представляват единен и отделен водоснабдителен обект. По този начин определенията не се отнасят за разпръснати съоръжения за доставка на водоснабдително предприятие, между които няма връзка. Тъй като в член 3, параграф 2, буква б) се съдържа определение за източник, който доставя средно по-малко от 10 m³ дневно или снабдява по-малко от 50 души, с цел пълнота се препоръчва това определение да премине в член 2.

Изменение 9

Член 5, параграф 1

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
По отношение на параметрите, посочени в приложение I, държавите членки определят стойностите, които са приложими за водите, предназначени за консумация от човека, като тези стойности не могат да са по-малко строги от стойностите, посочени в същото приложение.	По отношение на параметрите, посочени в приложение I, държавите членки определят стойностите, които са приложими за водите, предназначени за консумация от човека, като тези стойности не могат да са по-малко строги от стойностите, посочени в същото приложение. <i>Що се отнася до индикативните параметри, посочени в приложение I, част В, стойностите може да се използват само за информация единствено за спазването на задълженията, наложени от член 12.</i>

Изложение на мотивите

Съдържащите се в приложение I, част Г от Директива 98/83/ЕО индикативни параметри са заличени в предложението за директива с обосновката, че не са от значение за здравето. Мирисът и вкусът обаче трябва да се оценяват като хигиенни изисквания за качеството на водите и оказват въздействие върху възприемането на моделите на пиене на вода.

Изменение 10

Член 7, параграф 1

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Държавите членки гарантират, че по отношение на снабдяването с води, предназначени за консумация от човека, както и по отношение на тяхното пречистване и разпределение, се прилага подход, основаващ се на оценка на риска, който се състои от следните елементи:	Държавите членки гарантират, че по отношение на снабдяването с води, предназначени за консумация от човека, както и по отношение на тяхното пречистване и разпределение се прилага <i>подходящ, пропорционален и съобразен с местните нужди</i> подход, основаващ се на оценка на риска, <i>в съответствие с насоките на СЗО за качеството на питейните води и с международен стандарт EN 15975-2</i> , който се състои от следните елементи:
а) оценка на опасностите за водните обекти, които се използват за черпене на води, предназначени за консумация от човека, в съответствие с член 8;	а) оценка на опасностите за водните обекти, които се използват за черпене на води, предназначени за консумация от човека, в съответствие с член 8;
б) оценка на риска по отношение на водоснабдяването, извършена от водоснабдителните предприятия за целите на контрола на качеството на доставяните от тях води, в съответствие с член 9 и приложение II, част В;	б) оценка на риска по отношение на водоснабдяването, извършена от водоснабдителните предприятия за целите на контрола на качеството на доставяните от тях води, в съответствие с член 9 и приложение II, част В;
в) оценка на риска по отношение на вътрешните разпределителни системи в съответствие с член 10.	в) оценка на риска по отношение на вътрешните разпределителни системи в съответствие с член 10. <i>Държавите членки следва да гарантира ясно разпределение на отговорността за оценката на опасностите и риска по отношение на водоснабдителните предприятия, като вземат предвид националните правни рамки и принципа на субсидиарност.</i>

Изложение на мотивите

За да се гарантира, че в съответствие с международно признати процедури се прилага подход, основаващ се на оценка на риска, следва да се предвиди посочване на основните стандарти, насоките на СЗО с подхода за прилагане на планове за безопасност на водите (water safety plan) и европейските стандарти EN 15975-2 (*Безопасност при доставяне на питейна вода. Указания за управление на риск и кризи*), които трябва да бъдат взети предвид.

Пропорционалността следва да бъде водещият принцип на основаващия се на оценка на риска подход. Параметрите следва да бъдат подходящи и съобразени с местните нужди с оглед на допълнителните икономически и технически разходи. Няма доказателства, че предложените честота и списък с параметри ще доведат до по-висока степен на санитарна защита.

Европейската комисия въвежда основаващи се на оценка на риска анализи на водосборните басейни, добиването и разпределението на питейна вода и частните инсталации, с възможност за държавите членки да попълват тази информация. Трябва обаче тепърва да се изясни разпределението на отговорностите, особено що се отнася до ролята на водоснабдителни предприятия.

Изменение 11

Член 8, параграф 1, буква г), подточка iv)

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
други замърсители, като например пластмасови микрочастици , или специфични за речните басейни замърсители, установени от държавите членки въз основа на прегледа на въздействието на човешките дейности, извършван в съответствие с член 5 от Директива 2000/60/ЕО, и информацията относно значителните видове натиск, събирана в съответствие с точка 1.4 от приложение II към същата директива.	други замърсители, като например пластмасови микрочастици (частици с високо съдържание на полимери с размери между 1 nm и 5 nm) , или специфични за речните басейни замърсители, установени от държавите членки въз основа на прегледа на въздействието на човешките дейности, извършван в съответствие с член 5 от Директива 2000/60/ЕО, и информацията относно значителните видове натиск, събирана в съответствие с точка 1.4 от приложение II към същата директива.

Изложение на мотивите

Пластмасовите микрочастици са основен източник на замърсяване, който следва да се наблюдава от държавите членки. В настоящото изменение се предлага определението, използвано от шведската Агенция за защита на околната среда.

Изменение 12

Член 8, параграф 4

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
В случаите, в които на водоснабдително предприятие бъде позволено да намали честотата на контрола, както е посочено в параграф 2, буква б), държавите членки продължават да извършват редовен контрол на съответните параметри във водния обект, обхванат от оценката на опасностите.	В случаите, в които на водоснабдително предприятие бъде позволено да намали честотата на контрола, както е посочено в параграф 3, буква б), държавите членки продължават да извършват редовен контрол на съответните параметри във водния обект, обхванат от оценката на опасностите.

Изложение на мотивите

Трябва да се коригира позоваването и то се отнася до параграф 3, буква б).

Изменение 13

Член 10, параграф 1, буква в)

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<i>проверка дали експлоатационните показатели на строителните продукти в контакт с води, предназначени за консумация от човека, са подходящи по отношение на съществените характеристики, свързани с основните изисквания към строежите, посочени в точка 3, буква д) от приложение I към Регламент (ЕС) № 305/2011. Изложение на мотивите</i>	

Изложение на мотивите

Препоръчваме заличаването на това изречение, тъй като в Регламент (ЕС) № 305/2011 (приложение I, точка 3, буква д) липсва хармонизиране на основното изискване за хигиена и здраве на продуктите по отношение на стандартите за продукти и за изпитване, както и хармонизирани с тях данни за експлоатационните показатели за веществата, отделяни във водата, предназначена за консумация от човека, поради което то не може да се приведе като основание или обосновка с цел защита от опасностите за здравето на човека. Вж. също така изменения 5 и 6.

Изменение 14

Член 10, параграф 2, буква в)

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<i>предприемат други мерки, като например използване в сътрудничество с водоснабдителните предприятия на подходящи технологии за крайна обработка с цел промяна на естеството или свойствата на водите преди да бъдат доставени, така че да се премахне или намали рискът от несъответствие с параметричните стойности след доставянето;</i>	

Изложение на мотивите

Тази мярка, чрез която водоснабдителните предприятия да променят водата преди нейното доставяне във вътрешните разпределителни системи, така че да съответства на параметричните стойности съгласно приложение I, част В, е неосъществима. По-скоро вътрешните разпределителни системи трябва да бъдат изпълнени и управлявани в техническо отношение и по отношение на материалите по такъв начин, че да съответстват на параметричните стойности съгласно приложение I, част В.

Изменение 15

член 10, параграф 2, буква г)

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
предоставят на потребителите надлежна информация и съвети относно условията за консумация и употреба на водата и относно възможните действия, с които да се избегне повторното възникване на риска;	предоставят на потребителите надлежна информация и съвети относно условията за консумация и употреба на водата и относно възможните действия, с които да се избегне повторното възникване на риска от несъответствие ;

Изложение на мотивите

Пояснява се за какво се отнася рискът.

Изменение 16

Член 12, параграф 3

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Независимо дали има отклонение от параметричните стойности, държавите членки гарантират, че снабдяването с води, предназначени за консумация от човека, които представляват потенциална опасност за здравето на човека, се забранява или че тяхното използване се ограничава, както и че се предприемат всички други коригиращи действия за опазване на здравето на човека.	Независимо дали има отклонение от параметричните стойности, държавите членки гарантират, че снабдяването с води, предназначени за консумация от човека, които представляват потенциална опасност за здравето на човека, се забранява или че тяхното използване се ограничава, както и че се предприемат всички други коригиращи действия за опазване на здравето на човека.
Неспазването на минималните изисквания по отношение на параметричните стойности, определени в приложение I, части А и Б, автоматично се разглежда от държавите членки като потенциална опасност за здравето на човека.	

Изложение на мотивите

Всяко неспазване на минималните изисквания за параметричните стойности само по себе си автоматично да се определя като потенциална опасност, като например една единствена колиформна бактерия, мътност или превишаване с 10 % на химичен параметър, представлява свръхрегулиране. От една страна, оценката на параметричните стойности на СЗО, свързана със здравословността на водите, се основава на превантивен подход за здравословност (вж. и новото съображение 16 за отпадане на член 9 от Директива 98/83/ЕО), а не на непосредствена потенциална заплаха за здравето. Тук е налице противоречие спрямо СЗО. От друга страна, например колиформните бактерии и мътността са показатели за възможни замърсявания при операциите за пречистване. Трябва да се отбележи, че всяко неспазване на параметричните стойности е свързано с мярка за информиране на потребителите. Това е много вероятно да доведе до несигурност, страхове и загуба на доверие сред потребителите по отношение на питейната вода и може да повиши консумацията на бутилирана вода. Това противоречи на основните цели на директивата. Също така трябва да се обърне внимание на факта, че в отделни случаи невинаги могат да се предприемат незабавни мерки поради техническите условия. (Вж. също изменение 17 за заличаване на член 9 „Дерогации“ от Директива 98/83/ЕО.)

Изменение 17

Нов член „Дерогации“ след член 12

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	Член xx — „Дерогации“ (Член 9 от Директива 98/83/ЕО) 1. Държавите членки могат да предвидят дерогации от параметричните стойности, определени в приложение I, част Б, или определени в съответствие с член 5, параграф 2, до друга определена от тях максимална стойност, доколкото никоя дерогация не представлява потенциална опасност за здравето на човека и доколкото не съществува друг разумен начин за запазване на разпределението на водите, предназначени за консумация от човека в съответната зона. Тези дерогации са възможно най-ограничени във времето и не надхвърлят три години — период, след чието изтичане се изготвя отчет, за да се установи дали е постигнат достатъчен напредък. Когато дадена държава членка или намерение да допусне втора дерогация, тя предава на Комисията изготвения отчет, както и мотивите, които обосновават нейното решение да допусне втора дерогация. Тази втора дерогация не надхвърля три години. 2. В изключителни случаи държава членка може да поиска от Комисията трета дерогация за период, ненадхвърлящ три години. Комисията се произнася по това искане в срок от три месеца. 3. Всяка дерогация, допусната в съответствие с параграфи 1 и 2, трябва да съдържа следните сведения: а) мотивите за дерогацията; б) съответния параметър, резултатите от предишни проверки и максимално допустимата стойност, предвидена съгласно тази дерогация; в) географската зона, количеството вода, разпределено ежедневно, съответното население и евентуалното отражение върху съответните предприятия от хранителната промишленост; г) подходяща програма за контрол, предвиждаща, според случая, по-чести проверки; д) резултат на плана за необходимите мерки за отстраняване, включващ график на дейностите, оценка на разходите и разпоредби по отчетността;

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	е) изискваната продължителност на дерогацията. 4. Ако компетентните органи преценят, че неспазването на параметричната стойност е маловажно и че мерките за отстраняване, взети в съответствие с разпоредбите на член 12, параграф 2, позволяват да се поправи положението в максимален срок от тридесет дни, изискванията, предвидени в параграф 3, не трябва да се прилагат. В този случай само максимално допустимата стойност за съответния параметър и даденият срок за поправяне на положението трябва да се определят от компетентните органи или от другите съответни институции. 5. Прибягването до параграф 4 повече не е възможно, когато една и съща параметрична стойност, приложена към дадено водоснабдяване, не е била спазвана в продължение на повече от тридесет дни общо през последните дванадесет месеца 6. Всяка държава членка, която прибягва до предвидените в настоящия член дерогации, следи засегнатото от тези дерогации население да бъде информирано бързо и по подходящ начин за дерогацията и за съпътстващите условия. Държавата членка следи освен това да се дадат съвети, според случая, на специални групи от населението, за които дерогацията може да представлява особен риск. Тези задължения не се прилагат в случаите, визирани в параграф 4, освен ако компетентните органи не решат противното. 7. Освен за дерогациите, допускани в съответствие с параграф 4, държавите членки информират Комисията в срок до два месеца за всяка дерогация, отнасяща се до разпределение, което е 500 m³ средно на ден или което снабдява над 5 000 души, като ѝ представят сведенията, посочени в параграф 3. 8. Настоящият член не се прилага за водите, предназначени за консумация от човека, продавани в бутилки или в контейнери.

Изложение на мотивите

Доколкото от неспазване на параметрична стойност не произтича потенциална опасност за здравето, се препоръчва отново да се възстанови досегашната уредба в член 9 от Директива 98/83/ЕО относно дерогациите. Тъй като не всяко неспазване е непосредствена заплаха за здравето, а оценката на параметричните стойности на СЗО, свързана със здравословността на водите, се основава на превантивен подход за здравословност (вж. и новото съображение 16 – отпадане на член 9 от Директива 98/83/ЕО).

Изменение 18

Член 13

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Достъп до води, предназначени за консумация от човека 1. Без да се засяга член 9 от Директива 2000/60/ЕО, държавите членки предприемат всички необходими мерки за подобряване на достъпа на всички хора до води, предназначени за консумация от човека, и насърчават тяхното използване на своя територия. Това включва всяка една от следните мерки: а) идентифициране на хората без достъп до води, предназначени за консумация от човека, и на причините за липса на такъв достъп (например принадлежността на тези хора към уязвима и маргинализирана група), като се извършва оценка на възможностите за подобряване на техния достъп и информирането им за възможностите за свързване към разпределителната мрежа или за алтернативните начини за достъп до води, предназначени за консумация от човека; б) инсталиране и поддържане на оборудване — както на открито, така и в закрити помещения — за свободен и безплатен достъп на обществени места до води, предназначени за консумация от човека; в) популяризиране на водите, предназначени за консумация от човека, посредством: i) организиране на кампании за информиране на гражданите относно качеството на тези води; ii) насърчаване на снабдяването на административните и обществените сгради с такива води; iii) насърчаване на безплатното предоставяне на такива води в ресторанти, столови и при услугите във връзка с кетъринга.	Достъп до води, предназначени за консумация от човека 1. Без да се засяга член 9 от Директива 2000/60/ЕО, държавите членки предприемат всички необходими мерки за подобряване на достъпа на всички хора до води, предназначени за консумация от човека, и насърчават тяхното използване на своя територия. С оглед на географската отдалеченост на селските и островните райони това включва всяка една от следните мерки: а) идентифициране на хората без достъп до води, предназначени за консумация от човека, и на причините за липса на такъв достъп (например принадлежността на тези хора към уязвима и маргинализирана група), като се извършва оценка на възможностите за подобряване на техния достъп и информирането им за възможностите за свързване към разпределителната мрежа или за алтернативните начини за достъп до води, предназначени за консумация от човека; б) инсталиране и поддържане на оборудване — както на открито, така и в закрити помещения — за свободен и безплатен достъп на обществени места до води, предназначени за консумация от човека, като предвидят инсталирането на конкретни уреди за избягване на разхищението; в) популяризиране на водите, предназначени за консумация от човека, посредством: i) организиране на кампании за информиране на гражданите относно качеството на тези води; ii) насърчаване на снабдяването на административните и обществените сгради с такива води; iii) насърчаване на безплатното предоставяне на такива води в ресторанти, столови и при услугите във връзка с кетъринга.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
2. Въз основа на информацията, събрана съгласно параграф 1, буква а), държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да се гарантира достъпът на уязвимите и маргинализираните групи до води, предназначени за консумация от човека. В случай че посочените групи нямат достъп до води, предназначени за консумация от човека, държавите членки незабавно ги информират за качеството на използваната от тях вода и за всички действия, с които могат да се избегнат вредните последици върху здравето на човека, произтичащи от замърсяването на тази вода.	2. Въз основа на информацията, събрана съгласно параграф 1, буква а), държавите членки предприемат всички необходими мерки съвместно със съответните публични органи на регионално и местно равнище, за да се гарантира достъпът на уязвимите и маргинализираните групи до води, предназначени за консумация от човека. По-специално трябва да се гарантира, че местните власти имат влияние върху мерките за осигуряване на достъп до вода. Използването на вода от частни източници също трябва да бъде възможно, при условие че то се контролира и е в съответствие с изискванията за качество. В случай че посочените групи нямат достъп до води, предназначени за консумация от човека, държавите членки незабавно ги информират за качеството на използваната от тях вода и за всички действия, с които могат да се избегнат вредните последици върху здравето на човека, произтичащи от замърсяването на тази вода.

Изложение на мотивите

Достъпът до вода, предназначена за консумация от човека, представлява част от услугите от общ интерес. В много държави членки общините са компетентни съгласно закона да осигурят достатъчно снабдяване на населението с питейна вода. Когато става въпрос за качеството на питейната вода и достъпа до питейна вода, държавите членки следва да имат възможност сами да разглеждат тези проблеми. При все това трябва да се разгледа, с участието на местните и регионалните власти, наличието на допълнителни пречки пред някои от тях и отражението на тези пречки върху ресурсите, като се осигури по-справедлив достъп до води за уязвимите части на населението.

Изменение 19

Приложение I, част Б — Параметри: пестициди — Забележки

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
„Пестициди“ означава: — органични инсектициди, — органични хербициди, — органични фунгициди, — органични нематоциди, — органични акарициди, — органични алгициди, — органични родентициди, — органични слимициди, — сродни продукти (<i>inter alia</i>, регулатори на растежа) и техните метаболити, както са определени в член 3, точка 32 от Регламент (ЕО) № 1107/2009.	„Пестициди“ означава: — органични инсектициди, — органични хербициди, — органични фунгициди, — органични нематоциди, — органични акарициди, — органични алгициди, — органични родентициди, — органични слимициди, — сродни продукти (<i>inter alia</i>, регулатори на растежа) и съответните ил метаболити, както са определени в член 3, точка 32 от Регламент (ЕО) № 1107/2009.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Параметричната стойност се прилага за всеки отделен пестицид.	Параметричната стойност се прилага за всеки отделен пестицид.

Изложение на мотивите

В Регламент (ЕО) № 1107/2009 се регламентират „съответните им“ метаболити и в английската версия на предложението за приложението към Директивата на ЕС за питейната вода от 1 февруари 2018 г. се определят „(...) and their relevant metabolites (...)“. Препоръчително е съответно и в текста на български език да бъде „съответните им“.

Изменение 20

Ново приложение I, Част Г

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	Част Г: Индикативни параметри [Добавя се таблицата от приложение I, част В от Директива 98/83/ЕО]

Изложение на мотивите

Съдържащите се в приложение I, част В от Директива 98/83/ЕО индикативни параметри са заличени в предложението за директива с обосновката, че не са от значение за здравето. Миризмът и вкусът обаче се оценяват като хигиенни изисквания за качеството на водите и оказват въздействие върху възприемането на моделите на пиене на вода. Други индикативни параметри са специфични за съоръженията и имат техническо обяснение, така например желязото, манганът и мътността се изискват с оглед на степента на корозия, както и стойността за общ органичен въглерод (ООВ) и стойността на рН — с оглед на използването на дезинфекционни средства. Препоръчително е индикативните параметри да бъдат включени отново като таблица в приложение I, част Г. Съответно индикативните параметри трябва да бъдат взети предвид като последващо изменение в приложение III, част Б, таблица 1 по отношение на характеристиките за метрологично качество.

Изменение 21

Предложение за изменение към документ на Комисията COM (2017) 753 final — Част 1

Член 14

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Информация за обществеността	Информация за обществеността
1. Държавите членки гарантират публикуването онлайн на подходяща и актуална информация, която е достъпна за всички потребители и която се отнася до качеството на водите, предназначени за консумация от човека, в съответствие с приложение IV.	1. Държавите членки гарантират публикуването онлайн на подходяща и актуална информация, която е достъпна за всички потребители и която се отнася до качеството на водите, предназначени за консумация от човека, в съответствие с приложение IV.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
2. Държавите членки гарантират, че всички потребители получават редовно, най-малко веднъж годишно и в най-подходящата форма (например върху фактурата или посредством интелигентни приложения), без да се налага да я изискват, следната информация: а) анализ на разходите във връзка с тарифата за кубичен метър вода, предназначена за консумация от човека (включително постоянните и променливите разходи), в който са представени най-малко разходите, свързани със следните елементи: i) <i>терките, предприети от водоснабдителните предприятия за целите на оценката на опасностите в съответствие с член 8, параграф 5;</i> ii) <i>пречистването и разпределението на водите, предназначени за консумация от човека;</i> iii) <i>събирането и пречистването на отпадъчните води;</i> iv) <i>терките, предприети в съответствие с член 13, в случай че водоснабдителните предприятия са предприели такива терки;</i> б) цената за литър и кубически метър на доставяната вода, предназначена за консумация от човека; в) количеството вода, употребено от домакинството — най-малко за всяка година или период на фактуриране, заедно с годишните тенденции на потреблението; г) сравнение на годишното потребление на вода на домакинството със средното потребление на домакинствата от същата категория; д) връзка към уебсайта, на който е публикувана информацията, посочена в приложение IV. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се уточняват форматът и начините на представяне на информацията, предоставяна съгласно първата алинея. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 20, параграф 2. 3. Параграфи 1 и 2 не засягат прилагането на директиви 2003/4/ЕО и 2007/2/ЕО.	2. Държавите членки гарантират, че всички потребители получават редовно, най-малко веднъж годишно и в най-подходящата форма (например върху фактурата или посредством интелигентни приложения), без да се налага да я изискват, следната информация: а) анализ на разходите във връзка с тарифата за кубичен метър вода, предназначена за консумация от човека (включително постоянните и променливите разходи); б) цената за литър и кубически метър на доставяната вода, предназначена за консумация от човека; в) количеството вода, употребено от домакинството — най-малко за всяка година или период на фактуриране, заедно с годишните тенденции на потреблението; г) сравнение на годишното потребление на вода на домакинството със средното потребление на домакинствата от същата категория; д) връзка към уебсайта, на който е публикувана информацията, посочена в приложение IV. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се уточняват форматът и начините на представяне на информацията, предоставяна съгласно първата алинея. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 20, параграф 2. 3. Параграфи 1 и 2 не засягат прилагането на директиви 2003/4/ЕО и 2007/2/ЕО.

Изложение на мотивите

Изискванията, предвидени в член 14, са прекомерни. Информацията за домакинствата следва да се основава на качеството на водите, предназначени за консумация от човека. Не е необходимо да се включва информация, която не се отнася за качеството на питейната вода (отпадъчни води, поверителен характер на третирането и др.).

Изменение 22

Предложение за изменение към документ на Комисията COM (2017) 753 final — Част 1

Приложение IV

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (преработена)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА, КОЯТО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ОНЛАЙН	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА, КОЯТО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ОНЛАЙН
На потребителите се осигурява достъп до следната информация онлайн, представена по лесен за ползване и персонализиран начин:	На потребителите се осигурява достъп до следната информация онлайн, представена по лесен за ползване и персонализиран начин:
(1) идентифициране на съответното водоснабдително предприятие;	(1) идентифициране на съответното водоснабдително предприятие;
(2) най-актуалните резултати от контрола на параметрите, посочени в приложение I, части А и Б, в това число честотата и мястото на пунктовете за пробовземане, които се отнасят до зоната, засягаща потребителя, както и параметричната стойност, определена в съответствие с член 5. Резултатите от контрола не трябва да са по-стари от:	(2) най-актуалните резултати от контрола на параметрите, посочени в приложение I, части А и Б, в това число честотата и мястото на пунктовете за пробовземане, които се отнасят до зоната, засягаща потребителя, както и параметричната стойност, определена в съответствие с член 5. Резултатите от контрола не трябва да са по-стари от:
а) един месец — за много големите водоснабдителни предприятия;	а) един месец — за много големите водоснабдителни предприятия;
б) шест месеца — за големите водоснабдителни предприятия;	б) шест месеца — за големите водоснабдителни предприятия;
в) една година — за малките водоснабдителни предприятия;	в) една година — за малките водоснабдителни предприятия;
(3) в случай на превишаване на параметричните стойности, определени в съответствие с член 5 — информация относно потенциалната опасност за здравето на човека и свързаните с нея съвети за здравеопазване и потребление или хипервръзка, осигуряваща достъп до такава информация;	(3) в случай на превишаване на параметричните стойности, определени в съответствие с член 5 — информация относно потенциалната опасност за здравето на човека и свързаните с нея съвети за здравеопазване и потребление или хипервръзка, осигуряваща достъп до такава информация;
(4) обобщение на съответната оценка на риска по отношение на водоснабдяването;	(4) обобщение на съответната оценка на риска по отношение на водоснабдяването;
(5) информация за следните параметри с индикаторно значение и свързаните с тях параметрични стойности:	(5) информация за следните параметри с индикаторно значение и свързаните с тях параметрични стойности:
а) цвят;	а) цвят;
б) рН (концентрация на водородни йони);	б) рН (концентрация на водородни йони);

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
в) електропроводимост; г) желязо; д) манган; е) мирис; ж) вкус; з) твърдост; и) минерали, аниони/катиони, разтворени във вода: — борати — BO_3^-, — карбонати — CO_3^{2-}, — хлориди — Cl^-, — флуориди — F^-, — хидрогенкарбонати — HCO_3^-, — нитрати — NO_3^-, — нитрити — NO_2^-, — фосфати — PO_4^{3-}, — силикати — SiO_2, — сулфати — SO_4^{2-}, — сулфиди — S_2^-, — алуминий — Al, — амониеви йони — NH_4^+, — калций — Ca, — магнезий — Mg, — калий — K, — натрий — Na. По отношение на тези параметрични стойности, както и на други нейонизирани съединения и микроелементи, могат да бъдат публикувани референтни стойности и/или обяснения; (6) съвети за потребителите, включително за начините, по които може да се намали потреблението на вода; (7) за много големите водоснабдителни предприятия — годишна информация относно: а) цялостното функциониране на системата за водоснабдяване по отношение на ефективността, включително относно дела на течовете и потреблението на енергия за кубичен метър доставяна вода;	в) електропроводимост; г) желязо; д) манган; е) мирис; ж) вкус; з) твърдост; и) минерали, аниони/катиони, разтворени във вода: — борати — BO_3^-, — карбонати — CO_3^{2-}, — хлориди — Cl^-, — флуориди — F^-, — хидрогенкарбонати — HCO_3^-, — нитрати — NO_3^-, — нитрити — NO_2^-, — фосфати — PO_4^{3-}, — силикати — SiO_2, — сулфати — SO_4^{2-}, — сулфиди — S_2^-, — алуминий — Al, — амониеви йони — NH_4^+, — калций — Ca, — магнезий — Mg, — калий — K, — натрий — Na. По отношение на тези параметрични стойности, както и на други нейонизирани съединения и микроелементи, могат да бъдат публикувани референтни стойности и/или обяснения; (6) съвети за потребителите, включително за начините, по които може да се намали потреблението на вода; (7) за много големите водоснабдителни предприятия — годишна информация относно: а) управлението и ръководството на водоснабдителното предприятие, включително за състава на управителния съвет;

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
б) управлението и ръководството на водоснабдителното предприятие, включително за състава на управителния съвет; в) ежегодно доставяното количество вода и съответните тенденции; з) анализ на разходите на плащаната от потребителите тарифа за кубичен метър вода (включително постоянните и променливите разходи), в който са представени най-малко разходите, свързани с потреблението на енергия за кубичен метър доставяна вода, предприятиите от водоснабдителните предприятия терки за целите на оценката на опасностите в съответствие с член 8, параграф 4, пречистването и разпределението на водата, предназначена за консумация от човека, събирането и пречистването на отпадъчните води, както и разходите, свързани с терките за целите на член 13, когато водоснабдителните предприятия са предприели такива терки; д) размера на инвестициите, които водоснабдителното предприятие е преценило за необходими, за да се гарантира финансовата устойчивост на предоставянето на водни услуги (включително за поддръжка на инфраструктурата) и размера на действително получените или възстановени инвестиции; е) вида на извършваното пречистване и дезинфекция на водата; ж) обобщение и статистически данни във връзка с потребителските жалби, както и във връзка със сроковете и целесъобразността на действията в отговор на възникнали проблеми; (8) при поискване — достъп до данни за минали периоди през предходните 10 години за информацията по точки (2) и (3).	б) ежегодно доставяното количество вода и съответните тенденции; в) анализ на разходите на плащаната от потребителите тарифа за кубичен метър вода (включително постоянните и променливите разходи), в който са представени най-малко разходите, свързани с потреблението на енергия за кубичен метър доставяна вода; з) размера на инвестициите, които водоснабдителното предприятие е преценило за необходими, за да се гарантира финансовата устойчивост на предоставянето на водни услуги (включително за поддръжка на инфраструктурата) и размера на действително получените или възстановени инвестиции; (8) при поискване — достъп до данни за минали периоди през предходните 10 години за информацията по точки (2) и (3).

Изложение на мотивите

Предвидените в член 14 изисквания към големите водоснабдителни дружества за годишно предоставяне на информация на потребителите следва да включват данни, които от една страна се отнасят до качествените изисквания по отношение на водата, предназначена за употреба от човека, а от друга информират потребителя по прозрачен начин за количествата и за съответната структура на разходите. Следва да се отчита също информацията, отнасяща се до разходите за инвестиции, свързани с гаранцията за предоставяне на водоснабдителни услуги, тъй като това допринася за определянето на разходите, заплащани от потребителите. Допълнителните задължения за информиране не са свързани пряко с водоснабдителните услуги, предназначени за потребителите. Допълнителна информация, свързана с инфраструктурите с основно значение за обществената сигурност, трябва да се взема предвид по съответния начин. На потребителите не следва да се съобщават сведения за водоснабдителните услуги, които не са свързани пряко с качеството и количеството на предоставяната вода и съответната структура на разходите. Данните за третирането на отпадъчните води не бива да се приравняват към тези за потреблението на питейна вода, тъй като това би довело до неподходящо информиране и последващи искания на информация от страна на потребителите. Сведенията относно важните инфраструктури като цяло и във връзка с живота на общностите не бива да се оповестяват публично, за да се избегнат неблагоприятни въздействия върху инфраструктурите.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства предложението на Европейската комисия за преработване на Директива 98/83/ЕО на Съвета относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека, за да се осигури висококачествена питейна вода за потребителите в държавите членки, като се вземат предвид съвременните научни и технически знания;
2. подкрепя целите на Европейската комисия да защитава качеството на питейната вода от вредните последици за здравето на човека посредством контрол, както и да го гарантира посредством спазването на минималните изисквания, съдържащи се в директивата на ЕС. При все това на държавите членки се възлага важна роля, на регионално и местно равнище, с помощта на мерки за контрол и предпазливост и коригиращи действия в рамките на директивата да постигнат и да гарантират необходимото високо качество на питейната вода за потребителите;
3. приветства в частност предложенията на Комисията в отговор на Европейската гражданска инициатива „Право на вода“, имащи за цел да гарантират всеобщ достъп до чиста питейна вода като важна обществена услуга, с конкретни мерки за подобряване на достъпа до води на уязвимите и маргинализираните групи;
4. счита, че за трайното снабдяване с вода, предназначена за консумация от човека, са необходими минимални изисквания за основни и превантивни минимални стандарти за качество и параметрични стойности, свързани със здравословността на водите, тъй като те определят минимални цели за стандартите за качество на околната среда, които са необходими в съответствие с принципа „замърсителят плаща“ и принципа на предпазливост. Имайки предвид потребителите, предприемането на мерки, които трябва да гарантират приоритетно чистотата на повърхностните и подземните води в съответствие с целите на политиката на ЕС в областта на околната среда (член 191, параграф 2 от ДФЕС), и по-специално на действащата Рамкова директива за водите, е първата основна стъпка, която при нужда трябва да се съпроводи с т.нар. мерки „в края на тръбата“ (end-of-pipe);
5. подкрепя идеята качеството на ресурсите от питейна вода да бъде тясно обвързано с изискванията на Рамковата директива за водите, по-специално с член 7. В това отношение важна и подкрепяща роля на регионално и местно равнище в държавите членки има сътрудничеството на органите с водоснабдителните предприятия, с цел да се установяват опасностите, произтичащи от използването на ресурсите от питейна вода, да се преодоляват за сметка на замърсителите и да се вземат мерки за справяне с тях. Това трябва да се подкрепя с цел осигуряване на устойчиво снабдяване на потребителите с питейна вода с високо качество. Европейската комисия въвежда основаващи се на оценка на риска анализи на водосборните басейни, добиването и разпределението на питейна вода и частните инсталации, с възможност за държавите членки да уточняват допълнително тези въпроси. Трябва обаче тепърва да се изясни разпределението на отговорностите, особено що се отнася до ролята на водоснабдителни предприятия. За предпочитане е това да става на равнище държави членки, за да може да се вземат предвид националните правни рамки и принципът на субсидиарност;
6. споделя разбирането на Европейската комисия, че за да се осигури високо качество на питейната вода, е необходима по-широка и по-ефективна уредба в сравнение с Директива 98/83/ЕО за питейната вода като мярка на подхода, основаващ се на оценка на риска с цел предотвратяване на вредните последици. Като основен инструмент за снабдяването с вода се определят подходът на СЗО за прилагане на план за безопасност на водите (water safety plan), както и общите принципи на европейския стандарт DIN EN 15975, част 2 за оценка на опасностите за водните обекти, оценка на риска по отношение на водоснабдяването, извършвана от водоснабдителните предприятия, както и оценка на рисковете, произтичащи от вътрешните разпределителни системи. Оценката и управлението на риска позволяват по-ефективно водоснабдяване с питейна вода в зависимост от местните/регионалните условия, а с това и гарантирането на високо ниво на качество на питейната вода за потребителите. От държавите членки преди всичко се изисква да осигуряват качеството на питейната вода за потребителите на регионално и местно равнище. Подходът, основаващ се на оценка на риска, трябва да бъде в съответствие с националните обстоятелства;
7. признава, че високите стандарти в областта на околната среда и устойчивото управление на земята са определящ фактор за водната среда и качеството на питейната вода. В това отношение всички равнища на управление следва да продължат да подкрепят почистването на почвите и борбата с дифузното замърсяване, особено в селското и горското стопанство;

8. необходима е регулаторна рамка, включваща здравни и хигиенни критерии, която да позволи да се проверява качеството на всички материали и химикали, влизащи в контакт с питейната вода, като тръбите в разпределителната мрежа или смлените на прах въглища, които се използват при пречистването. Поради липсата на европейска рамка в отделните държави членки се прилагат различни изисквания. Предложението за директива не предлага решение на липсата на хармонизация на тази разпоредба. Комитетът счита, че е важно в Директивата за питейната вода да бъде включена рамка за тестване, която да гарантира качеството на продуктите и материалите, влизащи в контакт с питейната вода, за да се защити нейното качество;

9. подчертава, че анализите и предоставянето на информация относно напредъка, както и резултатите във връзка с оценката на опасностите и на риска и мерките по отношение на замърсителите, са от съществено значение. Целесъобразни и ефективни в това отношение са произтичащото от тях докладване относно питейната вода, отговарящо на тези изисквания, както и информацията за потребителите, а планираното от Европейската комисия адаптиране на задълженията за докладване към новите изисквания на директивата трябва да бъде уредено съответно, като бъде съобразено с това. Трябва да се отбележи ясно, че всички води, предназначени за консумация от човека, трябва да отговарят на минималните стандарти за качеството на питейната вода в съответствие с изискванията, и че с оглед на това предоставената съгласно разпоредбите на директивата информация не трябва да поражда конкуренция между водоснабдителните предприятия, тъй като в много от случаите потребителите не могат да избират между различните доставчици. Тъй като водата е общо благо, тя не може да бъде предмет на конкуренция;

10. Комисията предлага да разшири обхвата на предоставянето на информация за потребителите с включването на допълнителни елементи, които не се отнасят до качеството на питейната вода, като тарифите, загубите от течове и организацията. Комитетът смята, че тези аспекти нямат място в Директивата за питейната вода, която се отнася до качеството на водата и защитата на общественото здраве. Държавите членки трябва да могат сами да попълват информацията за останалите аспекти. Информацията за качеството на питейната вода трябва да бъде споделяна — което вече се прави — на уебсайтовете на водоснабдителните предприятия, за да се гарантира, че е актуална и съобразена с конкретния район на доставка. Предвид всичко това, предоставянето на информация за потребителите трябва да е съсредоточено върху качеството на водата и защитата на общественото здраве;

11. отбелязва с безпокойство, че по данни от проведено наскоро проучване ⁽¹⁾ над 70 % от взетите в Европа и над 80 % от взетите в световен мащаб проби от чешмяна вода са дали положителен резултат за наличие на пластмасови микрочастици, и подкрепя призива към Европейската комисия да се помисли за забрана на пластмасовите микрочастици, които се добавят умишлено в продуктите и за които съществуват надеждни алтернативи ⁽²⁾;

12. споделя целта на Европейската комисия да се подобри достъпът на всички европейски граждани до вода, предназначена за консумация от човека, който трябва да бъде осигурен от държавите членки. Достъпът до вода, предназначена за консумация от човека, представлява основен елемент от услугите от общ интерес. Докато конкуренцията във водопреносната мрежа е невъзможна по природонаучни и технически причини, тя е изключена и поради етични съображения.

13. тъй като по същество се предвижда държавите членки да бъдат задължени да предприемат мерки, които позволяват и предоставят на всички обществени места свободен достъп до питейна вода и използването ѝ, както и осигуряването на достъп на уязвими и маргинализирани групи от населението до питейна вода, в някои случаи/страни може да се постави въпросът за спазването на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, след като това вече е постигнато на национално/регионално/местно равнище, тъй като в тази област вече съществуват достатъчно правила. Поради това може да се изрази съмнение доколко е необходимо да се предприемат допълнително действия на равнището на ЕС и до каква степен целта може да се постигне по-добре на равнището на ЕС;

Конкретни бележки

14. посочва, че източник, който черпи средно по-малко от 10 m³ вода дневно или снабдява по-малко от 50 души, ако те не се доставят в рамките на търговска или обществена дейност, не се взема предвид в правилата. Трябва да има изискване доставяната вода за потребителите от този източник да бъде със същото качество и със същата степен на санитарна защита, като предвижданите в настоящата директива. За да не се допуска по-ниска степен на санитарна защита, Комисията се призовава да регламентира съответно и тези съоръжения и да въведе дерогации от разпоредбите на настоящата директива за държавите членки, когато не се очаква превишаване на пределно допустимите стойности;

⁽¹⁾ Доклад на Orb Media въз основа на проучвания на Университета в Минесота и Нюйоркския университет, март 2018 г.

⁽²⁾ Призив, отправен в проектодоклада на комисия ENVI на ЕП от 27 март 2018 г. (2018/2035 (INI)).

15. счита, че докладването и честотата на проверките за водоснабдителните предприятия с капацитет по-малко от 500 m³ дневно трябва да бъдат пропорционални и уместни. Държавите членки трябва да могат да въвеждат дерогации от правилата, когато не се очаква превишаване на пределно допустимите стойности;
16. призовава в член 2 да бъдат определени и изброени източниците от всякаква големина, посочени в директивата;
17. счита, че единна основа за оценка на параметричните стойности, свързана със здравословността на водите, трябва да бъдат насоките на СЗО за качеството на питейната вода. Параметричните стойности се обосновават от наличните научни данни и знания, съобразени са с принципа на предпазливост и осигуряват висока степен на санитарна защита, като водата, предназначена за консумация от човека, може да се консумира без опасност през целия живот;
18. посочва, че в предложението на Европейската комисия не се дава определение на понятието „предпазни референтни стойности“. Оценката спрямо насоките на СЗО за качеството на питейната вода не е достатъчно обоснована, което може да доведе до несигурност сред потребителите относно качеството на питейната вода и може да окаже вредно влияние върху възприемането ѝ;
19. отправя критики по повод на предложението за директива за определяне на по-ниски стойности на параметрите, отколкото тези, препоръчани от СЗО. Това създава несигурност сред потребителите, води до страх, свързан не само със степента на прилаганата санитарна защита, но и със същността на значението на дадено вещество за здравето. И двата аспекта могат да бъдат съобщавани разбираемо на потребителите само в ограничена степен. Загубата на доверие сред потребителите по-скоро може да способства за повишено използване на бутилирана вода в бъдеще. Това би било в противоречие със стремежа, залегнал в предложението за директива;
20. изтъква нарастващото безпокойство във връзка с потенциалното вредно въздействие на пластмасовите микрочастици във водата, предназначена за консумация от човека; макар че са необходими допълнителни проучвания, за да се установи конкретното естество на въздействието на тези частици и да се разработят надеждни и ефективни методи за измерване, КР счита, че е важно да се даде възможност на държавите членки и водоснабдителните предприятия да следят, доколкото е възможно, за наличие на пластмасови микрочастици, и призовава Европейската комисия да подкрепи научноизследователската дейност в тази област;
21. не споделя разбирането, че всяко неспазване на параметричните стойности съгласно член 12, параграф 3 трябва да се оценява като непосредствена опасност. По-скоро определящо за евентуална опасност за здравето в зависимост от конкретния случай е степента на превишаването и, в рамките на пропорционалността, превантивният подход за здравословност на СЗО посредством вземане под внимание на разпределението гарантира, че при неспазване на параметричните стойности се осигурява временно снабдяване с питейна вода без вреди за здравето. Принципът на предпазливост е важен елемент от Директива 98/83/ЕО и с предложението за директива той би бил отменен в бъдеще. В практиката в случай на неспазване на параметричните стойности при доставянето на питейна вода, снабдителите често не са в състояние да предприемат такива мерки, които да имат непосредствено пълен ефект или да осигурят незабавно алтернативно снабдяване. Потребителите биха могли да оценят качеството на водата като недобро и в резултат на загубата на доверие може да се стигне до по-високо потребление на бутилирана вода. В бъдеще това може да повиши потреблението на бутилирана вода, което противоречи на стремежа, заложен в предложението за директива. Поради това се отправя призив към Европейската комисия да възстанови досегашния член 9 „Дерогации“ от Директива 98/83/ЕО;
22. с оглед на липсата на европейска и национална информация относно контрола на азбеста в питейната вода за населението индикативните параметри в Приложение I трябва да бъдат преразгледани в съответствие с принципите на превантивната санитарна защита. Това се налага, тъй като то съдържа специфични за съоръженията параметри и технически параметри, както и параметрични стойности, които поради корозивното действие на водите предотвратяват отделянето на азбестови влакна. Това искане трябва да включва и набелязването на насърчителни мерки за подмяната на тръбите от азбестов цимент с друг подходящ материал, предвид проблемите в случай на свлачища, причинени от сеизмична активност или други фактори;
23. не подкрепя предложението на Европейската комисия за отпадане на индикативните параметри от приложение I и я призовава отново да включи в приложение I от предложението посочените в приложение I, част B от Директива 98/83/ЕО параметрични стойности. Индикативните параметри представляват хигиенни изисквания към качеството на питейната вода, свързани с мирис, вкус и процеси за пречистване. Неспазването на индикативна параметрична стойност се отразява върху качеството на водата и върху възприемането ѝ от страна на потребителите, което на свой ред може да доведе до повишаване на потреблението на бутилирана вода. Това би било в противоречие със заложения стремеж в предложението за директива;

24. изразява несъгласие с предложението на Европейската комисия в бъдеще изискванията по отношение на материалите, които са в контакт с питейната вода, да се уреждат в Регламент (ЕС) № 305/2011 за строителните продукти. Освен строителните продукти, други използвани материали също могат да отделят вещества във водата. Това би довело до спадане на качеството на питейната вода и по този начин би се понижила високата степен на санитарна защита за потребителите. Това е така, тъй като в Регламент (ЕС) № 305/2011 до момента липсва необходимото хармонизиране на основното изискване за хигиена и здраве (приложение I, точка 3, буква д) за материали и продукти, които са в контакт с питейната вода. До момента не съществуват хармонизирани стандарти по отношение на критериите за оценка и съдържанието на експлоатационните показатели за изисквания от значение за здравето, поради което не могат да се изготвят и удостоверяват декларации за производителите относно експлоатационните показатели, свързани с този аспект. Към това следва да се добави, че и в рамките на маркировката „CE“ на строителните материали, пускани на пазара, не става ясно дали с декларацията за експлоатационните показатели (напр. за механичното съпротивление) се гарантира, че няма опасност за здравето на човека в резултат на вещества, мигриращи в питейната вода;

25. призовава в рамките на Директивата за питейната вода да бъдат оценявани и регламентирани всички материали и продукти, които са в контакт с питейната вода, въз основа на изискванията на Директивата на ЕС за питейната вода при спазване на изискването за свеждане до минимум на отрицателните последици и на принципа на предпазливост. Това гарантира, че степента на санитарна защита на качеството на питейната вода няма да се понижи. Потвърдена информация за миграцията на вещества от продукти в питейната вода е налице благодарение на приетата от четири държави членки система (инициативата 4MS), която осигурява изпитана и нотифицирана основа за въвеждането на единна за цяла Европа схема за проверка и оценка на материали и продукти, които са в контакт с питейната вода.

Брюксел, 16 май 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

Становище на Европейския икономически и социален комитет — Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ

(2018/C 361/09)

Докладчик: Mauro D'ATTIS (IT/ЕНП), член на Общинския съвет на община Рокафиорита (Месина)

Отправен документ: Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ

COM(2017) 660 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение 3

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Предназначението на настоящата директива е да се преодолеят оставащите препятствия пред завършването на вътрешния пазар на природен газ, дължащи се на неприлагането на разпоредбите за пазара на Съюза по отношение на газопроводите до и от трети държави. С въведените с настоящата директива изменения ще се гарантира, че разпоредбите, които се прилагат по отношение на преносните газопроводи, свързващи две или повече държави членки, се прилагат и по отношение на газопроводите до и от трети държави в рамките на Съюза. Така ще се осигури последователност на нормативната уредба в Съюза, като същевременно се избягва нарушаването на конкуренцията на вътрешния енергиен пазар в Съюза. Освен това с настоящата директива ще се повиши прозрачността и ще се установи правна сигурност по отношение на приложимия правен режим за участниците на пазара, особено за инвеститорите в инфраструктура за природен газ и ползвателите на мрежите.	Предназначението на настоящата директива е да се преодолеят оставащите евентуални препятствия пред завършването на вътрешния пазар на природен газ, дължащи се на неприлагането на разпоредбите за пазара на Съюза по отношение на газопроводите до и от трети държави. С въведените с настоящата директива изменения ще се гарантира, че разпоредбите, които се прилагат по отношение на преносните газопроводи, свързващи две или повече държави членки, се прилагат и по отношение на газопроводите до и от трети държави в рамките на Съюза, включително в териториалните води и изключителните икономически зони на държавите членки. Така ще се осигури последователност на нормативната уредба в Съюза, като същевременно се избягва нарушаването на конкуренцията на вътрешния енергиен пазар в Съюза. Освен това с настоящата директива ще се повиши прозрачността и ще се установи правна сигурност по отношение на приложимия правен режим за участниците на пазара, особено за инвеститорите в инфраструктура за природен газ и ползвателите на мрежите.

Изложение на мотивите

Комитетът на регионите счита, че в съответствие с принципите на необходимост, пропорционалност и субсидиарност и с оглед на общата цел за сигурност на доставките на газ в ЕС, разширяването на разпоредбите на третата директива не би трябвало да обхваща само случаите, в които то се смята за абсолютно необходимо.

Изменение 2**Съображение 4**

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<i>За да бъде отчетена досегашната липса на особени разпоредби на Съюза, приложими за газопроводите от и до трети държави, държавите членки следва да имат право да предоставят дерогации от определени разпоредби на Директива 2009/73/ЕО за такива газопроводи, които са завършени към датата на влизане на настоящата директива в сила. Датата за прилагане на моделите за отделяне, различни от моделите за отделяне на собствеността, следва да бъде променена за газопроводите до и от трети държави.</i>	<i>За да бъде отчетена досегашната липса на особени разпоредби на Съюза, приложими за газопроводите от и до трети държави, държавите членки следва да имат право да предоставят дерогации от определени разпоредби на Директива 2009/73/ЕО за такива газопроводи, които са завършени към датата на влизане на настоящата директива в сила. Всяка такава дерогация се одобрява от Комисията. Датата за прилагане на моделите за отделяне, различни от моделите за отделяне на собствеността, следва да бъде променена за газопроводите до и от трети държави.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3**Член 1****Член (1)**

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(1) В член 2 точка 17 се заменя със следното: „(17) „междусистемен газопровод“ означава преносен газопровод, който пресича или се разполага по границата между държави членки или между държави членки и трети държави до границата на юрисдикцията на Съюза; “	(1) В член 2 точка 17 се заменя със следното: „(17) „междусистемен газопровод“ означава преносен газопровод, който пресича или се разполага по границата между държави членки — само там, където твърдят дневен технически капацитет на цялата съвкупност от съществуващи инфраструктури, които свързват Европейския съюз и третата държава, от която идва съответната инфраструктура (завършена след датата на приемане на настоящата директива), сертифицирана от Агенцията, вече надхвърля (или ще надхвърли заедно с този на новата инфраструктура) 40 % от общия твърд дневен технически капацитет на инфраструктурите (включително терминалите за ВПГ в Европейския съюз), които свързват Европейския съюз или съответната рискова група съгласно определението в Приложение I към Регламент 2017/1938 с трети държави, както са сертифицирани от Агенцията – или между държави членки и трети държави “

Изложение на мотивите

Същите като за съображение (3). В съответствие с практиката на Комисията, потвърдена от европейските съдилища, 40 % е обичайно прилаганият праг, при който се предполага господстващо положение (подобна презумпция може да бъде оборена). Освен това при този подход се зачитат по-добре член 194, параграф 2, втора алинея и член 3, параграф 2 от ДФЕС, що се отнася до различните правомощия на Европейската комисия и държавите членки в областта на енергетиката, както и до принципа на субсидиарност. Рисковите групи, определени в Приложение I към Регламент (ЕС) 2017/1938, остават ядрото на системата на ЕС за сигурност на доставките на газ, тъй като са предназначени за преодоляване на основните транснационални рискове. Проектът „Северен поток II“ може да се отрази по-специално на две рискови групи (Украйна и Беларус).

Изменение 4**Член 1****Параграф (4)**

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(4) Член 36 се изменя, както следва: а) в параграф 3 се добавя следното второ изречение: „Когато въпросната инфраструктура е под юрисдикцията на държава членка и една (или повече) трети държави, националният регулаторен орган се консултира със съответните органи на третите държави, преди да вземе решение.“; б) в параграф 4, втората алинея се добавя следното второ изречение: „Когато въпросната инфраструктура е също така под юрисдикцията на една или повече трети държави, националните регулаторни органи на държавите членки се консултират със съответните органи на третите държави, преди да вземат решение, за да осигурят по отношение на съответната инфраструктура последователното прилагане на разпоредбите на настоящата директива до границата на юрисдикцията на Съюза.“;	(4) Член 36 се изменя, както следва: а) в параграф 1, буква а) се заменя със следния текст: „а) инвестицията трябва да поощрява конкуренцията в газовите доставки и да повишава сигурността на доставките, като в случая с инфраструктурите до и от трети държави се отчитат също структурата на съответното предлагане и достъпът до газопроводи за износ/внос в тези трети държави“; б) в параграф 3 се добавя следното второ изречение: „Когато въпросната инфраструктура е под юрисдикцията на държава членка и една (или повече) трети държави, националният регулаторен орган се консултира със съответните органи на третите държави, преди да вземе решение.“; в) в параграф 4, втората алинея се добавя следното второ изречение: „Когато въпросната инфраструктура е също така под юрисдикцията на една или повече трети държави, националните регулаторни органи на държавите членки се консултират със съответните органи на третите държави, преди да вземат решение, за да осигурят по отношение на съответната инфраструктура последователното прилагане на разпоредбите на настоящата директива до границата на юрисдикцията на Съюза.“;

Изложение на мотивите

С настоящото изменение се цели да се даде възможност за по-добро и подробно отчитане — при оценяването на възможността за дерогация — на факторите в чужбина (суровина/капацитет), които са от значение за контрола на инфраструктурите за внос/износ по смисъла на член 36, т.е. наличието на господстващо положение на равнището на доставките/транспорта.

Изменение 5

Член 1

Параграф (7)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(7) В член 49 се добавя следния параграф 9: „По отношение на газопроводите от и до трети държави, завършени преди [Служба за публикации: дата на влизане на настоящата директива в сила], държавите членки могат да решат да направят дерогация от членове 9, 10, 11 и 32 и член 41, параграфи 6, 8 и 10 за участъците от тези газопроводи между границата на юрисдикцията на Съюза и първата точка на междусистемно свързване, при условие че дерогацията не би била вредна за конкуренцията, ефективното функциониране на пазара или сигурността на доставките в Съюза. Дерогацията трябва да бъде ограничена по време и може да бъде обвързана с условия, които допринасят за изпълнението на горепосочените условия. Когато въпросният газопровод е разположен в юрисдикцията на повече от една държава членка, решението за дерогация за този газопровод се взема от държавата членка, в чиято юрисдикция е разположена първата точка на междусистемно свързване. Държавите членки публикуват всяко решение за дерогация по настоящия параграф в срок от една година от влизането на настоящата директива в сила.“	(7) В член 49 се добавя следния параграф 9: „По отношение на газопроводите от и до трети държави, завършени преди [Служба за публикации: дата на влизане на настоящата директива в сила], държавите членки могат да решат да направят дерогация от членове 9, 10, 11 и 32 и член 41, параграфи 6, 8 и 10 за участъците от тези газопроводи между границата на юрисдикцията на Съюза и първата точка на междусистемно свързване, при условие че дерогацията не би била вредна за конкуренцията, ефективното функциониране на пазара или сигурността на доставките в Съюза. Дерогацията трябва да бъде ограничена по време, да бъде прекратена най-късно [3 години след влизането в сила на тази изменена директива] и да бъде обвързана с условия, които допринасят за изпълнението на горепосочените условия. Когато въпросният газопровод е разположен в юрисдикцията на повече от една държава членка, решението за дерогация за този газопровод се взема от държавата членка, в чиято юрисдикция е разположена първата точка на междусистемно свързване. Компетентният орган незабавно уведомява Комисията за решението заедно с цялата свързана с него информация. В срок от два месеца след уведомяването Комисията може да вземе решение, с което изисква от държавата членка да измени или оттегли решението за предоставяне на дерогация. Държавите членки публикуват всяко решение за дерогация по настоящия параграф в срок от една година от влизането на настоящата директива в сила.“

Изложение на мотивите

За целите на правната сигурност е важно да се определи ясен срок за дерогациите.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. припомня, че в много случаи местните и регионалните власти имат ключови отговорности за предоставянето и/или разпределението на енергия, планирането и опазването на околната среда, подобряването на сигурността на енергийните доставки, а също и като партньори за гражданите, дружествата и националните власти по отношение на доставките на енергия;

2. отбелязва на първо място, че наличието на достатъчни количества природен газ на разумни цени от надеждни доставчици чрез модерни, безопасни и устойчиви инфраструктури за внос е основата на устойчивия стандарт на живот на местните и регионалните общности, както и ключов ресурс за стопанските дейности, които допринасят за осигуряването на работа и достоен живот на тези общности, и че Европейският съюз е поел ангажимент до 2050 г. да се постигне намаляване на емисиите на парникови газове с 80-95 % под равнищата от 1990 г. в рамките на политическите цели на ЕС ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Енергийна пътна карта за периода до 2050 г.(COM(2011) 885 final).

3. подчертава, че през следващите години се очаква нуждите на ЕС от внос на природен газ да се увеличат още повече, като от една страна се очаква перспектива за увеличаване на вътрешното търсене, а от друга спад на производството на газ в ЕС; подчертава, че инфраструктурните проекти, които предоставят на един единствен доставчик достъп до над 40 % от капацитета за внос на ЕС или на съответната рискова група, както е определена в Приложение I към Регламент (ЕС) 2017/1938, например „Северен поток II“, представляват заплаха за енергийната сигурност и развитието на вътрешния пазар. За да се намалят рисковете, е необходимо пълно спазване на изискванията на Директивата за природния газ, по-специално по отношение на достъпа на трети страни, отделянето и прозрачните недискриминационни тарифи, които отразяват разходите.
4. подчертава, че процесът на развитие на вътрешния пазар на природен газ в ЕС все още е в ход и зависи от решения, които би трябвало да подобрят ликвидността на суровинните пазари и диверсификацията на съответните източници, както и развитието на капацитета за внос, като по този начин се намалят цените на природния газ за гражданите от местните и регионалните общности;
5. отбелязва, че пазарът на природен газ се характеризира с висока взаимозависимост между суровинния пазар и пазара на съответния капацитет. И на двата пазара търсенето се осъществява от страна на едни и същи участници — изпращачите, които осигуряват връзката между източниците на суровината (находища във или извън ЕС и терминали за втечен природен газ, ВПП) и съответното местно търсене в ЕС;
6. поради това припомня, че новите правила (с отчитане на характеристиките на пазара, свързан с развитието на съответната инфраструктура в едни енергиен съюз на ЕС, насочен към сигурна, конкурентоспособна и устойчива енергия (нисковъглеродна Европа до 2050 г.) и основаващ се на принципа на свободния пазар и солидарността) би трябвало да се преценяват внимателно и не според текущите условия, а в дългосрочна перспектива;
7. подчертава, че това е още по-важно в светлината на въздействието на газопроводите от трети страни, прокарани на територията на ЕС, върху инвестициите и промишлените инициативи за местните и регионалните общности;
8. припомня как местните и регионални общности могат също да бъдат предмет на екологична оценка на въздействието, въпреки че към подводните газопроводи се прилагат строги европейски и международни правила в областта на околната среда, включително Конвенцията от Espoo, и за структурите за природен газ броят на инцидентите е особено нисък, в сравнение с други енергийни инфраструктури;

Конкретни препоръки

9. подчертава, че за да се постигнат горепосочените цели при тези условия, ЕС се нуждае от: (i) газ извън ЕС (от съществуващи доставчици и в бъдеще от потенциални доставчици, като връзките с тях следва да се насърчават), и (ii) от независимост от конкретни производители/страни, като се има предвид, че като при всяка законодателна инициатива трябва да се отчита тези две обективни ограничения;
10. Отново изразява ⁽²⁾ мнението си, че новите енергийни проекти в Европа би трябвало да бъдат с акцент върху енергийната диверсификация и да не накърняват статута на транзитните държави, в т.ч. и държавите в рамките на европейската политика за съседство.
11. признава, че някои неотдавнашни инициативи, свързани с инфраструктурата за внос на природен газ, по-специално „Северен поток II“, макар и да допринасят за увеличаването на маршрутите за доставка, биха могли да представляват проблем за сигурността на доставките в някои други държави членки и по-специално за някои местни и регионални общности; посочва, че тези проблеми трябва да се решават въз основа на принципите на солидарност, вътрешния пазар на равнище ЕС и на регионално равнище и оценката на риска, както по отношение на сигурността на доставките, така и по отношение на безопасността на самите инсталации, за които важат съответните правила на ЕС;
12. припомня, че в тази връзка съществуват опасения от укрепване на господстващото положение на някои доставчици на природен газ извън ЕС с произтичащите от това изкривявания на цените и заплахата, която инициативи като „Северен поток II“ биха могли да създадат за необходимата диверсификация на енергийните източници на ЕС от трети страни;
13. поради това приветства разглежданата законодателна инициатива, подета от Комисията, като посочва значението на необходимата оценка на въздействието, в съответствие с Междунституционално споразумение за по-добро законотворчество ⁽³⁾;

⁽²⁾ CIVEX-VI/011.

⁽³⁾ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

14. уточнява, че отговорите трябва винаги да вземат под внимание общия интерес на ЕС и създаването на енергийния съюз, което продължава да има превес над интересите на отделните държави членки, както и необходимостта от зачитане, наред с принципа на солидарност, и на принципите на пропорционалност и субсидиарност, като последният се смята за застрашен в този случай от Сената на една държава — членка на ЕС;

15. отбелязва, че в тази перспектива и като се вземе предвид посочената по-горе връзка между капацитета (инфраструктурите за внос) и суровината (природния газ), е необходимо да се даде приоритет на решения, които не обезсмислят инвестициите в нови съоръжения за внос (например от Близкия изток за Гърция, които биха могли да допринесат за диверсифицирането на източниците за доставки за държавите членки от Югоизточна Европа) и не затрудняват управлението на съществуващите такива, тъй като това би могло да доведе до парадоксалния ефект да направи ЕС по-зависим от настоящите доставчици чрез намаляване на възможностите за внос;

16. изтъква, че възприемането на подход като описания по-горе, който не възпира новите инвестиции и не налага прекомерна допълнителна тежест върху управлението на съществуващата инфраструктура, би спомогнало за успокояване на опасения във връзка с евентуалното отрицателно и нежелано въздействие на предложената директива върху пазара и операторите, които бяха повдигнати по време на общественото допитване, проведено от Комисията;

17. припомня по-специално, че във връзка с този въпрос такава организация на заинтересовани страни като сдружението Eurogas се оплака от: (i) въздействието на ретроактивните последствия от предложението върху сигурността на вече направените инвестиции (предвид правната рамка и времеви график, които ще бъдат изменени впоследствие) в съществуващата инфраструктура и върху законните очаквания на инвеститорите; (ii) правните и политическите трудности (съгласно международното право), свързани с преговарянето на съществуващите междуправителствени споразумения с трети държави без тяхното съгласие и (iii) опасностите за сигурността на бъдещите доставки в ЕС, които могат да произлязат от горепосочените фактори и от трудностите, възникващи включително и по отношение на новите газопроводи;

18. в светлината на гореизложеното и в съответствие с принципите на солидарност, пропорционалност и субсидиарност в тяхната неразривна цялост, смята да предложи изменения, които: (i) да позволят на институциите на ЕС да избегнат или да разрешат проблемите, с които някои държави членки биха могли да се сблъскат в резултат на инфраструктурни инициативи на други държави членки, които биха могли да засилят господстващото положение или да намалят диверсификацията на източниците извън ЕС съгласно параграф 10 по-горе; (ii) да защитят от несигурност доставките в ЕС като цяло и (iii) да съответстват на действащата в ЕС правна рамка и на международните задължения;

19. във връзка с това призовава Комисията, по отношение на включването на водите в териториалния обхват на предложената директива, да гарантира необходимото съответствие (и да адаптира по съответния начин това разширяване на обхвата) с разпоредбите на Конвенцията на ООН по морско право от Монтего Бей (UNCLOS);

20. подчертава, че горепосоченият подход дава възможност за последователно съобразяване на необходимия политически отговор с необходимостта от спазване на правните норми на законодателството на ЕС за движението на капитали и на международното право (UNCLOS, СТО, правилата за защита на инвестициите);

21. подчертава усилието, което КР, изпълнявайки своята роля в тази област, възнамерява да положи за намиране на решения на равнище ЕС на изложените проблеми, изразява надежда, че и другите институции на ЕС ще положат същите усилия и ги призовава да приемат изменение.

Брюксел, 16 май 2018 г.

*Председател
на Европейския комитет на регионите*

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG